Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА ОБЩИЯ СЪД (шести състав)

15 юли 2015 година*

„Конкуренция — Картели — Европейски пазар на стомана за предварително напрягане — Определяне на цени, подялба на пазара и обмен на чувствителна търговска информация — Решение, с което се установява нарушение на член 101 ДФЕС — Едно-единствено комплексно продължено нарушение — Погасителна давност — Насоки относно метода за определяне на размера на глобите от 2006 г. — Вменяване на отговорността за нарушението на дружеството майка — Пропорционалност — Принцип на индивидуализиране на наказанията и санкциите — Пълен съдебен контрол“

По дела T-389/10 и T-419/10,

Siderurgica Latina Martin SpA (SLM), установено в Чепрано (Италия), за което се явяват G. Belotti и F. Covone, адвокати,

жалбоподател по дело T-389/10,

Ori Martin SA, установено в Люксембург (Люксембург), за което се явява P. Ziotti, адвокат,

жалбоподател по дело T-419/10,

срещу

Европейска комисия, за която се явяват, по дело T-389/10, първоначално B. Gencarelli, V. Bottka и P. Rossi, впоследствие Bottka, Rossi и G. Conte, в качеството на представители, и по дело T-419/10, първоначално B. Gencarelli, V. Bottka и P. Rossi, впоследствие V. Bottka, P. Rossi и G. Conte, в качеството на представители,

ответник,

с предмет искане за отмяна и изменение на Решение C(2010) 4387 окончателен на Комисията от 30 юни 2010 г. относно производство по член 101 ДФЕС и член 53 от Споразумението за ЕИП (преписка COMP/38344 — Стомана за предварително напрягане), изменено с Решение C(2010) 6676 окончателен на Комисията от 30 септември 2010 г. и с Решение C(2011) 2269 окончателен на Комисията от 4 април 2011 г.,

ОБЩИЯТ СЪД (шести състав),

състоящ се от: S. Frimodt Nielsen (докладчик), председател, F. Dehousse и A. M. Collins, съдии,

секретар: J. Palacio González, главен администратор,

* Език на производството: италиански.

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 30 юни 2014 г.,

постанови настоящото

Решение[1] […]

Производство и искания на страните

44 Жалбата по дело T-389/10 е подадена в секретариата на Общия съд от SLM на 13 септември 2010 г.

45 Жалбата по дело T-419/10 е подадена в секретариата на Общия съд от Ori Martin на 14 септември 2010 г.

46 С определение от 29 октомври 2010 г. Общият съд (първи състав) уведомява жалбоподателите, че имат възможност да изменят своите основания и искания, за да отразят измененията, внесени с първото решение за изменение. SLM и Ori Martin не се възползват от тази възможност.

47 С определение от 6 юни 2011 г. Общият съд иска от Комисията да му предостави второто решение за изменение.

48 На 22 юни 2011 г. Комисията предоставя второто решение за изменение.

49 С определение от 30 юни 2011 г. Общият съд (първи състав) уведомява жалбоподателите, че имат възможност да изменят своите основания и искания, за да отразят измененията, внесени с второто решение за изменение.

50 SLM и Ori Martin излагат становищата си по второто решение за изменение, на което са адресати, в рамките на писмените си реплики, подадени на 13 април 2011 г.

51 На 20 октомври 2011 г. Комисията подава оригинала на писмените си реплики на езика на производството, както и бележките си по становищата, представени от SLM и Ori Martin по второто решение за изменение, и с това приключва писмената фаза на производството.

52 Предвид промяната на съставите на Общия съд, считано от 23 септември 2013 г., съдията докладчик е включен в шести състав, на който съответно са разпределени настоящите дела.

53 Предварителните доклади по член 52, параграф 2 от Процедурния правилник на Общия съд от 2 май 1991 г. са предоставени на шести състав на 8 ноември 2013 г.

54 По дело T-389/10, с определение от 17 декември 2013 г. Общият съд приканва страните да изпълнят поредица от процесуално-организационни действия.

55 С писма, съответно от 28 януари и 28 февруари 2014 г., SLM и Комисията представят отговорите си във връзка с тези действия. В отговора си Комисията обаче отбелязва, че не може да изпълни изцяло някои искания за представяне на документи, тъй като исканите документи са ѝ били предоставени при разглеждането на искания за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер. SLM изразява становище по тази забележка на Комисията.

1 — Възпроизвеждат се само точките от настоящото съдебно решение, които Общият съд счита за уместно да публикува.

56 На 16 май 2014 г., в рамките на предприетите съгласно член 65 от Процедурния си правилник от 2 май 1991 г. действия по събиране на доказателства, Общият съд разпорежда на Комисията да му предостави документите, които същата е отказала да представи в отговор на процесуално-организационните действия, разпоредени на 17 декември 2013 г.

57 Същия ден в рамките на процесуално-организационно действие Общият съд иска от Комисията да представи някои документи относно проучването или действията във връзка с нарушението на етапа на административното производство.

58 Съответно на 27 май и 6 юни 2014 г. Комисията представя исканите документи.

59 По дело T-419/10, с определение от 17 декември 2013 г. Общият съд приканва страните да изпълнят поредица от процесуално-организационни действия.

60 С писма, съответно от 28 и 30 януари 2014 г., Ori Martin и Комисията представят отговорите си във връзка с тези действия.

61 По време на проведените на 30 юни 2014 г. съдебни заседания са изслушани устните изявления на страните и техните отговори на въпросите, поставени устно и писмено от Общия съд. Освен това страните са приканени да представят становищата си по евентуалното съединяване на разглежданите дела T-389/10 и T-419/10 за целите на съдебното решение в съответствие с член 50, параграф 1 от Процедурния правилник от 2 май 1991 г.

62 По дело T-389/10 SLM иска от Общия съд:

— да отмени обжалваното решение;

— предвид второто решение за изменение, да определи отново размера на солидарно наложената му глоба с Ori Martin;

— с цел събиране на доказателства, на основание член 65, буква в), член 68 и сл. от Процедурния правилник от 2 май 1991 г., да разпореди провеждане на разпит или събиране на свидетелски показания от представителите на Redaelli и ITC по следния въпрос: „Вярно ли е, че SLM не е участвало в срещите във връзка с разглеждания картел преди края на 1999 г.?“ и да поиска от Комисията да представи списък, от който да е виден броят на длъжностните лица, включително директорите и началниците на отдели, които са работили последователно по случая от началото на 2002 г. до юни 2010 г.;

— да разпореди на Комисията да заплати натрупаните лихви върху вече платената сума;

— да осъди Комисията да заплати съдебните разноски.

63 Комисията иска от Общия съд:

— да отхвърли жалбата и исканията за събиране на доказателства;

— да осъди SLM да заплати съдебните разноски.

64 По дело T-419/10 Ori Martin иска от Общия съд:

— да отмени обжалваното решение в частта, в която му се вменява отговорността за санкционираните действия;

— да отмени или намали размера на наложената му глоба;

— да осъди Комисията да заплати съдебните разноски.

65 Комисията иска от Общия съд:

— да отхвърли жалбата;

— да осъди Ori Martin да заплати съдебните разноски.

От правна страна

66 След като изслушва страните по този въпрос (точка 61 по-горе), Общият съд съединява настоящите дела за целите на съдебното решение на основание член 50 от Процедурния правилник от 2 май 1991 г.

67 SLM изтъква няколко основания в подкрепа на жалбата си.

68 Първите две основания са представени като годни да доведат до отмяна на обжалваното решение в засягащата SLM част и се отнасят, от една страна, до нарушаването на принципа на разумния срок и от друга страна, до нарушаването на принципа на добра администрация.

69 Останалите изтъкнати основания са представени като годни да доведат до намаляване на размера на оспорваната глоба. Тези основания се отнасят, първо, до неправилното прилагане на Насоките от 2006 г. вместо на Насоките относно метода за определяне на размера на глобите, налагани съгласно член 15, параграф 2 от Регламент № 17 и член 65, параграф 5 от Договора за Европейска общност за въглища и стомана (ОВ C 9, 1998 г., стр. 3; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 3, стр. 69, наричана по-нататък „Насоките от 1998 г.“); второ, до нарушаването на законоустановения праг от 10 % и неизпълнението на задължението за мотивиране в това отношение; трето, до неизпълнението на задължението за мотивиране, що се отнася до определянето на тежестта и увеличаването с възпираща цел; четвърто, до нарушаването на принципа на пропорционалност; пето, до неправилната преценка на продължителността на участието на SLM в картела; шесто, до неотчитането на смекчаващи обстоятелства по отношение на SLM; седмо, до неотчитането на изявленията на SLM; осмо, до неотчитането на неспособността на SLM да плати и девето, до погасяването по давност на преследването на нарушението.

70 Вследствие на приемането на второто решение за изменение SLM изменя основанията си и отбелязва нов аспект в спора във връзка с грешките при изчисляването, които Комисията допуснала при определянето на частта от глобата, за която SLM носело самостоятелна отговорност, и частта, за която SLM и Ori Martin носели солидарна отговорност.

71 От отговора на SLM във връзка с процесуално-организационните действия е видно, че вече няма нужда от произнасяне по първоначално изтъкнатите основания относно, от една страна, нарушаването на законоустановения праг от 10 % и неизпълнението на задължението за мотивиране в това отношение — представените в това отношение доводи могат да имат значение единствено за присъждането на съдебни разноски в полза на SLM — и от друга страна, неотчитането на неспособността на SLM да плати. Това е отбелязано по време на съдебното заседание.

72 От своя страна Ori Martin изтъква три основания в подкрепа на жалбата си. Първото основание е изведено от погасяването по давност на преследването на нарушението. Второто основание се отнася до нарушаването на редица правила във връзка с вменяването на отговорността за съответното нарушение на Ori Martin в качеството му на почти едноличен собственик на SLM.

С третото основание се оспорват някои аспекти на изчисляването на размера на глобата и се изразяват съмнения относно възможността за прилагане на Насоките от 2006 г. вместо на Насоките от 1998 г.

73 Доводите на SLM и Ori Martin се припокриват по отношение на погасителна давност, възможността за прилагане на Насоките от 2006 г. вместо на Насоките от 1998 г., както и по някои аспекти на изчисляването на размера на глобата. Тези доводи ще бъдат разгледани заедно.

А– *По погасяването по давност на преследването на нарушението*

1. *Доводи на страните*

74 SLM и Ori Martin твърдят, че в разглеждания случай правото на Комисията да наложи глоби е погасено по давност. Давностният срок започнал да тече на 19 септември 2002 г. — на датата, на която е преустановено извършването на нарушението — и изтекъл на 19 септември 2007 г. Нито едно действие, извършено от Комисията след тази дата и преди изложението на възраженията — а именно исканията относно оборотите на предприятията, становищата ѝ по исканията за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер, както и проверката, извършена на 7 и 8 юни 2006 г. в помещенията на експерт-счетоводител — не били необходими за проучването на случая или за производството във връзка с нарушението. Следователно изпращането на изложението на възраженията на 30 септември 2008 г. било направено след изтичането на предвидения в член 25 от Регламент № 1/2003 петгодишен срок, считано от деня, в който е преустановено извършването на нарушението.

75 Комисията оспорва тези доводи.

2. *Съображения на Общия съд*

76 От член 25 от Регламент № 1/2003 следва, че по отношение на правото на Комисията да налага глоби се прилага петгодишен давностен срок при нарушенията на разпоредбите на член 101 ДФЕС. Давностният срок започва да тече от деня, в който е преустановено извършването на нарушението.

77 Давностният срок обаче се прекъсва с всяко действие на Комисията с цел проучването или производството във връзка с нарушението. Писмените искания на Комисията за предоставяне на информация, както и писмените пълномощни за извършване на проверки, издадени от Комисията на нейни длъжностни лица, са изброени като примери сред действията, с които се прекъсва погасителната давност.

78 В това отношение в член 25 от Регламент № 1/2003 ясно се посочва, че погасителната давност се прекъсва ефективно от датата, на която за предприетите действия е уведомено поне едно от предприятията или сдруженията на предприятия, които са участвали в нарушението, и че това прекъсване се прилага за всички предприятия или сдружения на предприятия, които са участвали в нарушението.

79 В разглеждания случай трябва да се отбележи, че в петгодишния срок, считано от 19 септември 2002 г., когато се преустановява извършването на нарушението, Комисията връчва на различни предприятия, участвали в нарушението, редица искания за предоставяне на информация с цел проучването или производството във връзка с нарушението.

80 Във връзка с примерите, които Комисията дава в отговор на въпросите на Общия съд в това отношение, от преписката е видно, че на 19 април 2006 г. тя изпраща на ITC искане за предоставяне на информация, което по-специално се отнася до изпълняваната от италиански експерт-счетоводител функция в картела. Също така е безспорно, че на 7 и 8 юни 2006 г. Комисията извършва проверка, при която изземва редица документи, които са изброени в приложение 5 към обжалваното решение и които ѝ дават възможност да потвърди важни обстоятелства във връзка с Клуб Италия.

81 Действайки по този начин, Комисията ефективно прекъсва давностния срок по отношение на всички предприятия, участвали в нарушението преди 19 септември 2007 г. Следователно правото на Комисията да наложи глоби не е било погасено по давност към момента на приемане на изложението на възраженията на 30 септември 2008 г. или към момента на приемане на първоначалното решение на 30 юни 2010 г.

82 Поради това основанията във връзка с погасителната давност трябва да се отхвърлят като неоснователни.

Б– *По прилагането на Насоките от 2006 г. вместо на Насоките от 1998 г.*

1. *Доводи на страните*

83 SLM и Ori Martin упрекват Комисията за това, че е приложила Насоките от 2006 г., за да санкционира деяния, извършени преди датата на публикуването им. По-специално SLM твърди, че прилагането с обратна сила на по-строга наказателна норма е в нарушение на принципите на законоустановеност на наказанията и на забраната за прилагане на наказателни норми с обратна сила. Комисията по-специално не можела да противопостави на третите лица правилото относно прилагането във времето, съдържащо се в точка 38 от Насоките от 2006 г., тъй като тези нови насоки не били приети съвместно с други институции или държави членки. Прилагането на Насоките от 2006 г. към положението на SLM също така съставлявало неравно третиране, тъй като на по-голямата част от предприятията — санкционирани за деяния, които са сравними с тези, за които се търси отговорност от SLM по силата на Насоките от 2006 г. — били наложени глоби в по-ограничен размер, от порядъка на 1—5 % от оборота им. Общият съд трябвало да преразгледа размера на глобата с оглед на Насоките от 1998 г., които действали към момента на извършване на деянията и при започването на административното производство.

84 Комисията оспорва тези доводи.

2. *Съображения на Общия съд*

85 Член 7, параграф 1 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи, подписана в Рим на 4 ноември 1950 г., е озаглавен „Неналагане на наказание без закон“ и гласи следното:

„Никой не може да бъде осъден за действие или бездействие, което в момента на неговото извършване не е било определено като престъпление според националното или международното право. Не може да бъде налагано наказание, по-тежко от това, което е било предвидено за съответното престъпление в момента, когато то е било извършено“.

86 Сходна разпоредба се съдържа в Хартата на основните права на Европейския съюз, в чийто член 49, параграф 1 се предвижда, че:

„Никой не може да бъде осъден за действие или бездействие, което в момента на извършването му не е представлявало престъпление съгласно националното или международното право. По същия начин, не може да бъде налагано по-тежко наказание от това, което е било приложимо към момента на извършване на престъплението. Ако в по-късен момент след престъплението законът предвижда по-леко наказание, трябва да се приложи това наказание“.

87 В това отношение в член 53 от Хартата на основните права се уточнява, че горепосочената разпоредба не трябва да се тълкува като ограничаваща или накърняваща права на човека и основни свободи, които по-специално са признати от международните конвенции, по които Съюзът или всички държави членки са страни, и по-специално от Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи.

88 Именно в този контекст трябва да се отбележи, че в член 15, параграф 2 от Регламент (ЕИО) № 17 на Съвета — Първи регламент за прилагане на членове [101 ДФЕС] и [102 ДФЕС] от Договора (ОВ 13, стр. 204; Специално издание на български език, 2007 г., глава 8, том 1, стр. 3), се посочва следното:

„2. С решение Комисията може да налага на предприятията и на сдруженията на предприятия глоби от не по-малко от хиляда и не повече от един милион [евро], като последният размер може да достигне 10 % от оборота, реализиран през предходната стопанска година от всяко от участвалите в нарушението предприятия, когато умишлено или поради небрежност:

а) нарушават разпоредбите на член [101], параграф 1 [ДФЕС] или на член [102 ДФЕС] […].

При определяне на размера на глобата се взема предвид както тежестта, така и продължителността на нарушението“.

89 Считано от 1 май 2004 г. тази разпоредба е отменена по силата на член 43 от Регламент № 1/2003 и е заменена с член 23, параграфи 2 и 3 от посочения регламент, където се посочва следното:

„2. С решение Комисията може да налага санкции на предприятия и на сдружения на предприятия, когато умишлено или поради небрежност:

а) нарушават член [101 ДФЕС] или [102 ДФЕС] […]

За всяко предприятие и сдружение на предприятия, което има участие в нарушението, санкцията не може да надвишава 10 % от общия размер на оборота му за предходната стопанска година.

[…]

3. При определяне на размера на санкцията се взема предвид както тежестта, така и продължителността на нарушението“.

90 Впоследствие, на 1 септември 2006 г., Комисията публикува в Официален вестник Насоките от 2006 г. В този документ се излага методът, който Комисията възнамерява да следва при определянето на размера на съответната глоба, налагана на предприятия, извършили нарушения на разпоредбите на член 81 ЕО (впоследствие член 101 ДФЕС). Текстът на точка 38 от Насоките от 2006 г. е следният:

„[Насоките от 2006 г.] ще се прилагат във всички случаи, когато изложението на възраженията е нотифицирано след датата на публикуването им в Официален вестник, независимо от това дали глобата е наложена по силата на член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003, или на член 15, параграф 2 от Регламент 17/62“.

91 Насоките от 2006 г. заменят Насоките от 1998 г.

92 В това отношение съгласно постоянната съдебна практика вътрешните правила за поведение, приети от администрацията с цел да произведат правно действие върху трети лица — например икономическите оператори, които е възможно да извършат нарушения на член 101 ДФЕС — макар да не могат да се квалифицират като правни норми със задължителен характер поради самото им естество, същевременно съдържат насочващи правила за поведение, от които самата администрация не може да се отклони в конкретен случай, без да посочи причини, съвместими с принципа на равно третиране (решение от 28 юни 2005 г., Dansk Rørindustri и др./Комисия, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P—C-208/02 P и C-213/02 P, Rec, EU:C:2005:408, т. 209 и 210).

93 Следователно Насоките от 2006 г., които представляват такива правила за поведение, попадат в обхвата на понятието „право“ по смисъла на член 7, параграф 1 от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи и на член 49, параграф 1 от Хартата на основните права (в този смисъл и по аналогия вж. решения Dansk Rørindustri и др./Комисия, т. 92 по-горе, EU:C:2005:408, т. 216 и от 18 май 2006 г., Archer Daniels Midland и Archer Daniels Midland Ingredients/Комисия, C-397/03 P, Rec, EU:C:2006:328, т. 20).

94 Въпреки че тези разпоредби не следва да се тълкуват като забраняващи постепенното изясняване на нормите относно наказателната отговорност, те същевременно могат да се противопоставят на прилагането с обратна сила на ново тълкуване на правна норма, съгласно която дадено деяние представлява нарушение (в този смисъл и по аналогия вж. решение Dansk Rørindustri и др./Комисия, т. 92 по-горе, EU:C:2005:408, т. 217 и съдебната практика на Европейския съд по правата на човека, цитирана в т. 215 от посоченото решение).

95 Следователно, противно на твърденията на Комисията, само по себе си обстоятелството, че в Насоките от 2006 г. се запазва максималният размер от 10 % от оборота на санкционираните предприятия — който размер е предвиден в член 15, параграф 2 от Регламент № 17, приложим по отношение на деянията, във връзка с които се води настоящия спор — не е достатъчно, за да се докаже, че прилагането на Насоките от 2006 г. не нарушава принципа на забрана за прилагане на наказателни норми с обратна сила.

96 Всъщност този принцип може да се окаже нарушен при прилагане на тълкуване, което не е можело да бъде предвидено разумно към момента на извършване на санкционираното нарушение (решение Dansk Rørindustri и др./Комисия, т. 92 по-горе, EU:C:2005:408, т. 218).

97 От гореизложеното следва, че насоките трябва да се разглеждат като извършено от Комисията тълкуване във връзка с поведението, която тя се ангажира да следва, ако възнамерява да наложи глоби, а от съдебната практика е видно, че извършваните от Комисията изменения в такива тълкувания са съвместими с принципите на забрана за прилагане на наказателни норми с обратна сила и на правна сигурност, ако измененията могат да се считат за разумно предвидими.

98 Също от съдебната практика следва, че обхватът на понятието „предвидимост“ зависи в голяма степен от съдържанието на съответния текст, от приложното му поле и от броя и качеството на неговите адресати. Предвидимостта на закона допуска съответното лице да прибегне до компетентен съвет, за да оцени в разумна степен при наличните обстоятелства последиците, които могат да възникнат от определен акт. Това се отнася най-вече за лицата, упражняващи професионална дейност, които са свикнали да подхождат с голяма предпазливост при упражняване на професията си и от които може да се очаква, че ще проявят особено внимание при преценката на рисковете, с които са свързани провотивоправните им действия (в този смисъл вж. решение Dansk Rørindustri и др./Комисия, т. 92 по-горе, EU:C:2005:408, т. 219 и цитираната съдебна практика).

99 Същевременно ефективното прилагане на нормите на Съюза в областта на конкуренцията изисква Комисията да може във всеки момент да адаптира размера на глобите към нуждите на тази политика. От това следва, че предприятията, участващи в административно производство, което може да доведе до налагане на глоба, не могат да основават правните си очаквания нито на това, че Комисията няма да надвиши определяния по-рано размер на глобите, нито на дадена методика за тяхното изчисляване (вж. решение Archer Daniels Midland и Archer Daniels Midland Ingredients/Комисия, т. 93 по-горе, EU:C:2006:328, т. 21 и 22 и цитираната съдебна практика).

100 Следователно в разглеждания случай съответните предприятия трябва да отчитат възможността Комисията във всеки един момент да реши да увеличи размера на глобите спрямо прилагания такъв в миналото. Това е така не само когато Комисията увеличава размера на глобите в особени хипотези, но и когато това увеличаване се извършва чрез прилагането в конкретни случаи на общоприложими правила за поведение като насоките (вж. решение Archer Daniels Midland и Archer Daniels Midland Ingredients/Комисия, т. 93 по-горе, EU:C:2006:328, т. 23 и 24 и цитираната съдебна практика).

101 Ето защо тези предприятия нямат основание да приемат, че след като е приела Насоките от 1998 г., Комисията в никакъв случай не е можела да приложи към текущите производства нови насоки, без да наруши оправданите правни очаквания на предприятията. Същевременно трябва да се провери дали условията за прилагане на Насоките от 2006 г. в разглеждания случай отговарят на въведените със съдебната практика изисквания за правна сигурност и предвидимост.

102 В това отношение следва да се припомни, че съгласно точка 38 от Насоките от 2006 г. те се прилагат във всички случаи, когато уведомяването за изложението на възраженията е извършено след датата на публикуването им в Официален вестник. Това публикуване е извършено на 1 септември 2006 г. и тъй като уведомяването за изложението на възраженията в разглеждания случай е извършено не по-рано от 30 септември 2008 г., размерът на наложената глоба съответно е бил изчислен по методологията, предвидена в Насоките от 2006 г.

103 Първо, трябва да се отхвърли изтъкнатият от SLM довод, че Комисията няма правомощия да приеме и да противопостави на третите лица правилото за прилагане във времето, съдържащо в точка 38 от насоките. Всъщност противопоставимостта на това правило — допринасящо за съблюдаването на принципа на правна сигурност, уточнявайки ясно и обективно условията за прилагане във времето на Насоките от 2006 г. — произтича от признатата от съдебната практика възможност Комисията да се самоограничава, уточнявайки условията, при които възнамерява да упражни правото на преценка, предоставено ѝ с Регламент № 1/2003, който представлява правното основание за приемането на обжалваното решение (в този смисъл вж. решения Dansk Rørindustri и др./Комисия, т. 92 по-горе, EU:C:2005:408, т. 211 и 213 и от 2 февруари 2012 г., Denki Kagaku Kogyo и Denka Chemicals/Комисия, T-83/08, EU:T:2012:48, т. 108).

104 Второ, необходимо е съответно да се провери дали приемането на Насоките от 2006 г. е имало достатъчно предвидим характер по смисъла на припомнената в точки 96—100 по-горе съдебна практика.

105 В това отношение, както следва от точки 5—7 от Насоките от 2006 г., основната им новост се състои в това, че за отправна точка за изчисляване на размера на глобата се взема основен размер, определен според стойността на продажбите на стоките или на услугите във връзка с нарушението, според продължителността и според тежестта на нарушението, като освен това се добавя специфична сума с цел възпиране на предприятията от участие в незаконосъобразни дейности. Следователно налага се изводът, че Насоките от 2006 г. почиват на критериите за тежест и за продължителност, които са определени в Регламент № 17 и възпроизведени в Регламент № 1/2003 и които вече са били взети предвид в Насоките от 1998 г. (в този смисъл вж. решение Denki Kagaku Kogyo и Denka Chemicals/Комисия, т. 103 по-горе, EU:T:2012:48, т. 114).

106 Освен това възможността предвидлив оператор да не може да определи предварително с точност равнището на глобите, които Комисията ще налага във всеки отделен случай, сама по себе си не противоречи на изискването за предвидимост, присъща за принципа на забрана за обратно действие на наказателната норма. Всъщност целите за репресия и възпиране, преследвани от политиката в областта на конкуренцията, могат да обосноват недопускането на възможността предприятията да преценяват точно ползите, които могат да извлекат от участието си в дадено нарушение, както и свързаните с това недостатъци. Достатъчно е предприятията, обръщайки се при необходимост към правен съветник, да могат да предвидят достатъчно точно критериите и приблизителния размер на глобите, които могат да им бъдат наложени. Същевременно, както току-що бе констатирано, взетите предвид критерии в Насоките от 2006 г. произтичат от посочените в Регламент № 17 критерии, които вече са били взети предвид в Насоките от 1998 г. (в този смисъл вж. решения от 22 май 2008 г., Evonik Degussa/Комисия, C-266/06 P, EU:C:2008:295, т. 55 и Denki Kagaku Kogyo и Denka Chemicals/Комисия, т. 103 по-горе, EU:T:2012:48, т. 118).

107 Налага се изводът, че Насоките от 2006 г., и по-конкретно съдържащият се в тях нов метод за определяне на размера на глобите — ако се допусне, че той има за последица увеличаване размера на наложените глоби — са били разумно предвидими за предприятия като SLM към момента на извършване на съответното нарушение. Поради това, прилагайки Насоките от 2006 г. в обжалваното решение при изчисляването на размера на налаганата глоба за извършено преди тяхното приемане нарушение, Комисията не е нарушила принципа на забрана за обратно действие (в този смисъл вж. решение Denki Kagaku Kogyo и Denka Chemicals/Комисия, т. 103 по-горе, EU:T:2012:48, т. 117 и 124).

108 Следователно основанието във връзка с прилагането на Насоките от 2006 г. вместо на Насоките от 1998 г. трябва да се отхвърли, без да е необходимо Общият съд да се произнася по въпроса дали SLM има основания да твърди, че въпросното прилагане е довело до налагането на по-тежка глоба от тази, която би била наложена, ако бе изчислена въз основа на Насоките от 1998 г.

109 Всъщност, както бе припомнено в точки 99 и 100 по-горе, изтъкнатите от SLM принципи не изключват прилагането на насоките, за които се предполага, че имат утежняващи последици относно равнището на наложените глоби за извършените нарушения, при условие че политиката, която те прилагат, е разумно предвидима във времето, когато съответните нарушения са извършени (вж. решения от 12 декември 2007 г., BASF и UCB/Комисия, T-101/05 и T-111/05, Сб., EU:T:2007:380, т. 233 и 234 и цитираната съдебна практика, и Denki Kagaku Kogyo и Denka Chemicals/Комисия, т. 103 по-горе, EU:T:2012:48, т. 126 и цитираната съдебна практика).

110 При всички положения трябва да се отбележи, че единствено с обобщаването на елементите, които Комисията използва при изчисляването в обжалваното решение, SLM не доказва, че размерът на глобата, който е щял да му бъде определен по съдържащата се в Насоките от 1998 г. методология, непременно е щял да бъде по-малък. Всъщност в разглеждания случай SLM само изтъква някои съществуващи разлики между Насоките от 2006 г. и Насоките от 1998 г. (допълнителния размер, начините на отчитане на продължителността на нарушението, същността на смекчаващите обстоятелства), без да посочва до какъв резултат би стигнала Комисията, ако бе приложила Насоките от 1998 г., чиято отправна точка за изчисляване също така се различава от използваната в Насоките от 2006 г.

111 Освен това, за да се отговори на SLM — оспорващо строгото прилагане на Насоките от 2006 г., на което несправедливо било подложено, твърдейки че този начин на прилагане представлявал нарушение на принципа на равно третиране — достатъчно е да се отбележи, че този въпрос е различен от въпроса за съвместимостта на прилагането на Насоките от 2006 г. с принципа на забрана за обратно действие. Изтъкнатите в това отношение доводи от SLM ще бъдат разгледани по-нататък във връзка с представените от него идентични доводи относно взетите предвид от Комисията елементи при използването на тези насоки за определянето на размера на оспорваната глоба.

112 Следователно основанието относно неправилното прилагане на Насоките от 2006 г. вместо на Насоките от 1998 г. трябва да се отхвърли като неоснователно.

B– *По взетите предвид елементи за изчисляване на размера на глобата и по разглеждането на представените пред Комисията доказателства*

113 SLM изтъква редица основания относно взетите предвид от Комисията елементи при определянето на размера на глобата. Тези основания са свързани с „липсата на мотиви при определянето на санкцията“; с използването след 2000 г. на европейския оборот на SLM за определянето на основния размер на глобата; с „липсата на мотиви при определянето на общата тежест по отношение на предприятията при определянето на основния размер“ и „липсата на мотиви при определянето на предвидения в точка 25 от насоките допълнителен размер“, както и с нарушаването в това отношение на принципа ne bis in idem; с нарушаването на принципа на пропорционалност и принципа на равно третиране, тъй като санкцията не отчитала в достатъчна степен „твърдяната тежест на нарушението“, „неговите последици“ и „икономическия контекст в сектора“, предходната практика на Комисията или „деянията, за които от SLM и останалите засегнати предприятия се търси отговорност“; с неправилна преценка на продължителността на участието на SLM в нарушението; с неотчитането на смекчаващи обстоятелства, свързани с малкия размер на пазарните му дялове, сътрудничеството с Комисията и „незначителната роля“ на SLM в нарушението, както и с неотчитането на направените изявления във връзка с искането за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер.

114 За да улесни разглеждането на тези основания Общият съд предложи, а SLM прие, те да бъдат групирани с оглед на различните етапи, следвани от Комисията при определянето на размера на глобата, а именно, от една страна, взетите предвид елементи за определянето на основния размер (стойност на продажбите, тежест, продължителност, допълнителен размер) и от друга страна, елементите, които може да се вземат предвид за коригиране на този размер (смекчаващи обстоятелства и Известие относно освобождаването от глоби или намаляването на техния размер, способност за плащане). Предвид ще се вземат също така оплакванията на SLM с общ характер относно неизпълнението на задължението за мотивиране или нарушаването на принципите на пропорционалност и на равно третиране.

115 Освен това в рамките на основание, изведено от нарушаването на принципа на добра администрация, SLM обръща внимание на четири аспекта от преписката, от които било видно, че действайки пристрастно и несправедливо, Комисията отхвърлила представените от SLM доказателства, за да се позове на други притежавани от нея доказателства. Тези аспекти се отнасят до разглеждането на представените от SLM фактури в хода на административното производство, придаденото значение на определени срещи на Клуб Италия, на които няма данни SLM да е присъствало, евентуалното значение на датите на получаване на техническите одобрения, необходими за пускането на пазара на стоманата за предварително напрягане (СПН) в различните държави членки на Съюза, и на датата, на която са започнали проверките на лицето, на което е била поверена тази задача от членовете на Клуб Италия.

116 В това отношение трябва да се отбележи, че горните четири аспекта са изтъкнати от SLM и в рамките на различните основания във връзка с взетите предвид елементи при изчисляването на размера на глобата, поради което ще бъдат разгледани заедно.

117 С всички тези доводи по същество се цели да се оспори решението на Комисията, с което се установява, че SLM е участвало в съвкупност от споразумения и съгласувани практики в сектора на СПН от 10 февруари 1997 г. до 19 септември 2002 г., без да се отчита същността и продължителността на участието, които SLM посочва или признава, като SLM твърди, от една страна, че не е участвало в нарушението преди края на 1999 г., и от друга страна, че тогава участието му се е ограничавало до Италия, а едва впоследствие решава да участва на други територии.

118 От своя страна, в рамките на основанието му във връзка с някои аспекти на изчисляването на размера на глобата, Ori Martin твърди, че Комисията е допуснала редица грешки в преценката при прилагането на Насоките от 2006 г. и че са нарушени член 23 от Регламент № 1/2003, принципите на пропорционалност и на равно третиране, принципите на индивидуализиране на наказанията и на законоустановеност, както и че е налице неизпълнение на задължението за мотивиране. Ori Martin по същество прави три оплаквания в рамките на това основание: първото е за неправилна преценка на тежестта на нарушението, за което от SLM се търси отговорност; второто е за незаконосъобразно начисляване на предвидения в точка 25 от Насоките от 2006 г. допълнителен размер, а третото е за неотчитане на някои смекчаващи обстоятелства.

119 Тези оплаквания ще бъдат разгледани едновременно с изложените от SLM твърдения по същите въпроси.

120 По същество трябва да се отбележи, че в рамките на отправените критики към резултата от преценките, извършени от Комисията по съдържащата се в Насоките от 2006 г. методология при определянето на размера на глобата, жалбоподателите твърдят, че не са били надлежно отчетени особеностите на участието на SLM в нарушението, което било едновременно със закъснял и ограничен характер.

1. *Предварителни бележки*

а) Съдържание на обжалваното решение

121 От член 1 от обжалваното решение следва, че SLM и Ori Martin са нарушили член 101 ДФЕС и член 53 от Споразумението за ЕИП, тъй като от 10 февруари 1997 г. до 19 септември 2002 г. — що се отнася до SLM — и от 1 януари 1999 г. до 19 септември 2002 г. — що се отнася до Ori Martin — са участвали в „съвкупност от споразумения и съгласувани практики в сектора на

СПН във вътрешния пазар, а от 1 януари 1994 г. — в рамките на ЕИП“ (наричани по-нататък „картелът“ или „разглежданото едно-единствено нарушение“; като съгласно обичайно използваната терминология нарушението също така е комплексно и продължено).

Съставни части на картела и квалифициране като едно-единствено нарушение

122 В съображение 122 от обжалваното решение картелът е описан като „общоевропейска договореност, състояща се от т.нар. етап „Цюрих“ и т.нар. „европейски“ етап и/или от национални/регионални договорки според случая“. Съображения 123—135 от обжалваното решение представят накратко тези различни споразумения и съгласувани практики, които след това са подробно изложени и преценени от гледна точка на член 101, параграф 1 ДФЕС и на член 53 от Споразумението за ЕИП.

123 В резюме, картелът се състои от следните договорки:

— Клубът Цюрих, тоест първият етап от общоевропейското споразумение. Това споразумение съществува от 1 януари 1984 г. до 9 януари 1996 г. и включва определяне на квоти по страни (Германия, Австрия, Бенелюкс, Франция, Италия и Испания), разпределяне на клиенти, цени и обмен на чувствителна търговска информация. В него участват Tréfileurope, Nedri, WDI, DWK и Redaelli, което представлява редица италиански предприятия поне от 1993 г. и от 1995 г. насам, към които впоследствие се присъединяват Emesa през 1992 г. и Tycsa през 1993 г.

— Клубът Италия — национална договореност, която съществува от 5 декември 1995 г. до 19 септември 2002 г. Това споразумение засяга определянето на квоти за Италия и износа от тази страна към останалата част от Европа. В него участват италианските предприятия Redaelli, ITC, CB и Itas, към които впоследствие се присъединяват Tréfileurope и Tréfileurope Italia (на 3 април 1995 г.), SLM (на 10 февруари 1997 г.), Trame (на 4 март 1997 г.), Tycsa (на 17 декември 1996 г.), DWK (на 24 февруари 1997 г.) и Austria Draht (на 15 април 1997 г.).

— споразумението за Юга — регионална договореност, по която италианските предприятия Redaelli, ITC, CB и Itas преговарят и която сключват през 1996 г. с Tycsa и Tréfileurope, за да определят степента на навлизане на всеки от участниците в южните страни (Испания, Италия, Франция, Белгия и Люксембург) и да се ангажират за съвместно договаряне на квотите с другите производители от Северна Европа.

— Клубът Европа, тоест вторият етап от общоевропейското споразумение. Това споразумение е сключено през май 1997 г. от Tréfileurope, Nedri, WDI, DWK, Tycsa и Emesa (наричани „постоянните членове“ или „шестимата производители“) и действието му приключва през септември 2002 г. Споразумението е имало за цел да се преодолее кризата с Клуб Цюрих, да се поделят нови квоти (изчислени за периода от четвъртото тримесечие на 1995 г. до първото тримесечие на 1997 г.), да се разпредели клиентелата и да се определят цените. Шестимата производители договарят правила за координиране, включително определянето на координатори, които отговарят за прилагането на договорките по страни и за координирането с другите заинтересовани предприятия, извършващи дейност в съответните страни или по отношение на същите клиенти. Техните представители се срещат редовно на различни равнища, за да следят прилагането на договорките. Те обменяли чувствителна търговска информация. При отклонение от договореното поведение се е прилагала адекватна система за компенсиране.

— координацията по отношение на клиента Addtek. В рамките на това общоевропейско споразумение „шестимата производители“, към които понякога се присъединяват италианските производители и Fundia, са поддържали и двустранни (или многостранни)

контакти и са участвали в определянето на цени и в разпределянето на клиентела на ad hoc принцип, ако са имали интерес. Например Tréfileurope, Nedri, WDI, Tycsa, Emesa, CB и Fundia координират заедно цените и обемите за клиента Addtek. Тези проекти се отнасят главно за Финландия, Швеция и Норвегия, но и за Нидерландия, Германия, балтийските държави и Централна и Източна Европа. Координацията по отношение на клиента Addtek вече се извършва по време на етапа на Клуб Цюрих от общоевропейското споразумение и продължава поне до края на 2001 г.

— обсъжданията между Клуб Европа и Клуб Италия. През периода, продължил поне от септември 2000 г. до септември 2002 г., шестимата производители, ITC, CB, Redaelli, Itas и SLM се срещат редовно с цел включване на италианските предприятия в Клуб Европа в качеството на постоянни членове. Италианските предприятия са желаели да увеличат италианската квота в Европа, докато Клубът Европа е поддържал статуквото. За целта се провеждат срещи в рамките на Клуб Италия, за да се приеме единна позиция, срещи в рамките на Клуб Европа, за да се разгледа тази позиция и/или да се определи собствена позиция, и срещи между участниците в Клуб Европа и италианските представители, за да се стигне до споразумение по разпределянето на италианската квота на даден пазар. Участвалите предприятия са обменяли чувствителна търговска информация. Тези предприятия се договарят, за нуждите на преразпределението на европейската квота с цел включването на италианските производители, да използват нов референтен период (от 30 юни 2000 г. до 30 юни 2001 г.). Тези предприятия също така се споразумяват по обема на общия износ на италианските предприятия в Европа, който последните са си разпределяли по страни. Успоредно с това членовете на Клуб Европа обсъждат цените, като целят приемането в европейски мащаб на прилагания от италианските производители в рамките на Клуб Италия механизъм за определяне на цените.

— Клубът España. Успоредно с общоевропейската договореност и Клуб Италия пет испански предприятия (Trefilerías Quijano, Tycsa, Emesa, Galycas и Proderac, последното от май 1994 г.) и две португалски предприятия (Socitrel от април 1994 г. и Fapricela от декември 1998 г.) се договарят — по отношение на Испания и Португалия и за период, продължил поне от декември 1992 г. до септември 2002 г. — да поддържат пазарния си дял стабилен и да определят квоти, да разпределят клиенти, включително за обществените поръчки за строителство, и да определят цените и условията за плащане. Те също така обменят чувствителна търговска информация.

124 Според Комисията всички описани по-горе договорки се квалифицират като едно-единствено продължено нарушение на член 101 ДФЕС и член 53 от Споразумението за ЕИП (обжалвано решение, съображения 135 и 609, както и точка 12.2.2).

125 Комисията по-специално счита, че горепосочените договорки са част от цялостен план, определящ насоките за действие на членовете на картела във всички географски зони, и че „тези предприятия са ограничили индивидуалното си търговско поведение, за да постигнат единна антиконкурентна цел и единна антиконкурентна търговска цел, а именно да нарушат или да премахнат нормалните конкурентни условия на пазара на СПН в ЕИП и да установят общо равновесие, по-специално чрез определянето на цени и квоти, разпределянето на клиенти и обмена на чувствителна търговска информация“ (обжалвано решение, съображение 610 и точка 9.3).

126 В това отношение Комисията посочва следното:

„Планът, към който се присъединяват DWK, WDI, Tréfileurope, Tycsa, Emesa, Fundia, Austria Draht, Redaelli, CB, ITC, Itas, SLM, Trame, Proderac, Fapricela, Socitrel, Galycas и Trefilerías Quijano (не всички едновременно), е разработен и приведен в действие през период, продължил поне осемнадесет години, чрез съвкупност от тайни договорки, специални споразумения и/или

съгласувани практики, които преследват една и съща обща цел за ограничаване на конкуренцията между участниците и използват сходни механизми за преследване на посочената цел (вж. точка 9.3.1). Дори когато дадена договорка е създавала проблем, други договорки са продължавали да действат нормално“ (обжалвано решение, съображение 612).

Обстоятелства, приети за установени по отношение на SLM

127 В обжалваното решение Комисията констатира, че SLM е участвало пряко в картела и по-специално в Клуб Италия и във включването на италианските производители в Клуб Европа от 10 февруари 1997 г. до 19 септември 2002 г. (обжалвано решение, съображение 862).

128 В това отношение Комисията се позовава на следните обстоятелства, изложени в съображения 474—478 от обжалваното решение в част, посветена на индивидуалното участието на SLM в Клуб Италия:

„(474) Що се отнася до SLM, множество признаци показват, че то е било в течение на италианското споразумение от 18 декември 1995 г., когато се решава наред с останалото SLM да бъде уведомено за новите цени, които трябва да се прилагат през 1996 г. […]. Също така по време на срещата на 17 декември 1996 г. […] е раздадена таблица, показваща разпределянето на съответните тонове по клиент и определянето на основните доставчици за определен брой клиенти на италианския пазар през 1997 г. Въпреки че колоните на SLM остават празни, отбелязването на предприятието в таблицата е признак за това, че обсъждания между страните трябва да са били проведени или най-малкото да са били предвидени. Положението на SLM отново е обсъждано на срещите на 17 януари 1997 г. и 27 януари 1997 г. Първото доказано разпределяне на квоти за SLM е извършено на срещата на 10 февруари 1997 г., която дата Комисията счита за начална дата на участието на SLM в италианското споразумение. Всъщност в ръкописните бележки на ITC […], водени по време на тази среща, се вижда списък с обеми, които са доставени (за доставяне) на определени клиенти, между SLM, от една страна, и Redaelli, CB, Tycsa, ITC […], от друга страна. Бележките на ITC изрично показват, че CB и ITC са получили данните за свързаните с SLM продажби от страна [на представител на SLM]. Положението на SLM е обсъждано и на 7 април 1997 г. Освен това са налице точни доказателства за участието на SLM в над сто свързани с италианския пазар срещи между 15 април 1997 г. и септември 2002 г. Когато не е било представено, положението на SLM е било обсъждано между другите членове на Клуб Италия и това разкрива непрекъснатия му принос и участие в Клуб Италия.

(475) Самото SLM потвърждава, че е участвало в Клуб Италия от края на 1999 г. до 2002 г. чрез посредничеството на [двама представители на SLM] и признава, че през 2001 г. ръководството на предприятието също е участвало н няколко срещи между европейски производители в хотел Villa Malpensa. Накрая, SLM декларира, че по време на среща в седалището на Redaelli, проведена в края на 1998 г. или началото на 1999 г., то е било поканено да участва в периодичните срещи или в обсъжданията на производствените ограничения. Първоначално то отказало, но впоследствие решило да вземе участие.

(476) Същевременно SLM оспорва направените от Комисията изводи, що се отнася до началната дата на участие в картела, като твърди, че е участвало единствено в Клуб Италия от края на 1999 г. Първо, SLM твърди, че не е било представено на срещата на 10 февруари 1997 г. Комисията обаче отбелязва, че от писмените доказателства, с които разполага относно срещата на 10 февруари 1997 г. (ръкописните бележки на ITC), е видно подробно разпределяне на квоти за определени клиенти, по специално по отношение на SLM. Както бе разяснено по-горе, данните са били предоставени от […]

самия представител на SLM […], което показва, че SLM е обменило своята информация преди срещата. Ето защо твърдяното от него отсъствие от тази среща не може да се вземе предвид.

(477) Макар на 4 март 1997 г. SLM да изразява съмнения относно бъдещото си положение в картела, то продължава да участва в срещите на картела от следващия месец, тоест от срещата на 15 април 1997 г., по време на която са били определени цените на суровините и продажните цени за Франция, Испания и Германия и са проведени обсъждания по реализираните от Redaelli продажби към определен брой клиенти, както и по предложенията, направени от SLM и CB на клиентите. SLM всъщност продължава да участва редовно в срещите на Клуб Италия и в обсъжданията с другите участници в картела до датата, на която Комисията извършва проверките си. Противно на твърденията на SLM „съмненията“ му със сигурност не могат да се тълкуват като прекъсване на участието му в картела.

(478) Макар според Redaelli SLM да не се е присъединило към споразумението за подялба на италианския пазар от самото начало, ITC, Tréfileurope и CB потвърждават участието на SLM в срещите на Клуб Италия. Тъй като SLM от началото е знаело за италианското споразумение (решение на членовете да уведомят SLM), въз основа на писмените доказателства […] Комисията приема, че непрекъснатото участие на SLM е започнало на 10 февруари 1997 г. и е приключило на 19 септември 2002 г.“.

129 В съображения 649 и 650 от обжалваното решение, в частта относно характера на нарушението като едно-единствено, комплексно и продължено, Комисията подчертава следното:

„(649) Що се отнася до SLM, освен че участва в Клуб Италия от 10 февруари 1997 г. […], то също така взема участие в обсъжданията по разширяването на Клуб Европа от 11 септември 2000 г. нататък […]. SLM не оспорва, че е присъствало на посочената среща на 11 септември 2000 г. Същевременно дори преди тази дата SLM е знаело или и е трябвало да знае, че Клуб Италия, в който участва, е бил съставна част от по-широка система, включваща и общоевропейска част. Първо, Комисията разполага с доказателства, че на ранен етап от участието му в Клуб Италия SLM се е срещнало с участващи в други клубове предприятия, като например DWK, Tréfileurope (участник в общоевропейското споразумение) и Tycsa (участник в общоевропейското споразумение и в Клуб España), и че е провело обсъждания с тях по приложимите за европейския пазар условия. Например по време на срещата им на 15 април 1997 г. те са засегнали въпроса за цените в редица европейски страни (Франция, Испания и Германия), както и вноса и износа […]. След това, на 29 ноември 1999 г. […], SLM провежда среща с Redaelli, Austria Draht, Tréfileurope, Tycsa и DWK, по време на която се обсъждат не само цените, прилагани в Испания и Португалия от две участващи в Клуб España предприятия, а именно Emesa и Fapricela, но също и Addtek, което е най-големият клиент на скандинавския пазар и около което се оформя „Скандинавският клуб“ […]. SLM участва и в обсъждане относно положението и характерните проблеми на европейския пазар, проведено на 18 януари 2000 г. (с Redaelli, ITC, Itas, AFT/Tréfileurope Italia, CB, Nedri, Tycsa и Tréfileurope). На 21 февруари 2000 г. SLM се среща с Redaelli, ITC, Itas, Tréfileurope Italia, CB, Tréfileurope, DWK и Tycsa (с последното комуникацията е по телефона) и обсъжда по-специално обема в Испания и ценово увеличение в Германия […]. По време на среща, проведена на 13 март 2000 г. между SLM, Redaelli, ITC, Itas, CB, Tréfileurope Italia, DWK, Tycsa и Trame е засегнато положението в Нидерландия и Швейцария. На 15 май 2000 г. в присъствието на SLM, ITC, Itas, Tréfileurope Italia, CB, SLM, Trame и DWK, Tréfileurope декларира, че Клуб Европа и Клуб Италия са в криза. Накрая, на 12 юни 2000 г. SLM присъства на среща с Redaelli, ITC, ITAS, Tréfileurope Italia CB, Trame, Tycsa и DWK, на която се отбелязва, че Клуб Европа се оплаква от Tycsa […].

(650) Следователно установено е в достатъчна степен, че поне от 29 ноември 1999 г. SLM е знаело или е трябвало да знае, че с участието си в Клуб Италия взема участие в по-глобална система, включваща различни равнища, чиято цел е стабилизирането на пазара на СПН, за да се избегне понижаване на цените“.

130 Освен това, в отговор на становището на SLM по участието му в Клуб Италия преди края на 1999 г., Комисията посочва следното:

„(863)
SLM оспорва участието си в картела и по-специално в Клуб Италия до края на 1999 г. Участието му в Клуб Италия от 10 февруари 1997 г. нататък обаче е ясно установено въз основа на писмени доказателства и редица изявления в искания за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер, направени от ITC, Tréfileurope и CB […]. SLM също така твърди, че въпреки участието му в някои срещи на Клуб Италия то възприело агресивна търговска политика, че не одобрило незаконосъобразното споразумение и че обменяло данни с конкурентите си, които макар и достоверни, не винаги били реални и верни. В това отношение е достатъчно отново да се отбележи, че е забранен всеки пряк или косвен контакт между конкуренти, който има за цел или последица оказване на влияние върху пазарното поведение на реален или потенциален конкурент или може да разкрие на такъв конкурент поведението, което конкурентите са решили да възприемат или възнамеряват да възприемат на пазара […]. Поради това за възникването на отговорността е достатъчно самото участие в срещи с антиконкурентен характер. Това, че SLM не е спазило картелните споразумения, няма голямо значение. Всъщност измамата е елемент, присъщ на всеки картел […]. Освен това самото SLM признава, че е участвало в срещите с цел увеличаване или поне съхраняване на клиентелата си“.

131 В отговор на становището на SLM относно Клуб Европа Комисията посочва:

„(864)
SLM освен това твърди, че не е участвало във включването на италиански производители в Клуб Европа от 11 септември 2000 г. до 19 септември 2002 г. В това отношение SLM посочва, че единствено е участвало в девет от петдесет и една срещи на Клуб Европа на доста късен етап и то само по настояването на другите италиански производители. SLM твърди също, че не е имало интерес от участие в Клуб Европа, тъй като не е разполагало с необходимите сертификати за повечето от засегнатите страни. Накрая, според SLM участието му в срещите на Клуб Европа се дължало на небрежност.

(865)
Комисията констатира, че в период от едва две години (между 11 септември 2000 г. и 19 септември 2002 г.) SLM е участвало на равни интервали в девет срещи на Клуб Европа […]. Трябва да се отбележи, че присъствието на SLM също така е било очаквано на две допълнителни срещи (23 юли 2001 г. и 25 юли 2001 г.). Следователно установено е, че SLM е постоянен участник в Клуб Европа от етапа на разширяването. При това положение причините или интересите, поради които SLM се е присъединило към срещите на картела, или фактът, че не е разполагало със сертификат за някои, а дори и за повечето страни, няма никакво значение. Дори SLM да не разполага със сертификат за всички засегнати от картела страни, участието му в срещите може действително да е оказало влияние върху неговото поведение, по-специално върху решенията да поиска сертификат […]. При всички положения Клуб Европа е обхващал Италия и редица други страни, в които SLM е продавало, поради което SLM със сигурност е имало интерес от обсъжданията. Накрая, Комисията още веднъж отбелязва, че евентуалната небрежност не може да освободи съответното предприятие от отговорността му за участието в картел. Ето защо Комисията стига до извода, че SLM трябва да носи отговорност за участието си в Клуб Европа от 11 септември 2000 г. до 19 септември 2002 г.

(866)
При всички положения също така е установено, че от 10 февруари 1997 г. SLM е участвало в Клуб Италия […]. Ето защо SLM носи отговорност за участието си в картела от 10 февруари 1997 г. до 19 септември 2002 г.“.

Положението на Ori Martin

132 След като в съображение 866 от обжалваното решение отбелязва, че SLM носи отговорност за участието си в картела от 10 февруари 1997 г. до 19 септември 2002 г., Комисията описва положението на Ori Martin по следния начин:

„(867) От 1 януари 1999 г. SLM се намира изцяло под контрола на Ori Martin SA (което на 31 октомври 2001 г. прехвърля 2 % на Ori Martin Lux SA).

(868) Като се има предвид, че Ori Martin притежава (почти) изцяло SLM от 1 януари 1999 г. до 19 септември 2002 г., Комисията счита, че Ori Martin е упражнявало решаващо влияние върху SLM.

(869) В отговора си на изложението на възраженията Ori Martin не оспорва преценените от Комисията факти, но твърди, че не може да се счита за солидарно отговорно със SLM. По-специално то твърди, че Комисията не е доказала надлежно упражняването от негова страна на решаващо влияние върху SLM. Според Ori Martin тази презумпция противоречи на принципа на лична отговорност и твърди, че Комисията не е доказала прякото или косвеното участие на Ori Martin в нарушението.

(870) Съгласно постоянната съдебна практика […] Комисията може да презумира, че дружествата майки упражняват решаващо влияние върху изцяло притежаваното от тях дъщерно дружество. Когато се прилага тази презумпция, дружеството майка трябва да обори презумпцията, като представи доказателства, от които е видно, че дъщерно му дружество е определяло поведението си на пазара независимо. Неспособността на дружеството майка да представи достатъчно доказателства потвърждава презумпцията и дава достатъчно основание за вменяване на отговорността.

(871) Твърдението за липса на пряко участие на дружеството майка в антиконкурентното поведение и евентуалното му незнание са ирелевантни. Противно на това твърдение, вменяването на отговорност на дружество майка за извършеното от дъщерното му дружество нарушение произтича от факта, че двата субекта формират едно-единствено предприятие за нуждите на общностните правила в областта на конкуренцията, а не от доказването на участието на дружеството майка или от това, че е знаело за нарушението.

(872) Накрая, във връзка с принципа на лична отговорност, Комисията констатира, че член 101 [ДФЕС] се отнася за „предприятия“, които могат да включват няколко правни субекта. При това положение принципът на лична отговорност не се нарушава, ако различни правни субекти носят отговорност въз основа на обстоятелства, свързани със собствената им роля и с тяхното поведение в рамките на същото предприятие. В хипотезата на дружества майки отговорността се установява въз основа на упражнявания от тях действителен контрол върху търговската политика на дъщерните дружества, които фактически са участвали в деянията (вж. точка 13).

(873) Освен това Ori Martin твърди, че не е упражнявало решаващо влияние върху SLM, което винаги упражнявало дейността си самостоятелно в сектора на СПН. Това се доказвало от факта, че SLM не било длъжно да се отчита на Ori Martin, което впрочем било финансово холдингово дружество и съответно не вземало решения относно търговската му политика.

(874) Комисията отбелязва, че сам по себе си фактът, че дадено предприятие е финансово холдингово дружество, не изключва възможността то да упражнява решаващо влияние върху дъщерните си дружества. В качеството на акционер Ori Martin също така е имало интерес и роля спрямо дъщерното си дружество SLM с цел опазване на финансовите си имуществени интереси. Накрая, докато Ori Martin твърди, че не е имало дейност в обхванатия от картела сектор, Комисията констатира, че дъщерното му дружество Ori Martin SpA е извършвало дейност именно в сектора на стоманата и че съответно търговската дейност на SLM е била свързана с дейността на групата. При това положение Ori Martin не може да се квалифицира като чисто холдингово дружество и при всички положения не може да избегне понасянето на отговорността си.

(875) Ето защо адресати на настоящото решение са SLM и Ori Martin. SLM носи отговорност за периода от 10 февруари 1997 г. до 19 септември 2002 г. Ori Martin е солидарно отговорно за неправомерното поведение на SLM за периода от 1 януари 1999 г. до 19 септември 2002 г.“.

Изчисляване на размера на глобата, наложена на SLM и Ori Martin

133 Размерът на глобата, наложена на SLM и Ori Martin, е изчислен от Комисията в съответствие със съдържащата се в Насоките от 2006 г. методология (обжалвано решение, съображения 920—926).

134 Комисията е използвала следните елементи за изчисляването:

— използваната стойност на продажбите е определена на 15,86 милиона евро (първото решение за изменение, съображение 5);

— процентът от стойността на продажбите на SLM, който е взет предвид при изчисляването на основния размер, е 19 % (обжалвано решение, съображение 953);

— продължителността на участие в картела — 5 години и 7 месеца за SLM и 3 години и 8 месеца за Ori Martin — води до прилагане на коефициент за умножение от 5,58 за SLM и 3,66 за Ori Martin (първото решение за изменение, съображение 7);

— Комисията използва коефициент от 19 % при определянето на допълнителния размер (обжалвано решение, съображение 962);

— основният размер е определен на 19,8 милиона евро (първото решение за изменение, съображение 9);

— не е отчетено никакво отегчаващо или смекчаващо обстоятелство;

— размерът на глобата преди прилагането на прага от 10 % от оборота е определен на 19,8 милиона евро (първото решение за изменение, съображение 10);

— искането на SLM да се ползва от намаляване въз основа на Известието относно освобождаването от глоби или намаляването на техния размер е отхвърлено (обжалвано решение, съображения 1126—1129);

— размерът на глобата, който е определен след отчитането на прага от 10 %, е сведен на 15,956 милиона евро, така че глобата, за която SLM отговаря самостоятелно, да съответства на максималния размер от 10 % от оборота на дружеството (второто решение за изменение, съображения 17 и 19);

— представеното от SLM искане за намаляване с оглед на способността му за плащане е отхвърлено предвид първоначално определения размер в обжалваното решение (обжалвано решение, съображения 1169—1172);

— окончателният размер на наложената на SLM глоба е 15,956 милиона евро поради участието му в картела в периода от 1 януари 1999 г. до 19 септември 2002 г., от която глоба Ori Martin е обявено за солидарно отговорно за сумата от 14 милиона евро (обжалвано решение, членове 1 и 2 и второто решение за изменение, съображение 21 и член 1, точка 2), като SLM самостоятелно отговаря за заплащането на 1,956 милиона евро поради участието си в картела в периода от 10 февруари 1997 г. до 31 декември 1998 г. (обжалвано решение, членове 1 и 2 и второто решение за изменение, член 1, точка 2).

б) Припомняне на принципи

135 От член 49, параграф 3 от Хартата на основните права следва, че тежестта на наказанията не трябва да бъде несъразмерна спрямо нарушението.

136 В това отношение член 101, параграф 1 ДФЕС и член 53, параграф 1 от Споразумението за ЕИП изрично посочват като несъвместими с вътрешния пазар споразуменията и съгласуваните практики, които пряко или косвено определят покупни или продажни цени или други условия на търговията, или ограничават или контролират производството или пазарите. Нарушенията от този вид, по-специално когато става въпрос за хоризонтални картели, са квалифицирани от съдебната практика като особено тежки, тъй като имат пряко отражение върху съществените параметри на конкуренцията на съответния пазар (решение от 11 март 1999 г., Thyssen Stahl/Комисия, T-141/94, Rec, EU:T:1999:48, т. 675).

137 Съгласно член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003 Комисията може да налага глоба на предприятията, които участват в такова нарушение, при условие че за всяко предприятие, което има участие в нарушението, глобата не надвишава 10 % от общия размер на оборота му за предходната финансова година. Член 23, параграф 3 от посочения регламент посочва също, че при определяне на размера на глобата се вземат предвид както тежестта, така и продължителността на нарушението.

138 В това отношение от постоянната съдебна практика следва, че при определянето на размера на глобите следва да се отчетат всички елементи, които могат да повлияят на преценката на тежестта на горепосочените нарушения, например по-специално ролята, изпълнявана от всяка от страните в нарушението, и рискът, който този вид нарушения представляват за целите на Съюза. Когато нарушението е извършено от няколко предприятия, следва да се разгледа относителната тежест на участието на всяко от тях (вж. решение от 8 юли 1999 г., Hercules Chemicals/Комисия, C-51/92 P, Rec, EU:C:1999:357, т. 110 и цитираната съдебна практика).

139 Също така фактът, че дадено предприятие не е участвало във всички съставни елементи на даден картел или че е имало незначителна роля в областта, в която е участвало, трябва да се вземе предвид при преценката на тежестта на нарушението и евентуално при определянето на размера на глобата (решения от 8 юли 1999 г., Комисия/Anic Partecipazioni, C-49/92 P, Rec, EU:C:1999:356, т. 90 и от 7 януари 2004 г., Aalborg Portland и др./Комисия, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P и C-219/00 P, Rec, EU:C:2004:6, т. 86).

140 Когато е налице по-специално едно-единствено нарушение, по смисъла на комплексно нарушение, което обединява съвкупност от споразумения и съгласувани практики на отделни пазари, в които извършват дейност не всички нарушители или те могат да знаят само отчасти за общия план, санкциите трябва да бъдат индивидуализирани, в смисъл, че трябва да са

съобразени с поведението и с присъщите на съответните предприятия характерни особености (вж. по аналогия решение от 7 юни 2007 г., Britannia Alloys & Chemicals/Комисия, C-76/06 P, Сб., EU:C:2007:326, т. 44).

141 В този контекст принципът на пропорционалност налага глобата да бъде определена съразмерно на елементите, които трябва да се вземат предвид както за преценката на обективната тежест на самото нарушение, така и за преценката на относителната тежест на участието в нарушението на санкционираното предприятие (вж. — в този смисъл и предвид разграничението, което се прави оттогава между обективната тежест на нарушението по смисъла на точки 22 и 23 от Насоките от 2006 г. и относителната тежест на участието в нарушението на санкционираното предприятие, преценена от гледна точка на характерните за това предприятие обстоятелства по смисъла на точка 27 и сл. от тези насоки — решение от 27 септември 2006 г., Jungbunzlauer/Комисия, T-43/02, Rec, EU:T:2006:270, т. 226—228 и цитираната съдебна практика).

142 Така в областта на санкциите, налагани за нарушение на правото на конкуренцията в областта на картелите, Комисията трябва да се погрижи да индивидуализира наказанията във връзка с нарушението, като вземе предвид конкретното положение на всеки нарушител (вж. в този смисъл решения от 15 септември 2011 г., Lucite International и Lucite International UK/Комисия, T-216/06, EU:T:2011:475, т. 87 и 88 и от 14 май 2014 г., Donau Chemie/Комисия, T-406/09, Сб., EU:T:2014:254, т. 92). В това отношение нарушител, който не носи отговорност за някои части от едно-единствено нарушение, не може да е имал роля при привеждането в изпълнение на посочените части. Поради ограничения обхват на установеното по отношение на него нарушение неспазването на правото в областта на конкуренцията непременно е по-малко тежко от това на нарушителите, участвали във всички части от нарушението.

143 На практика индивидуализирането на наказанието с оглед на нарушението може да се извърши на различни етапи от определянето на размера на глобата, какъвто е случаят в обжалваното решение.

144 Първо, Комисията може да признае спецификата на участието на дадено предприятие в нарушението на етапа на преценката на обективната тежест на разглежданото едно-единствено нарушение. В настоящия случай доказателствата, които тя е взела предвид на този етап, са, от една страна, материалното ограничение (случаят на Fundia, което е участвало само в координацията относно Addtek) или географското ограничение (случаят на Socitrel, Fapricela и Proderac, които са участвали само в Клуб España, който е обхващал само Испания и Португалия) на участието в разглежданото едно-единствено нарушение, и от друга страна, късното запознаване с неговото общоевропейско измерение (май 2001 г. за горепосочените предприятия).

145 Второ, Комисията може да признае спецификата на участието на дадено предприятие в нарушението на етапа на преценката на смекчаващите обстоятелства, посочени в точка 29 от Насоките от 2006 г. във връзка с общата оценка на всички релевантни обстоятелства (вж. точка 27 от Насоките от 2006 г.). Макар никое от предприятията да не е могло да представи исканото от Комисията доказателство, че нарушението е било извършено в резултат на небрежност, Комисията признава, че ролята на Proderac и на Trame (Emme) е била значително по-ограничена отколкото тази на другите участници в картела и че съответно трябва да им се предостави намаление на глобата (в конкретния случай 5 %).

146 Трето, Комисията може да признае спецификата на участието на дадено предприятие в нарушението на етап, следващ този на преценката на обективната тежест на нарушението или на смекчаващите обстоятелства, изтъкнати от съответните предприятия. Така точка 36 от Насоките от 2006 г. посочва, че Комисията може в някои случаи да наложи символична глоба и

че също така може, както е посочено в точка 37 от тези насоки, да се отклони от представената обща методология за определяне на глобите предвид по-специално на особеностите на даден случай.

147 В настоящия случай нито в първоначалния етап на преценката на тежестта на самото нарушение, нито на следващия етап на обсъждането относно смекчаващите обстоятелства или на някакъв друг етап Комисията не е взела предвид изтъкнатото от жалбоподателите особено положение, когато е определила размера на глобата.

148 Съответно, при липсата на каквито и да било смекчаващи или особени обстоятелства, Комисията е приложила към жалбоподателите същата формула като използваната за санкционирането на предприятията, които са участвали във всички съставни елементи на общия картел, а не само в някои от тях. Тази формула е следната: дял от 19 % от стойността на продажбите на СПН на съответното предприятие в ЕИП (предвид тежестта на самото нарушение), умножен по броя на годините и месеците участие в нарушението (продължителността на индивидуалното участие на SLM в нарушението или на периода, по отношение на който се презумира, че Ori Martin е упражнявало решаващо влияние върху SLM), към който като допълнителен размер се прибавя 19 % от стойността на продажбите на СПН на съответното предприятие в ЕИП (допълнителният размер).

149 В случая на жалбоподателите полученият по тази формула резултат, тоест глоба в размер на 19,8 милиона евро, е сведен на 15,956 милиона евро, така че глобата, за която SLM отговаря самостоятелно, да съответства на максималния размер от 10 % от оборота на дружеството.

150 Оплакванията на SLM и на Ori Martin, че Комисията не е отчела надлежно особеностите на участието на SLM в нарушението при определянето на размера на глобата, трябва да се разгледат именно предвид изложените по-горе съображения.

2. *По общата липса на мотиви и по общото оплакване за пристрастност*

151 SLM най-напред отбелязва, че не разбира как Комисията е достигнала до определянето на размера на глобата и как е разпределила глобата между него и Ori Martin. Такова неизпълнение на задължението за мотивиране трябвало да доведе до отмяна на обжалваното решение и неговото изменение.

152 Видно е обаче, че данните, предоставени от Комисията в обжалваното решение и обобщени в точки 133 и 134 по-горе, позволяват на SLM да разбере различните елементи, взети предвид при определянето на размера на глобата. От обжалваното решение също така е видно, че Комисията е изложила в него причините, които ѝ позволяват да приеме, че SLM и Ori Martin са солидарно отговорни за заплащането на част от глобата, с която част се санкционира участието на SLM в нарушението в периода от 1 януари 1999 г. до 19 септември 2002 г. (обжалвано решение, съображения 867—875 и точка 132 по-горе).

153 Освен това SLM упреква Комисията, че винаги се произнася в негов ущърб, когато доказателствата, с които тя разполага, не са в синхрон с обвинителната ѝ теза.

154 В това отношение — предвид предоставените в обжалваното решение данни и по-специално в приложения 2 и 3 към него, където се описват различните събрани от Комисията доказателства за клубове Цюрих/Европа и Клуб Италия — не е достатъчно да се твърди, че поведението на Комисията е пристрастно или несправедливо единствено поради това, че тя е предпочела дадено обяснение пред друго, което е било предложено от SLM. Пристрастността не може да се изведе единствено от факта, че административното производство е приключило с неблагоприятен за SLM резултат.

155 Поради това изтъкнатите от SLM основания във връзка с общата липса на мотиви и с оплакването за пристрастност трябва да бъдат отхвърлени като неоснователни.

3. *По взетите предвид елементи за определяне на основния размер на глобата (стойност на продажбите, тежест, продължителност, допълнителен размер)*

156 Във връзка с взетите предвид елементи за определянето на основния размер на глобата трябва да се разгледат следните оплаквания: направеното от SLM оплакване в рамките на неговото четвърто основание относно стойността на продажбите във връзка с нарушението; изтъкнатото от SLM пето основание, както и направените от Ori Martin първо и второ оплакване относно преценката на тежестта на нарушението и определянето на допълнителен размер; изтъкнатото от SLM шесто основание, което — чрез изтъкване на твърдение за нарушаване на принципа на пропорционалност и на принципа на равно третиране — също се отнася до преценката на тежестта на нарушението, и изтъкнатото от SLM седмо основание относно преценката на продължителността на нарушението.

а) По стойността на продажбите във връзка с нарушението

Доводи на страните

157 SLM отбелязва, че съгласно съображение 865 от обжалваното решение то участва в Клуб Европа едва от септември 2000 г. За предходния период реализираните извън Италия продажби съответно не трябвало да се вземат предвид при определянето на размера на глобата. Обжалваното решение трябвало да бъде изменено, така че стойността на реализираните извън Италия продажби да се вземе предвид само за периода, през който SLM участвало в Клуб Европа.

158 Според Комисията поне от 1995 г. до септември 2002 г. успоредно с общоевропейските договорки SLM е участвало в антиконкурентни срещи, засягащи както Италия, така и износа от Италия към останалата част на Европа. Поради това било обективно обосновано основният размер да се определи съобразно стойността на европейските продажби на SLM.

Съображения на Общия съд

159 Съгласно точка 13 от Насоките от 2006 г. „[п]ри определяне на основния размер за налаганите глоби Комисията ще отчита стойността на продажбите на стоки и услуги на предприятието, с които нарушението е свързано пряко или косвено в даден географски район в ЕИП“. В същата точка Комисията уточнява, че „[п]о принцип […] ще отчита продажбите, извършени от предприятието през последната търговска година на неговото участие в нарушението“. Всъщност, видно от точка 37 от Насоките от 2006 г., „[в]ъпреки че настоящите насоки представляват обща методология за определяне на глобите, особеностите на даден случай […] мо[гат] да обоснов[ат] отклонение от тази методология“.

160 В разглеждания случай, първо, трябва да се отбележи, че за да определи релевантния географски район при определянето на стойността на продажбите, Комисията използва главно географския район, обхванат от Клуб Цюрих и впоследствие от Клуб Европа.

161 Така в съображение 932 от обжалваното решение Комисията посочва, че „[о]т 1984 г. до 1995 г. (период на Клуб Цюрих), [този район] обхваща Германия, Франция, Италия, Нидерландия, Белгия, Люксембург, Испания и Австрия“, че „[о]т 1992 г. (въз основа на споразуменията в Клуб España) той обхваща и Португалия“ и че „[о]т 1996 г. до 2002 г. (период на криза в Клуб Цюрих,

в момента, когато споразумението на клуб Европа за квотите е било подготвено, период на клуб Европа и период на експанзия) географската зона е обхващала същите страни като по времето на Клуб Цюрих, включително Португалия, както и Дания, Швеция, Финландия и Норвегия“.

162 За да отчете промяната във времето на въпросния географски район, Комисията същевременно уточнява, че изключва от взетата предвид стойност на продажбите реализираните продажби в Португалия преди 15 декември 1992 г. и реализираните продажби в Дания, Финландия, Швеция и Норвегия преди 9 януари 1996 г. В допълнение, за да отчете присъединяването към Съюза или влизането в сила на Споразумението за ЕИП, Комисията също така уточнява, че не взема предвид продажби, реализирани в Испания преди 1 януари 1986 г. и в Австрия, Финландия, Швеция и Норвегия преди 1 януари 1994 г. Освен това, що се отнася до Fundia, чието участие в картела се ограничава до координацията по отношение на Addtek, Комисията отбелязва, че взема предвид само продажбите, реализирани от Fundia към този клиент (обжалвано решение, съображения 932, 933 и 935).

163 Следователно в обжалваното решение Комисията взема предвид някои елементи, свързани с промяната във времето на картела, с изменението на обхвата на приложимите правила или с формите на участие на съответното предприятие в нарушението, за да разграничи две или повече положения при определянето на стойността на продажбите, която трябва да се отчете. Този подход е още по-наложителен при наличие на едно-единствено нарушение, което на практика е комплексно и е от санкционирания в обжалваното решение вид, обхващащ „съвкупност от споразумения и съгласувани практики в сектора на СПН във вътрешния пазар, а от 1 януари 1994 г. — в рамките на ЕИП“ в периода от 1 януари 1984 г. до 19 септември 2002 г.

164 Второ, от материалите по делото е видно, че стойността на продажбите, която служи за отправна точка на Комисията при определянето на размера на глобата, а именно 15,863 милиона евро, съответства на стойността на продажбите на СПН, реализирани от SLM през 2001 г. в различни държави, за които му е поискана информация (тоест Германия, Франция, Италия, Белгия, Нидерландия, Люксембург, Испания, Португалия, Дания, Австрия, Швеция, Финландия и Норвегия).

165 В географски план почти всички продажби на SLM са реализирани в Италия (около 96,5 % от целия обем), а останалите са реализирани в Австрия, Германия или Франция (около 3,5 % от целия обем).

166 От материалите по делото по-специално следва, че SLM получава необходимите технически одобрения, за да предлага СПН на пазара в Европа, а не само в Италия, едва през август 2000 г. за Германия и Франция, юли 2001 г. за Австрия и януари 2002 г. за Нидерландия. Едва след преустановяването на извършването на нарушението — а именно през юли 2006 г. за Испания и през април 2007 г. за Белгия — SLM получава необходимите технически одобрения за тези страни.

167 В отговора си от 9 септември 2009 г. на искане на Комисията за предоставяне на информация SLM също така уточнява, че продажбите, реализирани в Австрия преди одобряването на стоките му през юли 2001 г., са били предназначени за „клиенти, които са австрийски търговци, препродаващи тези стоки в страни, различни от Австрия“. От предоставената на Комисията информация действително следва, че SLM е реализирало няколко продажби в Австрия през 1999 г. и 2000 г.

168 Трето, както твърди SLM, трябва да се отбележи, че в настоящия случай според Комисията, макар SLM да участва в Клуб Италия от 10 февруари 1997 г. до 19 септември 2002 г., а от 29 ноември 1999 г. е знаело или е трябвало да знае, че с участието си в Клуб Италия взема участие в по-глобална система, участието му в Клуб Европа е отчетено от 11 септември 2000 г. (обжалвано решение, съображения 650, 865 и 866).

169 Следователно трябва да се разграничат два периода, за да се отчетат формите на участие на SLM в нарушението: първи период от 10 февруари 1997 г. до 10 септември 2000 г., който съответства на участието на SLM само в Клуб Италия, и втори период от 11 септември 2000 г. до 19 септември 2002 г., през който SLM участва както в Клуб Италия, така и в Клуб Европа.

170 За втория период, предвид географския район, засегнат от участието на SLM в Клуб Италия и в Клуб Европа, е обективно обосновано размерът на глобата да се определи с оглед на стойността на европейските продажби на SLM. Видно е, че по време на този период SLM действително реализира продажби в Италия, но също и в Австрия, Германия и Франция.

171 За първия период обаче трябва да се провери дали географският район, засегнат от участието на SLM в Клуб Италия, позволява да се приеме, че е обективно обосновано размерът на глобата да се определи с оглед на стойността на европейските продажби на SLM.

172 Този въпрос не стои по отношение на реализираните в Италия продажби, които представляват 96,5 % от стойността на продажбите на SLM, взета предвид при определянето на размера на глобата, тъй като е ясно, че тези продажби са свързани с Клуб Италия по време на първия период.

173 Що се отнася до Австрия, която представлява около 2 % от стойността на продажбите на SLM, взета предвид при определянето на размера на глобата, трябва да се отбележи, че нито едно представено по настоящото дело доказателство не позволява да се установи, че тази държава е била обект на обсъжданията, проведени в рамките на Клуб Италия в присъствието на SLM от 10 февруари 1997 г. до 10 септември 2000 г. По време на съдебното заседание Общият съд поиска от Комисията да посочи кои доказателства позволяват да се установи, че във връзка с участието на SLM в нарушението, в присъствието на представители на SLM са били обсъждани квоти за износ от Италия към Австрия или чувствителна търговска информация относно продажбите на СПН в Австрия, а Комисията отговори, че не може да представи такива доказателства.

174 В този контекст, при определянето на размера на глобата с оглед на тежестта и продължителността на извършеното от SLM нарушение, стойността на продажбите, реализирани в държава, която не е била предмет на обсъжданията, проведени в негово присъствие в рамките на Клуб Италия, не може да се вземе предвид за цялата продължителност на участието му в картела. Поради това стойността на реализираните в Австрия продажби на SLM може да се вземе предвид само за продължителността, съответстваща на периода на участие на SLM в Клуб Европа.

175 Що се отнася до Германия и Франция, които представляват около 1,5 % от стойността на продажбите на SLM, взета предвид при определянето на размера на глобата, Комисията основателно отбелязва, че Клуб Италия е имал не само вътрешно, но и външно измерение в смисъл, че многократно са провеждани обсъждания в присъствие или в отсъствие на представител на SLM, за да се определят квоти за износ от Италия или да се обмени чувствителна търговска информация за положението в Германия или във Франция или в други държави.

176 Така за периода от 10 февруари 1997 г. до 10 септември 2000 г. от съдържащата се в приложение 3 към обжалваното решение информация за срещите на Клуб Италия е видно, че на 15 април 1997 г. в присъствие на представител на SLM са проведени обсъждания, чийто предмет по-специално е бил „определяне на цените на суровини и на продажните цени във Франция, Испания и Германия (в Германия от септември 1997 г. до януари 1998 г.)“. Също така, този път в отсъствие на представител на SLM, участниците в срещата на 22 октомври 1997 г. са „обменили информация за цените в Германия, Белгия и Нидерландия“, а тези на срещата на

29 ноември 1999 г. са „обсъдили нуждите си на испанския пазар [и] прилаганите цени в Испания и в Португалия“. Освен това по повод на срещата на 21 февруари 2000 г., на която присъства представител на SLM, е обсъдено „ценово увеличение от „+ 40 %“ в Германия“.

177 Същевременно, макар през периода от 10 февруари 1997 г. до 10 септември 2000 г. положението в Германия и Франция спорадично да се обсъжда, също така е видно, че SLM е могло да реализира продажби в тези държави едва от август 2000 г. и че предвид предоставените в това отношение данни от SLM на Комисията в отговора му от 9 септември 2009 г. на искане за предоставяне на информация такива продажби са реализирани само през 2000 г. за Германия и през 2001 г. за Франция.

178 В този контекст, при определянето на размера на глобата с оглед на тежестта и продължителността на извършеното от SLM нарушение, стойността на продажбите, реализирани в държави, в които SLM първоначално не е било представено, тъй като по-специално не е имало разрешение да предлага стоките си на пазара, не може да се вземе предвид за цялата продължителност на участието му в картела. Поради това стойността на продажбите на SLM, реализирани в Германия и Франция, може да се вземе предвид едва от датата, на която е започнало реализирането на тези продажби, а именно през 2000 г. по отношение на Германия, и при всички положения, през 2001 г. по отношение на Франция.

179 В заключение, предвид комплексното естество на разглежданото нарушение, което включва редица отделни съставни части, между които Клуб Италия и Клуб Европа, и за да се отчетат индивидуалните форми на участието на SLM в нарушението, за което му се търси отговорност, не е обективно обосновано всички европейски продажби на SLM да се вземат предвид като отправна точка при определянето на размера на глобата с оглед на тежестта и продължителността на извършеното от SLM нарушение.

180 Последиците от гореизложеното за определянето на размера на глобата ще бъдат обсъдени впоследствие при упражняването от Общия съд на правомощията му за извършване на пълен съдебен контрол.

б) По определения с оглед на степента на тежест на нарушението дял от стойността на продажбите

Доводи на страните

181 SLM и Ori Martin твърдят, че решението на Комисията да определи на 19 % дела от стойността на продажбите, взет предвид при преценката на степента на тежест на нарушението, не е мотивирано в достатъчна степен и е прието в нарушение на принципа на пропорционалност, принципа на равно третиране и принципа на индивидуализиране на наказанията. Първо, неучастието на SLM в европейското измерение на картела, поне до септември 2000 г., трябвало да се вземе предвид на това равнище. SLM не взело участие нито в Клуб Цюрих, нито в Клуб España, нито в споразумението за Юга, нито в споразумението за Севера на скандинавския пазар, нито пък в процедурите за възлагане на обществени поръчки Addtek. SLM също така не било сред постоянните членове на Клуб Европа и никога не играло роля на координатор в картела. Ставка от 19 % трябвало да се определи само за предприятията, които са инициатори на картела и са силно ангажирани в привеждането му в изпълнение. Второ, Комисията също така трябвало да вземе предвид конкретните последици от нарушението, за да прецени тежестта му. Трето, освен че размерът на наложените глоби с цел санкциониране на нарушението бил доста по-висок от размера на наложените в миналото глоби с цел санкциониране на картели и че този размер бил по-голям от оборота в сектора за 2001 г., санкцията на SLM била три пъти и половина по-голяма от тази на Redaelli, което участвало в картела от 1984 г. на европейско и италианско равнище; шест пъти по-голяма от тази на Emme, при което характерът и

продължителността на участие в картела са сходни с тези на SLM; седем пъти по-голяма от тази на CB и четири пъти по-голяма от тази на ITC, които взели по-активно участие отколкото SLM. Поради това Общият съд трябвало значително да намали размера на глобата, за да се отчетат както истинската роля на SLM в нарушението, така и отсъствието на конкретни последици от участието му в картела за пазара, а също и за да се осигури еднакво третиране на SLM спрямо другите санкционирани предприятия.

182 Комисията оспорва тези доводи.

Съображения на Общия съд

183 С описаните по-горе различни оплаквания се оспорва резултатът от извършената от Комисията преценка на тежестта на нарушението с оглед на изложената в Насоките от 2006 г. обща методология.

184 В това отношение в точки 19—23 от Насоките от 2006 г. се посочва:

„(19)
Основният размер на глобата ще се обвързва с [дял от] стойността на продажбите, [зависещ] от степента на тежест[…] на нарушението, умножен[…] по броя на годините на нарушението.

(20) Оценката на тежестта се извършва на индивидуална основа за всички видове нарушения, като се вземат предвид всички релевантни обстоятелства на случая.

(21) Като общо правило делът [от] стойността на продажбите, вземан предвид, ще се определя на ниво до 30 % от стойността на продажбите.

(22) За да се прецени дали делът [от] стойността на продажбите, който ще бъде приложен в даден случай, следва да бъде в долната част или горната част на тази скàла, Комисията ще отчита редица фактори, като: естество на нарушението, общ пазарен дял на всички съответни предприятия, географски обхват на нарушението, както и дали нарушението е било [приведено в изпълнение] или не.

(23) Хоризонталните споразумения за фиксиране на цените, подялба на пазара и ограничаване на продукцията, които обикновено са поверителни, поради самото си естество са сред най-вредните ограничения на конкуренцията. С оглед на следваната политика те ще бъдат наказвани с най-тежки глоби. Поради това делът [от] стойността на продажбите, който ще се взема предвид при такива нарушения, по принцип ще бъде в горния край на скàлата“.

185 В съображение 953 от обжалваното решение Комисията стига до извода, че по скàла, чието максимално равнище е 30 %, взетият предвид при преценката на тежестта на нарушението дял от стойността на продажбите на SLM е 19 %.

186 Съгласно текста на обжалваното решение, определянето на този дял е извършено с оглед на четирите фактора, дадени като примери в точка 22 от Насоките от 2006 г.

187 Първо, що се отнася до естеството на нарушението, Комисията посочва, че „всички предприятията, с изключение на Fundia, са участвали в подялбата на пазара (определяне на квоти), разпределянето на клиенти и хоризонталното определяне на цени“ и че „тези договорки са сред най-вредните ограничения на конкуренцията, нарушаващи основните параметри на конкуренцията“ (обжалваното решение, съображение 939).

188 Второ, що се отнася до общия пазарен дял на предприятията, по отношение на които извършването на нарушението е могло да бъде установено, Комисията приема, че този дял може да се „оцени на около 80 %“ (обжалвано решение, съображение 946).

189 Трето, що се отнася до географския обхват на нарушението, Комисията подчертава, че той „се е променил във времето“, че от „1984 г. до 1995 г. е включвал Германия, Франция, Италия, Нидерландия, Белгия, Люксембург, Испания и Австрия“ и че от „1996 г. до 2002 г. нарушението е обхващало същите страни плюс Португалия, Дания, Швеция, Финландия и Норвегия“ (обжалвано решение, съображение 947).

190 Четвърто, що се отнася до привеждането в изпълнение на нарушението, Комисията отбелязва, че „макар невинаги да са били напълно успешни, договорките действително са били приведени в изпълнение“ (обжалвано решение, съображение 950).

191 Доводите на жалбоподателите трябва да се разгледат именно с оглед на тези съображения.

192 На първо място, SLM и Ori Martin твърдят, че при определянето на дела от стойността на продажбите Комисията трябвало да вземе предвид по-малката отговорност на SLM в нарушението в сравнение с отговорността на другите предприятия, които участвали много по-активно и от по-дълго време. По тази начин жалбоподателите твърдят, че Комисията не е индивидуализирала достатъчно съображенията си, така че да вземе предвид особеностите на участието на SLM в нарушението.

193 Същевременно, с оглед на изложената в Насоките от 2006 г. обща методология, е видно, че Комисията обикновено извършва такова индивидуализиране на санкцията не на първоначалния етап от определянето на основния размер, а на по-късния етап на коригиране на посочения размер, а дори и на още по-късен етап, ако това се окаже необходимо.

194 Трябва да се констатира, че на етапа на определянето на основния размер Комисията не третира предприятията, които са действали като водачи или координатори по различни аспекти от разглежданото едно-единствено нарушение, по различен начин спрямо предприятията, които са били само съдружници в него. Комисията също така не счита за нужно да разграничи предприятията, които са участвали първоначално само в Клуб Италия, от предприятията, които са участвали едновременно в Клуб Италия и в Клуб Цюрих или в Клуб Европа, тъй като за Комисията „географският обхват на Клуб Италия значително се припокрива с този на общоевропейските споразумения“ (обжалвано решение, съображение 949).

195 В разглеждания случай никоя от извършените от Комисията четири констатации, за да обоснове решението си да определи на 19 % дела от стойността на продажбите, взет предвид при преценката на степента на тежест на нарушението, не се оспорва като такава от жалбоподателите. Всички тези констатации са извършени по обективен начин с оглед на обстоятелствата по преписката, отразени по този повод в обжалваното решение, и се отнасят за нарушението като цяло, а не специално за SLM.

196 Освен това, що се отнася до определянето на дела от стойността на продажбите, взет предвид при преценката на степента на тежест на нарушението, не може да се твърди, че Комисията не е отчела неучастието на SLM в Клуб Цюрих или в други аспекти на нарушението, тъй като този дял се отчита едва от момента, в който SLM е участвало в нарушението, и се отнася само за продажбите на SLM във връзка с нарушението (в това отношение вж. точки 159—180 по-горе).

197 Следователно първото оплакване трябва да се отхвърли като неоснователно.

198 На второ място, що се отнася до значението, което може да има доводът, че картелът нямал очакваните последици на пазара, трябва да се отбележи, че в настоящото дело според Комисията при наличие на споразумения и на съгласуваните практики, чийто предмет е ограничаване на конкуренцията, вземането предвид на конкретните им последици за пазара е излишно. Въпреки това в разглеждания случай Комисията посочва, че наличието на такива последици може да се предполага, тъй като е доказано, че посочените по-горе договорки поне частично са били приведени в действие (обжалвано решение, съображения 676—681).

199 При всички положения при определянето на дела от стойността на продажбите, взет предвид при преценката на степента на тежест на нарушението, Комисията не посочва последиците от нарушението на пазара, а само това, че нарушението е било приведено в изпълнение.

200 Впрочем трябва да се констатира, че в разглеждания случай определеният от Комисията дял от стойността на продажбите се намира в долната част на горната половина на скàлата (между 15 и 30 %), при положение че в Насоките от 2006 г. — след като отбелязва, че картел като разглеждания в настоящия случай е сред най-тежките ограничения на конкуренцията и трябва да бъде строго санкциониран — Комисията уточнява, че в тази хипотеза делът от вземаните предвид продажби по принцип ще се определя в горната част на скàлата.

201 При това положение е допустимо да се приеме, че ако Комисията действително бе установила конкретни последици, то тя би определила дял, който е по-голям от 19 %.

202 Следователно второто твърдение за нарушения трябва да се отхвърли като неотносимо предвид определената от Комисията в настоящия случай степен на тежест и изложените причини за обосноваването ѝ.

203 На трето място, веднага трябва да се отхвърли оплакването за цялостно непропорционален характер на глобите, наложени с цел санкциониране на нарушението, с оглед на предходната практика на Комисията или остойностяването на сектора на СПН в Европа. Този въпрос, който засяга водената от Комисията политика в областта на конкуренцията по санкциониране на картелите, излиза извън рамките на съдебния контрол върху обжалваното решение. В разглеждания случай не е необходимо произнасяне по общия размер на наложените от Комисията глоби във времето или обсъждане на абсолютната стойност на наложените санкции във връзка с картела на СПН.

204 Също така, що се отнася до оплакването за наличие на различия между SLM и едно или друго санкционирано в обжалваното решение предприятие, трябва да се отбележи, че на този етап съдебният контрол се отнася до извършената от Комисията преценка в обжалваното решение при определянето на 19 % на дела от стойността на продажбите, взети предвид при преценяването на степента на тежест на нарушението. Впрочем тази преценка не е извършена с оглед на крайния резултат — тоест размерът на наложената in fine глоба, след като евентуално е бил коригиран, за да се отчетат някои обстоятелства — а на по-ранен етап, по-специално при определянето на дела от стойността на продажбите, който следва да се вземе предвид определянето на основния размер на глобата. Следователно окончателният размер на глобата зависи от индивидуални за всяко от тези предприятия фактори, като например сътрудничеството въз основа на Известието относно освобождаването от глоби или намаляването на техния размер или законоустановения максимален праг от 10 % от общия оборот. В разглеждания случай, след като не са изложени доводи, позволяващи да се приеме, че положението на Redaelli, на CB или на ITC е било сходно с това на SLM по отношение на всички взети предвид фактори от Комисията при преценката на положението на тези предприятия, оплакването трябва да се отхвърли като неоснователно.

205 На последно място, що се отнася до оплакването за непълнота на мотивите, трябва да се отбележи, че в решението надлежно са изложени обстоятелствата, които са отчетени при определянето на дела от стойността на продажбите на SLM, взет предвид с цел да се прецени тежестта на нарушението (обжалвано решение, съображения 936—953).

206 Впрочем член 296 ДФЕС не може да бъде тълкуван в смисъл, че задължава Комисията да обяснява в решенията си причините, поради които при изчисляването на размера на глобата не възприема подходи, алтернативни на действително възприетия в обжалваното решение (в този смисъл вж. решение от 19 май 2010 г., IMI и др./Комисия, T-18/05, Сб., EU:T:2010:202, т. 153 и цитираната съдебна практика).

207 От гореизложеното следва, че оплакванията на жалбоподателите във връзка с дела от стойността на продажбите, определен с оглед на степента на тежест на нарушението, трябва да се отхвърлят.

в) По продължителността на участието на SLM в картела

Доводи на страните

208 SLM иска обжалваното решение да бъде отменено в частта, в която отговорността за участие в Клуб Италия му се вменява от февруари 1997 г. вместо от края на 1999 г. Комисията по-специално не взела предвид редица съществени обстоятелства, позволяващи началната дата на участието на SLM в Клуб Италия да бъде опровергана. Първо, никой представител на SLM не присъствал на срещата на 10 февруари 1997 г. Второ, по време на следващата среща на 4 март 1997 г., било съобщено, че SLM все още не било решило дали да се присъедини към Клуб Италия, а Redaelli освен това отбелязало, че SLM не се е присъединило към споразумението за подялба на италианския пазар. Трето, по повод на проведена през април 1998 г. среща било отбелязано, че SLM, което отново отсъствало, има агресивна политика. Четвърто, от искането за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер на Redaelli от 20 март 2003 г. било видно, че SLM започнало да участва в срещите едва от края на 1999 г. и това било потвърдено от Tréfileurope. Пето, единствените открити фактури, чийто произход се свърза с лицето, отговарящо за проверките, по отношение на SLM се отнасяли за проверки, извършени от март 2000 г. нататък, а не за предходен период.

209 Комисията оспорва тези доводи. Тя припомня същността и характера на разглежданото едно-единствено нарушение, както и че е извършвано от учредяването на Клуб Цюрих през 1984 г., а SLM участвало в него от 10 февруари 1997 г., присъединявайки се към вече преведен в действие план. Що се отнася до срещата на 10 февруари 1997 г., това било първото пряко участие на SLM в картела и това било видно от разпределянето на квотите и оповестяването на данни, предоставени от представител на SLM.

Съображения на Общия съд

210 SLM не оспорва участието си в Клуб Италия от края на 1999 г. То признава това обстоятелство малко след като Комисията извършва проверките си през септември 2002 г. Пред Общия съд SLM също така не оспорва участието си в последния етап на Клуб Европа, а именно етапа на интегрирането с Клуб Италия, протекъл от септември 2000 г. до 19 септември 2002 г.

211 От друга страна обаче SLM твърди, че не е участвало в Клуб Италия в периода от 10 февруари 1997 г. до края на 1999 г. Не можело да се приеме, че SLM е участвало в картела в този период.

212 Както вече бе посочено, от член 23, параграф 3 от Регламент № 1/2003 следва, че при определяне на размера на глобата се вземат предвид както тежестта, така и продължителността на нарушението.

213 В това отношение в точка 24 от Насоките от 2006 г. Комисията посочва, че „[з]а да бъде отчетена по-пълно продължителността на участието на всяко предприятие в нарушението, размерът, определен на основата на стойността на продажбите […] ще се умножава по броя на годините на участие“. В същата точка Комисията уточнява, че „[п]ериоди под шест месеца ще се отчитат за половин година, а периоди, по-дълги от шест месеца, но по-къси от една година, ще се отчитат за пълна година“.

214 Същевременно, както се посочва в съображение 956 от обжалваното решение, в разглеждания случай Комисията предпочита да вземе предвид действителната продължителност на участието в нарушението, изразена в години и в пълни месеци със закръгляване до месец, а не да закръгли периодите по предлагания в насоките начин.

215 Освен това, видно от съдебната практика, Комисията трябва да докаже не само наличието на картела, но и неговата продължителност. По-специално, що се отнася до събирането на доказателствата за нарушение на член 101, параграф 1 ДФЕС, Комисията трябва да докаже установените от нея нарушения и да посочи доказателствата, които надлежно удостоверяват осъществяването на фактическия състав на нарушението. (вж. решение от 17 май 2013 г., Trelleborg Industrie и Trelleborg/Комисия, T-147/09 и T-148/09, Сб., EU:T:2013:259, т. 50 и цитираната съдебна практика).

216 Ако съдът има съмнения, те трябва да се тълкуват в полза на предприятието — адресат на решението за установяване на нарушение. Следователно съдът не би могъл да направи извод, че Комисията надлежно е доказала наличието на разглежданото нарушение, ако все още има съмнение по този въпрос, по-специално в производствата по жалби за отмяна или изменение на решение, с което се налага глоба. Всъщност в последния случай трябва да се съобрази принципът за презумпцията за невиновност, която е част от основните права, защитени от правния ред на Съюза, и е установена в член 48, параграф 1 от Хартата на основните права на Европейския съюз. Предвид характера на разглежданите нарушения, както и естеството и степента на строгост на предвидените за тях санкции, принципът за презумпцията за невиновност се прилага по-конкретно в производствата във връзка с нарушения на приложимите за предприятията правила за конкуренция, когато тези производства могат да приключат с решение за налагане на глоби или периодични имуществени санкции. Следователно е необходимо Комисията да представи точни и непротиворечиви доказателства, за да обоснове твърдото убеждение, че нарушението е било извършено (вж. решение Trelleborg Industrie и Trelleborg/Комисия, т. 215 по-горе, EU:T:2013:259, т. 50 и цитираната съдебна практика).

217 Не е задължително всяко от приведените от Комисията доказателства да отговаря непременно на тези критерии по отношение на всеки елемент на нарушението. Достатъчно е посочените от институцията улики, преценени в тяхната цялост, да отговарят на това изискване (вж. решение Trelleborg Industrie и Trelleborg/Комисия, т. 215 по-горе, EU:T:2013:259, т. 51 и цитираната съдебна практика).

218 Освен това е обичайно дейностите, в които се състоят антиконкурентните споразумения, да се осъществяват скрито, срещите да се провеждат тайно, а свързаната с тях документация да бъде сведена до минимум. Следователно, дори Комисията да открие доказателства, удостоверяващи изрично осъществяването на незаконни контакти между стопанските субекти, като протоколи от срещи, обикновено те биха били само непълни и откъслечни, поради което често се оказва необходимо някои подробности да се възстановят чрез дедукция. Ето защо в повечето случаи съществуването на антиконкурентна практика или споразумение трябва да бъде логически

изведено от определен брой съвпадения и улики, които, взети заедно, могат да представляват, при липсата на друго смислено обяснение, доказателство за нарушаване на правилата на конкуренцията (вж. решение Trelleborg Industrie и Trelleborg/Комисия, т. 215 по-горе, EU:T:2013:259, т. 52 и цитираната съдебна практика).

219 Накрая, съдебната практика изисква при липсата на доказателства, които могат да установят пряко продължителността на дадено нарушение, Комисията да основе решението си поне на доказателства, отнасящи се до факти, които са достатъчно близки по време, така че да може основателно да се приеме, че това нарушение е продължило без прекъсване между две точни дати (вж. решение Trelleborg Industrie и Trelleborg/Комисия, т. 215 по-горе, EU:T:2013:259, т. 53 и цитираната съдебна практика).

220 В разглеждания случай Комисията приема, че SLM е участвало в нарушението от 10 февруари 1997 г. до 19 септември 2002 г. (обжалвано решение, член 1 и съображения 862 и 899 и точки 127—131 по-горе).

221 Според Комисията формите на участието на SLM са били следните:

— SLM е участвало в Клуб Италия от 10 февруари 1997 г. до 19 септември 2002 г. (обжалвано решение, съображение 866 и точки 127, 128 и 130 по-горе);

— поне от 29 ноември 1999 г. SLM е знаело или е трябвало да знае, че с участието си в Клуб Италия взема участие в по-глобална система, включваща различни равнища, чиято цел е стабилизирането на пазара на СПН на общоевропейско равнище, за да се избегне понижаване на цените (обжалвано решение, съображения 649 и 650 и точка 129 по-горе), тъй като узнаването се отнася до различни аспекти на разглежданото едно-единствено продължено нарушение, включително до скандинавския аспект, обсъждан по повод срещата на 29 ноември 1999 г.;

— SLM трябва да носи отговорност за участието си в Клуб Европа от 11 септември 2000 г. до 19 септември 2002 г. (обжалвано решение, съображение 865 и точка 131 по-горе).

– По доказателствата за периода преди срещата на 10 февруари 1997 г.

222 Още преди да се позове на срещата на 10 февруари 1997 г., Комисията посочва в обжалваното решение, че разполага с множество данни, които ѝ позволяват да заключи, че SLM е знаело за съществуването на Клуб Италия (обжалвано решение, съображение 474 и точка 128 по-горе).

223 Същевременно никое от посочените в това отношение от Комисията доказателства, разглеждани самостоятелно или дори в своята цялост, не е убедително в това отношение.

224 Първото доказателство, цитирано от Комисията в съображение 474 от обжалваното решение, е препратка към две индикации, които се съдържат в документ, излагащ ръкописните бележки на ITC за срещата на Клуб Италия на 18 декември 1995 г., на която Redaelli, CB, Itas и ITC определят цените, които трябва да се прилагат от 1996 г. нататък за всяко тримесечие. Съгласно този документ, както го разбира Комисията, определени трети предприятия е трябвало да бъдат уведомени за тези нови цени. Това са „външните/Trame/SLM“ или „[представители на Tréfileurope, Trame и DWK]/SLM“ (обжалвано решение, съображение 429). Макар да е възможно този документ да послужи за установяване на намерението на четиримата основни членове на Клуб Италия (Redaelli, CB, Itas и ITC) да разширят обхвата на тяхното споразумение, необходими са други доказателства, за да се установи, че декларираното намерение реално е било последвано от действие и съответно поне SLM е узнало новите цени, определени от Redaelli, Itas, CB и ITC. В настоящия случай няма такива доказателства.

225 Второто посочено от Комисията доказателство се отнася до таблиците — показващи разпределянето на тонове по клиент и разкриващи основни доставчици на италианския пазар през 1997 г. — които били раздадени по време на срещата на Клуб Италия на 17 декември 1996 г. В съображение 417 от обжалваното решение Комисията посочва, че „предприятията Austria Draht, Trame, SLM и DWK също били предвидени в таблиците Excel, но колоните с данни за самоличността на клиентите им и разрешените продажби били оставени празни“. В съображение 474 от обжалваното решение Комисията също така посочва, че „[в]ъпреки, че колоните на SLM остават празни, отбелязването на предприятието в таблицата е признак за това, че обсъждания между страните трябва да са били проведени или най-малкото да са били предвидени“. И в този случай при липса на доказателства, позволяващи да се установи, че SLM действително е било свързано с касаещите го обсъждания, посоченият по-горе документ не може да се тълкува в смисъл, че това действително е било така.

226 Третото доказателство, посочено от Комисията в съображение 474 от обжалваното решение, е препратка към отбелязвания във връзка с SLM в ръкописните бележки на ITC за срещите на Клуб Италия от 17 (на практика 19) и 27 януари 1997 г. Такива отбелязвания не са достатъчни, за да се докаже, че SLM е знаело за Клуб Италия още преди началото на участието му в него. Всъщност само по себе си отбелязването от членовете на картел на дадено конкурентно предприятие при воденето на бележки или провеждането на среща не е достатъчно, за да се превърне това предприятие в участник в картела. Освен това в разглеждания случай е трудно да се разбере за какво се отнасят отбелязванията във връзка с SLM. Що се отнася до бележките за срещата на 19 януари 1997 г. — за които ITC признава, че са частично нечетливи — изглежда, че отбелязването на „SLM/Trame“ е направено във връзка с опит да се установи кои са доставчиците на определен клиент, но това отбелязване е последвано веднага от въпросителен знак. Що се отнася до бележките за срещата на 27 януари 1997 г., SLM е отбелязано многократно, но не всички отбелязвания са разбираеми. Най-ясното изглежда е, че SLM предлага „920“ на клиент и че Trame е направило друга оферта. В това отношение същевременно трябва да се отбележи, че в други ръкописни бележки на ITC за януари 1997 г. (в които също се споменава въпросното число „920“), може да се прочете, че клиентът San Michele посочва, че „SLM му е изпратило писмена оферта на 940“. Това отбелязване позволява да се илюстрира направеното от SLM твърдение в писмените му бележки, че посредством общи клиенти конкурентите му можели да получат множество данни относно продаваните количества и прилаганите цени от SLM. Освен това трябва да се отбележи, че предлаганата цена изглежда доста по-ниска от желаната от членовете на Клуб Италия цена (по време на срещата на 18 декември 1995 г. предвидените цени са били между 1300 и 1400, от ръкописните бележки на ITC от 27 януари 1997 г. е видно, че Redaelli има оферти на 1090).

227 От гореизложеното следва, че различните доказателства за периода преди срещата на 10 февруари 1997 г., посочени в съображение 474 от обжалваното решение, не позволяват да се установи, че „множество признаци показват, че [SLM] е било в течение на италианското споразумение от 18 декември 1995 г.“. При всички случаи Комисията не търси отговорност от SLM за периода преди 10 февруари 1997 г.

– По доказателствата за срещата на 10 февруари 1997 г.

228 За да установи кога започва участието на SLM в Клуб Италия, Комисията приема, че „първото доказано разпределяне на квоти за SLM е извършено на срещата на 10 февруари 1997 г.“ (обжалвано решение, съображение 474 и точка 128 по-горе).

229 В раздела относно тази среща, включен в приложение 3 към обжалваното решение, Комисията отбелязва, че тя вероятно е проведена в помещенията на Redaelli в присъствие на представители на Redaelli, CB, Itas и ITC. SLM не е посочено сред участниците в срещата.

230 Освен това съгласно изложените от Комисията доказателства в посочения по-горе раздел срещата на Клуб Италия на 10 февруари 1997 г. е била посветена на следните въпроси:

— „ITC. Ръкописни бележки на г-н [A.] за срещата относно обмена на информация за покупките на основните клиенти и прилаганите цени“ („отбелязванията относно обмена на информация“);

— „Бележки, които също се отнасят до разпределянето на квоти за някои (изброени) клиенти между SLM, от една страна, и Redaelli, CB, Tycsa, ITC/[A.], от друга страна“, както и фактът, че „тази информация бе предоставена от CB (г-н [C.]) и Itas (г-н [Am.]), които от своя страна бяха получили данните за SLM от г-н [Ch.], а самият той е представител на SLM“ („отбелязванията относно разпределянето на „квоти“);

— „Посочва се също така [лицето, отговарящо за проверките]: „[Pr.]: № 1 Redaelli № 2 Tréfileurope № 3 Itas № 4 CB № 5 Italcables“ („отбелязването относно лицето, отговарящо за проверките“);

— „Освен това се посочва фактът, че Trame […] ще продаде 930 тона в чужбина […]“ (тази информация няма значение в разглеждания случай);

— „Г-н [A. (ITC)] също така записва телефонните номера на г-н [K. (Tréfileurope)], г-н [T. (DWK)], г-н [Ch. (SLM)], г-н [C. (CB)] и г-н [Pr.]. Следваща среща на 17.2.1997 г.“ („отбелязването на телефонния номер на представител на SLM“).

231 Тази информация произтича, от една страна, от документ, описващ ръкописните бележки на ITC относно разглежданата в настоящия случай среща, и от друга страна, от искането за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер, подадено от ITC на 21 септември 2002 г. Следователно по този въпрос Комисията разполага само с един източник на информация, а именно ITC, и тя го потвърди в отговор на поставен от Общия съд въпрос в рамките на процесуално-организационните действия.

232 Ето защо съдържащото се в обжалваното решение твърдение на Комисията, че „[у]частието [на SLM] в Клуб Италия от 10 февруари 1997 г. нататък обаче е ясно установено въз основа на писмени доказателства и редица изявления в искания за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер, направени от ITC, Tréfileurope и CB“ (обжалвано решение, съображение 863 и точка 130 по-горе) може да изглежда заблуждаващо, тъй като това следва единствено от подаденото от ITC искане за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер. По отношение на SLM изявленията на Tréfileurope и на CB, направени във връзка с искания за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер, всъщност не засягат началната дата на участието на SLM в Клуб Италия, а в тях само се посочва, че SLM е участвало в Клуб Италия. Освен това от исканията за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер на Redaelli и на Tréfileurope следва, че Клуб Италия е преживял два периода, а именно първи, в който е обединявал само твърдото ядро, съставено от Redaelli, CB, Itas, ITC и Tréfileurope, и втори, в който към тези предприятия се присъединяват други, сред които е SLM.

233 Също така тълкуването, извършено от Комисията в съображение 474 от обжалваното решение, на изложените от нея доказателства във връзка със срещата на Клуб Италия на 10 февруари 1997 г. не може да отстрани съмненията на съда.

234 Първо, що се отнася да значението на отбелязванията във връзка с разпределянето на квоти, трябва да се отбележи, че използваният от Комисията израз „разпределяне на квоти“ е двусмислен, тъй като е трудно да се разбере дали количествата, отбелязани в ръкописните бележки на ITC за SLM и други доставчици, се отнасят за количества, които вече са били

доставени или за количества, които трябва да се доставят. В това отношение в искането за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер на ITC се посочва, че става въпрос за извършени от SLM пратки.

235 В разглеждания случай не може да се изключи възможността обсъжданията, проведени по време на срещата на 10 февруари 1997 г. между представители на Redaelli, CB, Itas и ITC, да не са засягали гарантирането на продажбите на SLM, което предприятие не е присъствало на срещата, а установяването на клиентите на SLM и преценката на относителната му тежест като доставчик за тези клиенти спрямо тази на членовете на Клуб Италия. Впрочем с изложената хипотеза би могло да се обясни защо отбелязванията относно разпределянето на квоти са разделени на две колони — една за SLM и една за Redaelli, CB, Tycsa и ITC.

236 Второ, що се отнася до произхода на информацията за SLM, отразена в отбелязванията относно разпределянето на квоти, от съображение 474 от обжалваното решение следва, че „бележките на ITC изрично показват, че CB и ITC са получили данните за свързаните с SLM продажби от страна [на представител на SLM]“. Същевременно при запознаване с бележките на ITC, които най-вероятно са били съставени към момента на настъпване на фактите, това „показване“ не изглежда толкова очевидно. Може само да се констатира, че бележките започват с отбелязването „SLM“ заедно с името на един от представителите му, изписано с главни букви, преди да се извършат отбелязванията относно разпределянето на квоти. Забележката, че информацията за SLM е била предоставена от представителите на CB и Itas, които посочили, че са я получили от посочения по-горе представител на SLM, се съдържа по-специално в искането на ITC за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер.

237 Следователно обвинението към SLM е косвено, тъй като се основа на казаното на представител на ITC от представителите на CB и Itas. За да докаже основателността на твърдението си, Комисията е могла да потърси потвърждение от CB и Itas дали посоченото от ITC, повече от пет години след настъпването на фактите, действително съответства на съдържанието на тази среща. Доказателствата, с които разполага в разглеждания случай Комисията, не са достатъчни, за да се отрече каквато и да било правдоподобност на тезата, защитавана от SLM, което оспорва твърдението, че стои в основата на тази информация, и твърди, че тя лесно е могла да бъде получена от клиентите или конкурентите (както бе установено в точка 226 по-горе за друг случай).

238 Трето, от останалата информация, отразена в ръкописните бележки на ITC, също така следва, че разпределянето на квоти на SLM може да изглежда нелогично, без същевременно — както впрочем това е направено за Redaelli, Tréfileurope, CB, Itas и ITC — да се гарантира, че те ще бъдат проверени от лицето, отговарящо за проверките. Също така, макар отбелязването на телефонния номер на представителя на SLM да е възможно да показва, че свързване с него може да се осъществи вследствие на срещата, този факт не го доказва и също може да се обясни с евентуалното желание на членовете на Клуб Италия да привлекат SLM занапред, тъй като тези членове са били в състояние по-добре да оценят ролята на този доставчик за италианския пазар.

239 На последно място, при всички положения трябва също така да се отбележи, че както при доказателствата от периода преди срещата на 10 февруари 1997 г. Комисията не може да представи каквото и да било доказателство, позволяващо надлежно да бъде установено, че SLM е знаело за участието си в Клуб Италия предвид провежданите обсъждания между членовете на клуба по неговото положение.

240 От гореизложеното следва, че при отсъствие на каквото и да било доказателство, което може да потвърди съдържанието ѝ, доказателствата относно срещата на 10 февруари 1997 г. не са достатъчни, за да се приеме, че участието на SLM в Клуб Италия е започнало от тази дата.

– По доказателствата за периода след срещата на 10 февруари 1997 г.

241 Комисията също така посочва доказателства за периода след срещата на 10 февруари 1997 г., за да обоснове преценката си относно началния момент и продължителността на участието на SLM в Клуб Италия (обжалвано решение, съображение 474 и точка 128 по-горе).

242 В обжалваното решение Комисията по-специално отхвърля редица доводи, които SLM излага отново пред Общия съд. Така това е съобщената информация, че SLM още има съмнения, което се посочва от ITC в искането му за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер във връзка с ръкописните бележки за срещата на Клуб Италия на 4 март 1997 г., доводът, изведен от липсата на фактури, изготвени от отговарящото за проверките лице, по отношение на SLM и то преди 2000 г., както и текстът на направено от Redaelli изявление в искането му за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер от 20 март 2003 г. (обжалвано решение, съображения 477 и 478 и точка 128 по-горе).

243 Що се отнася до твърденията на ITC във връзка с ръкописните бележки за срещата на Клуб Италия на 4 март 1997 г. — на която били представени Redaelli, CB, Itas, ITC, Tréfileurope и служител на лицето, отговарящо за проверките — то посочва, че „по време на срещата производителите са уведомени, че […] Trame и DWK искат да участват и ще дойдат следващия път, докато SLM все още има съмнения“ (Durante l'incontro i produttori vengono informati che […] Trame et DWK vogliono partecipare ed interverranno la prossima volta, mentre la SLM è ancora in dubbio). Според Комисията съмненията на SLM със сигурност не могат да се тълкуват като прекъсване на участието му в Клуб Италия.

244 Това тълкуване обаче е незадоволително за Общия съд, тъй като на този етап Комисията все още не може да докаже надлежно, че по това време SLM е участвало в Клуб Италия. Напротив, посоченото по-горе твърдение на ITC предполага, че през март 1997 г. SLM все още не е било изразило съгласието си за присъединяване към Клуб Италия.

245 Същевременно участието на SLM в Клуб Италия ясно следва от информацията за срещата на 15 април 1997 г., в която участва представител на SLM и на която се провежда „обсъждане относно реализирани от Redaelli продажби към определен брой клиенти, както и относно направени от SLM и CB оферти към клиенти, клиенти и квоти за продажба“, прави се „подробен преглед на реализираните продажби от […] SLM […]“ и се „провежда обсъждане относно разпределянето на квоти (с посочване на конкретен процент) за същите предприятия“ (обжалвано решение, приложение 3).

246 От информацията в обжалваното решение за срещата на Клуб Италия на 30 септември 1997 г., проведена в присъствие на представител на SLM, също така следва, че е засегнат въпросът за „определянето на квоти за продажба, на минимална цена и на критерии за фиксирането на тези квоти“. Срещата на 22 декември 1997 г., по отношение на която присъствието на SLM не е уточнено, се отнася до сходни засягащи SLM въпроси аналогично на срещите на 11 януари 1998 г., 29 януари 1998 г., 1 февруари 1998 г., 5 март 1998 г., 12 април 1998 г., 19 април 1998 г., 21 юни 1998 г., 3 септември 1998 г., 27 септември 1998 г., 15 ноември 1998 г., 29 ноември 1998 г., 14 декември 1998 г., 20 януари 1999 г., 6 февруари 1999 г., 24 февруари 1999 г., 11 март 1999 г., 30 март 1999 г., 18 май 1999 г., 15 юни 1999 г., 30 юни 1999 г., 16 юли 1999 г., 7 септември 1999 г., 5 октомври 1999 г., 19 октомври 1999 г., 29 ноември 1999 г., 4 декември 1999 г., 14 декември 1999 г. и 18 януари 2000 г., като този път присъствието на SLM е отбелязано.

247 До срещата на 16 септември 2002 г. в Милано (Италия) се провеждат други срещи в присъствие на представител на SLM и на тях се обсъждат по-специално квотите или цените.

248 В този контекст обстоятелството, че в неуточнен момент през 1998 г. в притежавана от Tréfileurope таблица се посочва разпределянето на клиенти през 1998 — като SLM се отбелязва, но не се посочва засягаща го информация и това надлежно е отразено в приложение 3 към обжалваното решение — не може да постави под въпрос извода, който може да се направи въз основа на всички посочени по-горе доказателства, а именно че по достатъчно правдоподобен за Общия съд начин Комисията доказва, че от 15 април 1997 г. SLM е участвало в обсъждания в Клуб Италия, чиято цел е била ясно антиконкурентна.

249 Също така фактът, че отговарящото за проверките лице не е представило фактури за SLM преди 2000 г., както и текстът на направеното от Redaelli изявление в искането му за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер, съгласно което SLM не е участвало в Клуб Италия от началото на функционирането на клуба, не са достатъчни, за да се оспори предходният извод.

250 Освен това, наред с останалото, е важно да се отбележи — както твърди SLM — че участието му в Клуб Европа е отчетено от Комисията само за периода от 11 септември 2000 г. до 19 септември 2002 г. (обжалвано решение, съображение 865 и точка 131 по-горе) и че според Комисията едва от 29 ноември 1999 г. SLM е знаело или е трябвало да знае, че с участието си в Клуб Италия взема участие в по-глобална система, включваща различни равнища, чиято цел е стабилизирането на пазара на СПН на общоевропейско равнище, за да се избегне понижаване на цените (обжалвано решение, съображение 650 и точка 129 по-горе). Всъщност това са доказателства, позволяващи да се охарактеризира спецификата на участието на SLM в нарушението, която не е идентична на тези на другите предприятия, като например Redaelli или Tréfileurope, които са участвали по-дълго време или по-всеобхватно в различните съставни части на разглежданото едно-единствено нарушение.

– Заключение

251 От гореизложеното следва, че вместо от 10 февруари 1997 г., началото на участието на SLM в Клуб Италия може да бъде надлежно доказано едва от 15 април 1997 г., като това участие впоследствие също така е доказано до септември 2002 г.

252 В резултат на това обжалваното решение трябва да бъде отменено в тази му част и от определената по отношение на SLM продължителност на нарушението трябва да се извадят два месеца, а именно периодът от 10 февруари до 14 април 1997 г. Този период е ирелевантен за определения по отношение на Ori Martin период, тъй като отговорността за извършеното от SLM нарушение му е вменена едва от 1 януари 1999 г.

253 Освен това по отношение на SLM е важно да се припомни следното:

— Комисията отчита участието му в Клуб Европа само за периода от 11 септември 2000 г. до 19 септември 2002 г. (обжалвано решение, съображение 865 и точка 131 по-горе);

— считано от 29 ноември 1999 г., то е знаело или е трябвало да знае, че с участието си в Клуб Италия взема участие в по-глобална система, включваща различни равнища, чиято цел е стабилизирането на пазара на СПН на общоевропейско равнище, за да се избегне понижаване на цените (обжалвано решение, съображение 650 и точка 129 по-горе).

254 Тези факти също трябва да се вземат предвид при изчисляването на размера на наложена на SLM глоба, тъй като е видно, че Комисията не е направила разграничение между различните форми на участие на SLM в картела: само в Клуб Италия от април 1997 г. до края на ноември 1999 г. и впоследствие на общоевропейско равнище от декември 1999 г. до септември 2002 г.

255 Последиците от гореизложеното за определянето на размера на глобата ще бъдат обсъдени впоследствие при упражняването от Общия съд на правомощията му за извършване на пълен съдебен контрол.

г) По допълнително определения дял от стойността на продажбите

Доводи на страните

256 SLM и Ori Martin изтъкват същите доводи като изложените във връзка с преценката на тежестта, що се отнася до начисляването на предвидения в точка 25 от Насоките от 2006 г. допълнителен размер. Никой критерий не позволявал да се разбере избраното увеличение на размера на глобата с 19 % от стойността на продажбите на SLM. Този избор трябвало да оцени отрицателно, по-специално предвид скромната роля на SLM. Най-общо, отчитането на отегчаващо обстоятелство, свързано само с целта за възпиране, било несправедливо и можело да се разглежда като налагане на втора санкция за същите деяния. Освен това определянето на идентичен процент за всички предприятия, които са адресати решението, с изключение на Fundia, Socitrel, Fapricela и Proderac, независимо от тяхното индивидуално участие и роля, противоречало на принципа на равно третиране.

257 Комисията оспорва тези доводи. В разглеждания случай тя само съобразила основния размер на глобата с оглед на хоризонталния характер на подлежащия на санкциониране картел, тоест с оглед на специфичната му тежест, независимо от размера на полученото незаконосъобразно предимство. Не била наложена никаква двойна санкция.

Съображения на Общия съд

258 В точка 25 от Насоките от 2006 г. се посочва следното:

„[Н]езависимо от продължителността на участието на предприятието в нарушението, Комисията ще включи в основния размер сума между 15 % и 25 % от стойността на продажбите, […] с цел да възпира предприятията дори да встъпват в хоризонтални споразумения за фиксиране на цените, подялба на пазара и ограничаване на продукцията. Комисията може да приложи също така допълнителен размер в случай на други нарушения. За целите на вземане на решение относно дела [от] стойността на продажбите, който ще бъде приложен в даден случай, Комисията ще отчита редица фактори, по-специално посочените в точка 22 [от Насоките от 2006 г.]“.

259 В разглеждания случай от обжалваното решение е видно, че след като припомня текста на горната разпоредба в съображение 957, в съображение 962 Комисията приема, че „[п]редвид обстоятелствата в случая, и по-специално обсъдените в точка 19.1.3 фактори [относно тежестта], е уместно да се определи допълнителен размер от стойността на продажбите от 16 % за Fundia, 18 % за Socitrel, Fapricela и Proderac и 19 % за всички останали предприятия [включително SLM]“.

260 В това отношение трябва да се констатира, че нарушението, в което е участвало SLM, включва хоризонтални споразумения за определяне на цени, подялба на пазар и производствени ограничения, които имат най-вредните последици за конкуренцията в Съюза. Така в разглеждания случай Комисията посочва, че с цел възпиране на предприятията дори от включване в незаконосъобразни дейности тя ще включи в основния размер сума между 15 % и 25 % от стойността на продажбите, което е и направила в настоящия случай, определяйки този размер на 19 % за SLM.

261 Този предварително обоснован подход не може да се счита за несправедлив или сравним с налагане на втора санкция, тъй като в него само се излагат отново елементите, които Комисията възнамерява да вземе предвид при определянето на размера на глобата. В това отношение Комисията не излиза извън границите, предвидени в приложимите по отношение на предприятията правила за конкуренция, дефинирани в член 101 ДФЕС и в член 23 от Регламент № 1/2003 относно тяхното изпълнение, като посочва, че при определянето на основния размер на глобата смята за уместно да включи в глобата специфична сума, която не зависи от продължителността на нарушението, с цел възпиране на предприятията дори от включване в незаконосъобразни дейности.

262 Също като при преценката на степента на тежест на нарушението във връзка с определянето на основния размер на глобата взетите предвид от Комисията елементи на този етап на анализа ѝ се отнасят до нарушението като цяло. Едва на по-късен етап Комисията следва да коригира основния размер, за да отчете евентуалните смекчаващи обстоятелства, включително това относно твърдяната от жалбоподателите скромна роля.

263 Тъй като SLM не представя каквото и да било доказателство, с което може да се оспори изложеният от Комисията подход във връзка с различните взети предвид в това отношение елементи в обжалваното решение — а именно естеството на нарушението, общият пазарен дял на съответните предприятия, географският обхват и привеждането в изпълнение на нарушението — следва да се приеме, че към Комисията не може да се отправят критики за това, че е счела за уместно да включи в основния размер на глобата специфична сума, която не зависи от продължителността на нарушението.

264 Впрочем, макар Комисията да не излага конкретни мотиви относно дела от стойността на продажбите, използван във връзка с допълнителния размер, самото препращане към анализа на факторите, използвани за преценката на тежестта, е достатъчно в това отношение. Всъщност съображенията от анализа на мотивите във връзка с дела, използван за определянето на стойността на продажбите с цел преценка на тежестта на нарушението, се отнасят и за преценката на мотивите, изложени с цел да се обоснове делът, използван за определянето на допълнителния размер с възпираща цел (в този смисъл и по аналогия вж. решение от 11 юли 2013 г., Ziegler/Комисия, C-439/11 P, Сб., EU:C:2013:513, т. 124).

265 От гореизложеното следва, че оплакванията на жалбоподателите относно вземането предвид от Комисията на допълнителен размер при определянето на основния размер на глобата по реда на Насоките от 2006 г. трябва да се отхвърлят.

4. *По елементите, които трябва да се вземат предвид за коригирането на основния размер*

266 Що се отнася до елементите, използвани за коригиране на основния размер на глобата, следва да се разгледат следните оплаквания: от една страна, доводите във връзка с изтъкнатите от SLM и Ori Martin смекчаващи обстоятелства и от друга страна, изтъкнатите от SLM доводи във връзка с възможността да се ползва от разпоредбите относно освобождаването от глоби или намаляването на техния размер.

а) По смекчаващите обстоятелства

Доводи на страните

267 SLM и Ori Martin твърдят, че Комисията неправилно не е признала наличието на смекчаващи обстоятелства в полза на SLM въз основа на точка 29 от Насоките от 2006 г. В това отношение SLM изтъква малкия размер на пазарните си дялове в Европа и Италия (съответно 3 % и 10 %),

късното си и ограничено участие в нарушението, както и признаването от негова страна на голяма част от деянията, за които му се търси отговорност, няколко дни след проверката. Другите участници в нарушението винаги гледали на SLM като на „outsider“ поради агресивните му търговски практики. Освен това SLM не взело участие в повечето от тайните срещи и претърпяло значителни загуби поради поведение си и санкциите, които понесло от страна на участващите в нарушението от 1995 г. предприятия. От своя страна Ori Martin счита, че Комисията не е взела предвид, че участието на SLM в нарушението има само закъснял и ограничен характер.

268 Комисията оспорва тези доводи.

Съображения на Общия съд

269 В точка 29 от Насоките от 2006 г. се посочва:

„Основният размер може да бъде намален, ако Комисията установи наличието на смекчаващи обстоятелства, като например:

— когато съответното предприятие представи доказателства, че то е прекратило нарушението веднага след намесата на Комисията: това няма да се прилага към тайни споразумения или практики (по-специално към картели);

— когато предприятието представи доказателства, че нарушението е било извършено в резултат на небрежност;

— когато предприятието представи доказателства, че неговото участие в нарушението е крайно ограничено и по такъв начин докаже, че по времето, когато то е било страна по нарушаващото споразумение, то фактически не го е прилагало, като е възприемало конкурентно поведение на пазара: сам по себе си фактът, че предприятието е участвало в нарушението по-кратко време, отколкото другите, няма да бъде считан за смекчаващо обстоятелство, тъй като това вече е отразено в основния размер;

— когато съответното предприятие е оказало ефективно съдействие на Комисията извън обхвата на Известие за намаляване и освобождаване от отговорност и извън своето правно задължение за това;

— когато антиконкурентното поведение на предприятието е било разрешено или насърчено от публичните органи или от законодателството“.

270 В разглеждания случай SLM излага три вида доводи с цел да докаже, че Комисията е трябвало да вземе предвид едно или няколко смекчаващи обстоятелства при определянето на размера на глобата. На първо място, това е малкият размер на пазарните му дялове в Европа и Италия, на второ място, сътрудничеството му с Комисията и на трето място, незначителната му роля в картела както с оглед на продължителността на участието му, така и с оглед на неговия характер. Последният довод е изтъкнат и от Ori Martin.

271 Що се отнася до довода във връзка с малкия размер на пазарните дялове на SLM в различните европейски държави, засегнати от нарушението (оценен под 3 %), и в Италия (оценен под 10 %), трябва да се отбележи, че липсата на изрично посочване на този довод сред смекчаващите обстоятелства, които могат да се вземат предвид при определянето на размера на глобата, не е достатъчно, за да се отхвърли евентуалната му релевантност. Така в точка 29 от насоките примерно, а не изчерпателно, само се посочват някои смекчаващи обстоятелства, които може

да се вземат предвид, и това е видно от използвания в тази разпоредба израз „като например“ (в този смисъл вж. решение от 25 октомври 2011 г., Aragonesas Industrias y Energía/Комисия, T-348/08, Сб., EU:T:2011:621, т. 279 и 280).

272 В разглеждания случай обаче Комисията не може да бъде упреквана за това, че не е взела предвид малкия размер на пазарните дялове на SLM, за да намали размера на глобата поради наличие на смекчаващи обстоятелства.

273 От методологична гледна точка най-напред трябва да се подчертае, че при определянето на размера на глобата Комисията взема предвид относителната тежест на SLM в сектора на СПН, тъй като при изчисляването използва стойността на продажбите, реализирани от предприятието във връзка с разглежданото нарушение, като отправна точка.

274 Освен това сам по себе си размерът на посочения от SLM пазарен дял не е пренебрежим. Този размер също така трябва да се съпостави с размера на пазарните дялове на всички участници в нарушението, който представлява около 80 % от продажбите на СПН в рамките на ЕИП, като Италия е страната, в която потреблението на СПН е най-голямо, както и със структурата на търсенето, което е твърде разнородно и включва съвсем малко на брой големи клиенти (обжалвано решение, съображения 98—102 и точки 14—16 по-горе).

275 Освен това трябва да се констатира, че SLM не посочва релевантни доказателства, позволяващи да се установи защо сам по себе си размерът на пазарните му дялове в Европа или в Италия обосновава намаляване на основния размер на глобата поради наличие на смекчаващи обстоятелства.

276 След като не се излагат доводи за противното, Комисията не може да бъде упреквана за това, че не е обсъдила въпроса дали е възможно малкият размер на пазарните дялове на SLM да обоснове вземането му под особено внимание от нейна страна като смекчаващо обстоятелство при определянето на размера на глобата.

277 Поради това твърдението, че малкият размер на пазарните дялове на SLM трябва да се отчете като смекчаващо обстоятелство, чието наличие Комисията трябвало да констатира въз основа на точка 29 от Насоките от 2006 г., трябва да се отхвърли като неоснователно.

278 Що се отнася до довода относно сътрудничеството с Комисията, SLM припомня, че е признало участието си в редица деяния, за които му се търси отговорност, няколко дни след проверката, и това не се оспорва от Комисията.

279 В това отношение трябва да се припомни, че както е посочено в обжалваното решение, според Комисията само по себе си неоспорването на деянията не е достатъчно, за да се обоснове намаляване на размера на глобата поради наличие на смекчаващи обстоятелства. По този въпрос Комисията посочва, че не е обвързана от предходната си практика в това отношение и че прилагането на намаляването поради неоспорване на деянията, предвидено в Известието относно освобождаването от глоби или намаляването на глоби в случаите на картел (ОВ C 207, 1996 г., стр. 4), впоследствие е било преустановено (обжалвано решение, съображение 1009).

280 При всички положения трябва да се констатира, че признаването от страна на SLM на част от деянията, за които му се търси отговорност, не може да облекчи работата на Комисията по установяването на нарушението, тъй като въпросната част съответства на периода от 1999 г. до 2002 г., за която Комисията вече е разполагала с редица източници на информация и множество доказателства, събрани по-специално в хода на проверките, извършени през септември 2002 г. Съответно признаването на въпросните деяния от SLM е било без значение за установяването на нарушението по отношение на него или по отношение на останалите предприятия, участвали в нарушението.

281 Поради това доводът относно необходимостта да се вземе предвид признаването от страна на SLM на част от деянията, за които му се търси отговорност, като смекчаващо обстоятелство, чието наличие Комисията трябвало да констатира въз основа на точка 29 от Насоките от 2006 г., трябва да се отхвърли като неоснователно.

282 В това отношение от материалите по делото е видно, че данните, предоставени от SLM на Комисията в писмото му от 25 октомври 2002 г. или впоследствие в отговора му на изложението на възраженията, са били без значение за установяването на нарушението. Така информацията за разширяването на Клуб Европа от септември 2000 г. до септември 2002 г. в основната си част идва от други източници.

283 Що се отнася до довода относно незначителната роля на SLM в извършването на нарушението, както по отношение на неговото продължителност, така и по отношение на характера му, веднага трябва да се отбележи, че що се отнася до ограничената продължителност на участието на SLM в нарушението, този елемент вече е бил отчетен на етапа на определянето на основния размер на глобата, където се взема предвид продължителността на участието на всяко предприятие в нарушението.

284 Впрочем в Насоките от 2006 г. Комисията приема, че „сам по себе си фактът, че предприятието е участвало в нарушението по-кратко време, отколкото другите, няма да бъде считан за смекчаващо обстоятелство, тъй като това вече е отразено в основния размер“.

285 Въпреки че не е изключено в определени хипотези значителната разлика в продължителността на участие на различните засегнати предприятия да може да се вземе предвид като смекчаващо обстоятелство, в разглеждания случай това не е така. Всъщност в настоящия случай участието на SLM в Клуб Италия е продължило няколко години и е реализирано съзнателно. Продължителността на това участие е достатъчно показателна, за да се приеме, че Комисията изобщо не е трябвало да взема предвид продължителността на участието на SLM в нарушението като смекчаващо обстоятелство.

286 Що се отнася до твърдения ограничен характер на участието на SLM в нарушението и последиците, които това трябва да има при определянето на размера на наложената на посоченото предприятие глоба, страните спорят по значението, което следва да се придаде на представените по този въпрос доказателства.

287 В това отношение от точка 29 от Насоките от 2006 г. е видно, че по принцип, за да констатира наличието на смекчаващо обстоятелство, Комисията иска от съответното предприятие да „представи доказателства, че неговото участие в нарушението е крайно ограничено и по такъв начин докаже, че по времето, когато то е било страна по нарушаващото споразумение, то фактически не го е прилагало, като е възприемало конкурентно поведение на пазара“.

288 В миналото Комисията е приемала, че предприятие, играещо „изключително пасивна или [последователска] роля при извършване на нарушението“ може да се ползва от намаляване на основния размер поради наличие на смекчаващи обстоятелства (вж. точка Б.3 от Насоките от 1998 г.).

289 Според SLM участието му в картела отговаря на това определение. В разглеждания случай то изтъква агресивните си търговски практики; загубите поради поведението си във връзка с понесените санкции; фактът, че другите участвали в нарушението предприятия поне до 2000 г. не го възприемат като член на картела, и фактът, че не участва в повечето от тайните срещи.

290 Според Комисията участието на SLM не отговаря на посоченото определение.

291 Така в съображение 990 от обжалваното решение, във връзка с анализа на доводите относно „незначителната и/или пасивна роля“, Комисията посочва следното:

„SLM непрекъснато и редовно е участвало и допринасяло за реализирането на операциите по определяне на квоти, по разпределяне на клиенти и по определяне на цени, както и в обмена на чувствителна търговска информация в над сто срещи на Клуб Италия между 1997 г. и 2002 г. […]. Освен това, противно на твърденията на SLM, участието му в картела е потвърдено от ITC и Tréfileurope, а също и от СВ […]. Поради това ролята на SLM в картела не може да се квалифицира нито като крайно ограничена, нито като изключително пасивна и незначителна“.

292 Анализът на различните представени от Комисията доказателства и по-специално на доказателствата, изложени в приложение 3 към обжалваното решение за срещата на 15 април 1997 г., която протича в присъствие на представител на SLM и за чието съдържание информират ITC и Tréfileurope, показва, че SLM е възприемано като участник в картела доста преди 2000 г.

293 Освен това също от обжалваното решение следва, че SLM е участвало в голям брой тайни срещи, който е достатъчен, за да се отхвърли възможността участието му да се квалифицира като изключително пасивно или незначително или като крайно ограничено.

294 Впрочем в съображения 1015—1022 от обжалваното решение, във връзка с анализа на доводите относно „отклоняването от прилагането/крайно ограничената роля“, Комисията посочва, че също като други предприятия SLM твърди, че не е привело в изпълнение тайните споразумения или че е затруднило функционирането на картела, възприемайки конкурентно пазарно поведение. Посочва се, че в подкрепа на твърдението си SLM представя различни фактури и твърди, че е увеличило оборота си.

295 В отговор Комисията посочва, че:

— „повечето от изложените доказателства са данни, които не се заверени от представилата ги фирма“ (обжалвано решение, съображение 1018);

— „[п]ри всички положения спорадичните измами във връзка с определените цени и/или разпределените клиенти сами по себе си не доказват, че даден участник не е привел в изпълнение тайните споразумения. Вътрешните конфликти, съперничеството и измамите са типични за всички картели, особено когато продължителността им е голяма […]. Съответно това, че дадено предприятие не е изпълнило някои от споразуменията, не означава, че не е приложило никое от тайните споразумения и е възприело напълно конкурентно пазарно поведение“ (обжалвано решение, съображение 1018); и

— „прилагането на тайните споразумения е било осигурено чрез система за контрол […] и твърде честите срещи между конкуренти в рамките на картела, по време на които редовно е била обменяна поверителна информация, позволяваща на страните да съпоставят стойностите си и да се договорят и/или преразгледат квотите, цените и разпределянето на клиенти. Установено е, че […] SLM […], също като другите адресати на настоящото решение, са участвали редовно в срещи, по време на които са обсъждани и проверявани цените, квотите и клиентите […]. Освен това във връзка с […] SLM […] се отбелязва контрола на продажбите им, осъществяван от външен одитор, […]“ (обжалвано решение, съображение 1019).

296 В заключение, според Комисията „е ясно, че никоя от страните не е доказала, че действително се е отклонила от прилагането на неправомерните споразумения, възприемайки конкурентно пазарно поведение, или най-малкото, че ясно и в значителна степен е нарушила задълженията, свързани с привеждането в изпълнение на картелните споразумения, до степен да затрудни

самото функциониране на картела“ и че „[о]т това следва, че не е възможно да се отчете каквото и да било смекчаващо обстоятелство поради установено отклоняване от прилагането или крайно ограничена роля“ (съображение 1022).

297 Същевременно трябва да се отбележи, че макар действително от материалите по делото да е видно, че SLM е участвало редовно в тайните срещи и че се е подчинявало на контролен механизъм, не е без значение да се установи дали вследствие на тези срещите и въпреки контролния механизъм SLM е възприело или не конкурентно пазарно поведение, както то твърди. Ето защо решението Комисията да отхвърли доводите на SLM, тъй като от преписката било видно че е участвало в нарушението, не е убедително.

298 Също така, доводът относно липсата на „заверка“ на представената от SLM информация не е достатъчен, за ѝ се отрече каквато и да било стойност. Ако Комисията имаше и най-малкото съмнение относно автентичността или верността на информацията, която може да се извлече от представените от SLM фактури или от твърдяното увеличение на оборота, тя е имала възможност да поиска от SLM допълнителна информация или да проведе собствено разследване във връзка с тази информация.

299 Трябва обаче да се констатира, че от анализа на посочените фактури и от изразените от страните по този въпрос становища в хода на съдебното заседание следва, че фактурите не са били твърде много и са се отнасяли само за твърде кратък времеви период, а именно началото на ноември 2001 г. Ето защо позоваването на тези документи в подкрепа на твърдението, че през периода на участие на SLM в неправомерните споразумения то действително се е отклонило от тяхното прилагане, възприемайки конкурентно пазарно поведение, е ирелеватно. Следователно в разглеждания случай Комисията е имало основание да припомни, че по принцип наличието на „спорадични измами“ само по себе си не доказва, че даден участник не е привел в изпълнение тайните споразумения.

300 Впрочем SLM не представя никакви доказателства в подкрепа на твърдението си, че е възприемано като „outsider“ от другите участници в нарушението поради агресивните си търговски практики и че поради това спрямо него са били приложени наказателни мерки от останалите участници в картела. Тези твърдения съответно не е възможно да се вземат предвид.

301 Поради това твърдението, че с оглед на представените документи в хода на административното производство Комисията е трябвало да приеме, че участието на SLM в нарушението е крайно ограничено по смисъла на точка 29 от Насоките от 2006 г., трябва да се отхвърли като необосновано.

302 От гореизложеното следва, че оплакванията на жалбоподателите във връзка с различните доводи, изтъкнати с цел да се установи наличието на смекчаващи обстоятелства по смисъла, определен в точка 29 от Насоките от 2006 г., трябва да се отхвърлят.

б) По изявленията, направени във връзка с искането за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер

Припомняне на обжалваното решение

303 В обжалваното решение Комисията посочва следното:

„(1126)
SLM иска глобата да бъде намалена, тъй като съобщило уличаващата го информация в отговора си на първото искане на Комисията за предоставяне на информация и това надхвърляло

рамките на обикновеното сътрудничество. Освен това то твърди, че не е могло да представи повече информация, тъй като, от една страна, по това време не е било в състояние да определи с какви доказателства вече разполага Комисията, и от друга страна, ролята му в нарушението била незначителна. Накрая SLM твърди, че Комисията използвала изявленията му в подкрепа на заключенията си.

(1127)
Комисията припомня, че за може съответното намаляване на глобата да се обоснове с Известието относно освобождаването от глоби или намаляването на техния размер, предоставената информация трябва да привнася съществена добавена стойност. Ето защо самоуличаващият характер на информацията или извършеното от Комисията позоваване на тази информация при описанието на картела не са определящи. Когато съответното предприятие иска освобождаване от глоби или намаляване на техния размер, то трябва да представи на Комисията цялата релевантна информация, с която разполага, и вероятността да се ползва от мярка, свързана с освобождаване от глоби или намаляване на техния размер, е по-голяма, ако го направи своевременно. Ето защо невъзможността на SLM да предостави повече информация, тъй като не е знаело с какви доказателства вече разполага Комисията, е ирелевантна.

(1128)
Що се отнася до съществената добавена стойност на приноса на SLM, то поиска намаляване на глобата на 30 октомври 2002 г., отговаряйки същевременно на искане на Комисията за предоставяне на информация. В отговора си SLM призна собственото си участие в четири вида срещи, а именно в срещите на ESIS [Eurostress Information Service със седалище в Дюселдорф], в срещите между италианските производители на равнище ръководство от 1999 г. до 2002 г., в срещите между европейските производители на равнище ръководство/търговски отдел през 2001 г. и в срещите между италианските производители на равнище продавачи от 1999 г. до 2002 г. Описанието му на тези срещи обаче произтичаше от вече събрани доказателства, а изявленията му бяха неясни.

(1129)
Също така, що се отнася до разширяването на Клуб Европа, SLM обясни, че през 2001 г. е имало срещи между европейски и италиански производители с цел да се договори statu quo за италианския износ на европейския пазар. То декларира, че е участвало в три от тези срещи и представи доклада за две срещи, по-специално за срещата на 4 септември 2001 г. (на която се обсъжда statu quo за италианския износ и стабилизиране на цените), която многократно се отбелязва в CG. Същевременно редица данни от по-ранни източници доказват провеждането на тази и други срещи със същата цел. Ето защо предоставената от SLM информация не привнася съществена добавена стойност“.

Доводи на страните

304 SLM твърди, че Комисията неправилно е отказала да му предостави намаляване на размера на глобата въз основа на сътрудничеството, оказано по време на административното производство. SLM по-специално твърди, че поради второстепенната си роля в нарушението, когато решило да сътрудничи, не е можело да знае с кои доказателства Комисията вече разполага, за да прецени дали дадените отговори имат добавена стойност или не. Впрочем Комисията основателно можела да противопостави на съответното предприятие липсата на добавена стойност на признатите факти и обстоятелства, ако може да се установи, че това предприятие е знаело факти и обстоятелства, които по друг начин са били включени в преписката от Комисията. Това обаче не било така в случая, когато SLM декларирало пред Комисията, че е имало не по-малко от четири вида срещи между производителите на СПН: а именно в рамките на Eurostress Information Service (ESIS, професионално сдружение на

производителите на СПН в Европа), между европейските производители, само между италианските производители, на равнище ръководители или продавачи. SLM посочило участниците, местата, произхода на поканите и съдържанието на срещите (обжалвано решение, съображение 1128). Тези изявления били използвани в изложението на възраженията, за да се обосноват някои изводи (вж. изложение на възраженията, точки 191 и 242, приложение 3 към жалбата), което не можело да стане, ако изявленията нямали стойност.

305 Комисията твърди, че SLM не заслужава намаляване на размера на глобата, тъй като не е предоставило информация със съществена добавена стойност. Освен това намаляване на размера на наложената на SLM глоба щяло да бъде неуместно с оглед на пресметливото му поведение и неясния характер на съобщената информация.

Съображения на Общия съд

306 В разглеждания случай трябва да се отбележи, че на 9 януари 2002 г. Bundeskartellamt предава на Комисията документи, разкриващи наличието на нарушение на член 101 ДФЕС във връзка със СПН.

307 Също така още на 19 юли 2002 г., тоест дори преди извършването на проверките на 19 и 20 септември 2002 г., Комисията вече е била освободила условно DWK от глоби в отговор на искане в този смисъл, направено на 18 юни 2002 г. Вследствие на тези проверки редица предприятия подават искания за по-благоприятно третиране от страна на Комисията в замяна на тяхното сътрудничество с нея, по-специално ITC на 21 септември 2002 г., но също и Redaelli на 21 октомври 2002 г. и Nedri на 23 октомври 2002 г.

308 В обжалваното решение, Комисията посочва, че предоставя на ITC намаляване на глобата от 50 %, тъй като е първото предприятие, изпълнило изискванията, предвидени в точка 21 от Известието относно освобождаването от глоби или намаляването на техния размер от 2002 г. По-специално се отбелязва, че ITC е предоставило важни улики за Клуб Италия и общоевропейските договорки. Комисията също така посочва, че предоставя на Nedri намаляване на глобата от 25 %, тъй като е второто предприятие, изпълнило посочените по-горе изисквания. На други предприятия, а именно ArcelorMittal Wire France, ArcelorMittal, ArcelorMittal Fontaine, ArcelorMittal Verderio, ArcelorMittal España, Emesa/Galycas и WDI, е предоставено намаляване на глобата от 20 % или от 5 %. Представените от Tycsa, Redaelli и SLM искания са отхвърлени.

309 Що се отнася до SLM, едновременно с отговора си на искането за предоставяне на информация, което му е отправено във връзка с проверката, на 25 октомври 2002 г. то подава искане с цел да се ползва от Известието относно освобождаването от глоби или намаляването на техния размер от 2002 г., като искането е регистрирано от Комисията на 30 октомври 2002 г. Впоследствие, в отговора си на изложението на възраженията, SLM предоставя други доказателства на Комисията.

310 Видно е обаче, че съобщената от SLM информация е имала относителна полза за Комисията, която вследствие на проверките или по-специално поради сътрудничеството на ITC вече е разполагала с множество доказателства, позволяващи да се установят различните страни на нарушението, за които SLM е предоставило информация. Така информацията относно разширяването на Клуб Европа от септември 2000 г. до септември 2002 г. произтича основно от различни от SLM предприятия, а пък ако SLM е било цитирано, то и редица други предприятия са били цитирани, като техният принос предхожда този на SLM (обжалвано решение, съображение 265 и сл.).

311 От гореизложеното следва, че оплакванията на SLM относно необходимостта да му се предостави намаляване на размера на глобата, за да се възнагради неговото сътрудничество по установяването на нарушението, трябва да се отхвърлят.

5. *По вземането предвид на особеното положение на SLM*

312 Многократно в доводите си SLM и Ori Martin твърдят, че Комисията не взела надлежно предвид особеното положение на SLM. Според жалбоподателите участието на това предприятие в картела било не само закъсняло, но и ограничено, и това Комисията трябвало да отчете на един или друг етап при определянето на размера на глобата. Комисията обаче не извършила такова индивидуализиране на санкцията, тъй като използваната формула при определянето на размера на глобата била същата като използваната за санкциониране на предприятията, които, например като Redaelli, взели участие във всички аспекти на нарушението и през цялата му продължителност.

313 В настоящото дело Общият съд трябва да провери дали Комисията е преценила по подходящ начин обстоятелствата в случая, санкционирайки SLM с глоба в размер на 19,8 милиона евро преди прилагането на законоустановения праг от 10 %, изчислен по-специално с оглед на всички реализирани продажби на СПН в ЕИП от SLM, на обективната тежест на нарушението като такова, на продължителността на участието на SLM в Клуб Италия, считано от среща, на която SLM не е било представлявано, и без да се отчете каквото и да било смекчаващо обстоятелство (вж. точка 134 по-горе).

314 Всъщност, както следва от съдебната практика и съгласно принципа на ефективна съдебна защита, включващ принципите на пропорционалност и на индивидуализиране на наказанията (вж. точки 138—142 по-горе), глобата трябва да се определи с оглед на елементите, свързани не само с нарушението като такова, но и с действителното участие на санкционираното предприятие в това нарушение. Така Комисията или съответно Общият съд трябва да се увери, че наказанието е индивидуализирано спрямо нарушението, като е отчетено особеното положение на SLM в разглежданото едно-единствено нарушение, описано от Комисията в обжалваното решение.

Форми на участие в Клуб Италия

315 Що се отнася до участието в Клуб Италия, могат да се направят три извода, за да се прецени санкцията, която трябва да се наложи на SLM предвид изложените по-горе съображения относно вземаните предвид елементи от Комисията при определянето на размера на глобата.

316 Първо, както твърди Комисията, сключените в рамките на Клуб Италия споразумения действително са с географски обхват, който надхвърля Италия. Извън италианския си аспект този клуб също така е позволил на редица предприятия — а именно на твърдото ядро, състоящо се от Redaelli, CB, ITC, Itas (представени в Италия) и Tréfileurope (представено в Италия и в останалата част на Европа), но също и на SLM — да координират усилията на италианските производители относно износа и същевременно да определят обща политика в отговор на опитите на производителите от други европейски страни (като например Tycsa, Nedri и DWK, които понякога участват в Клуб Италия) да ограничат тези усилия, предлагайки на италианските производители квота за износ в останалата част на Европа.

317 Същевременно трябва да се констатира, че през целия период, в който SLM участвало само в тази съставна част на нарушението (според Комисията от 10 февруари 1997 г. до 10 септември 2000 г.), проведените в негово присъствие обсъждания не са засягали Австрия, а ако са засягали

Германия и Франция, това е ставало в моменти, в които SLM не е продавало или все още не е продавало СПН в тези държави. Тези особености трябва да се вземат предвид при преценката на размера на санкцията, която трябва да се наложи на SLM.

318 Второ, що се отнася до продължителността на участието на SLM в Клуб Италия, не може да се приеме, че то е започнало на 10 февруари 1997 г., както счита Комисията, а началото му трябва да се отнесе към 15 април 1997 г., за да се удовлетвори изискваната степен на доказване при установяването на участие в нарушение. Това също така трябва да се има предвид при определянето на размера на глобата.

319 Трето, що се отнася до обхвата на участието на SLM в Клуб Италия, трябва да се отбележи, че в обжалваното решение Комисията приема, че от 29 ноември 1999 г. SLM е знаело или е трябвало да знае, че с участието си в Клуб Италия взема участие в по-глобална система, включваща различни равнища, чиято цел е стабилизирането на пазара на СПН на общоевропейско равнище, за да се избегне понижаване на цените (обжалвано решение, съображение 650 и точка 129 по-горе). Следователно SLM е узнало за разглежданото едно-единствено нарушение, за което му търси отговорност Комисията, едва на по-късен етап в сравнение с други предприятия.

320 Тази отбелязана в обжалваното решение особеност също трябва да се вземе предвид на етапа на определянето на размера на глобата, тъй като въвежда разграничение между положението на SLM и това на другите санкционирани в настоящия случай предприятия, като например Redaelli, което участва в Клуб Италия от самото му създаване или знае за всички аспекти на разглежданото едно-единствено нарушение. При това трябва да се отбележи, че положението на SLM се различава значително и от положението на трите предприятия, по отношение на които Комисията отчита закъснялото узнаване за общоевропейското измерение на нарушението. В случая Socitrel, Proderac и Fapricela, които действат в рамките на Клуб España, узнават за цялостния план едва през май 2001 г., а не както SLM през ноември 1999 г. Също така трябва да се отбележи, че SLM не само узнава за общоевропейското измерение на нарушението, но впоследствие и участва всестранно в него.

Форми на участие в Клуб Европа и в другите договорки

321 Безспорно е, че SLM не е участвало в споразумението за Юга, в Клуб España, в координирането по отношение на клиента Addtek или в Клуб Цюрих, който предхожда Клуб Европа.

322 Що се отнася до Клуб Европа, важно е да се припомни, че участието на SLM в този аспект на разглежданото едно-единствено нарушение е отчетено само за периода от 11 септември 2000 г. до 19 септември 2002 г., съответстващ на период, в който SLM започва да получава необходимите разрешения за пускането на СПН на пазара в някои попадащи в обхвата на Клуб Европа държави и в който се провеждат обсъждания с Клуб Италия по размера на квотата, която може да се отпусне на италианските износители.

323 От гореизложеното следва, че участието на SLM в нарушението не е било равномерно, а постепенно. В началото, от април 1997 г. до края на ноември 1999 г., SLM участва само в Клуб Италия, от декември 1999 г. знае за общоевропейското измерение на разглежданото едно-единствено нарушение, а в последствие участва в Клуб Европа от септември 2000 г. до септември 2002 г.

324 Таза констатация е елемент, който е трябвало да се вземе предвид от Комисията при преценката на санкцията, която трябва да се наложи на SLM.

325 Същевременно трябва също така да се отбележи, че тази констатация не означава, че участието на SLM в нарушението е толкова ограничено, колкото твърдят жалбоподателите. Всъщност от материалите по делото е видно, че от 2000 г. ролята на SLM в рамките на Клуб Италия — по-специално що се отнася до провежданите обсъждания с Клуб Европа, за да се определи квотата за износ — може да се приравни на ролята, играна от основните участници в Клуб Италия, а именно Redaelli, Itas, CB, ITC и Tréfileurope.

6. *Заключение*

326 От гореизложеното съответно следва, че наложената на SLM, а отчасти и на Ori Martin, санкция е непропорционална по-специално в смисъл, че не е достатъчно индивидуализирана, тъй като Комисията не е взела предвид някои особености на положението на това предприятие при санкционирането му с глоба в размер на 19,8 милиона евро, преди да приложи законоустановения праг от 10 %.

327 В наложената от Комисията санкция по-специално не се отчита фактът, че участието на SLM в разглежданото едно-единствено нарушение е само със закъснял и постепенен характер, като на първо време се ограничава главно до постиганите в рамките на Клуб Италия договорки за италианския пазар. В разглеждания случай при изчисляване на размера на глобата Комисията е трябвало да вземе предвид липсата на съответните одобрения, позволяващи на SLM да продава стоки в някои държави членки преди определена дата и липсата на доказателства, позволяващи да се приеме, че участието на SLM в картела е било възможно дори преди да започне да участва в срещите на Клуб Италия.

328 Следователно член 2, точка 16 от обжалваното решение трябва да бъде отменен в частта, в която на жалбоподателите се налага непропорционална санкция.

329 Последиците, които следва да се изведат от гореизложеното, ще бъдат разгледани във връзка с поверените на Общия съд правомощия за извършване на пълен съдебен контрол, чието упражняване се иска в разглеждания случай.

330 При това положение не е необходимо да се разглеждат доводите на страните във връзка с оплакването за нарушаване на принципа на равно третиране или с оплакванията за нарушаване на някои разпоредби от Насоките от 2006 г., тъй като в разглеждания случай не могат да поставят под въпрос или да променят резултата от предходната преценка.

Г– *По необичайната продължителност на административното производство*

1. *Доводи на страните*

331 SLM твърди, че продължителността на административното производство е била твърде дълга. В разглеждания случай административното производство продължило повече от осем години, а между извършените на 19 септември 2002 г. проверки и изпращането на изложението на възраженията на 30 септември 2008 г. изминали шест години. Така от 2002 г. Комисията знаела голям брой факти, въз основа на които впоследствие обосновава обжалваното решение, и множество предприятия бързо започнали да сътрудничат. Според SLM производството приключило със закъснение поради големия брой длъжностни лица, които последователно работили по преписката, и поради това SLM иска от Общия съд да разпореди на Комисията да му предостави списък, от който да е виден броят на длъжностните лица, работили по преписката от 2002 г. до 2010 г. След повече от десет години за SLM било трудно да вземе отношение по деянията, за които му се търси отговорност, често косвено, въз основа на ръкописно съставени от други лица документи. На Комисията също така ѝ отнело шест години,

за да реши дали трябва да уважи или отхвърли искането на SLM за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер, подадено на 30 октомври 2002 г. и отхвърлено на 19 септември 2008 г., с което било нарушено правото на SLM своевременно да подготви защитна теза, годна да осигури най-добрата защита на интересите му. Административните забавяния попречили на SLM да подготви подходяща защита за първите години на участие в картела, за който му се търси отговорност (1997 г. и 1998 г.).

332 Комисията оспорва тези доводи. Що се отнася до искането за събиране на доказателства, тя по-специално отбелязва, че предвид сложността на производството, посочването на броя на длъжностни лица, които последователно са отговаряли за преписката, е ирелевантно.

2. *Съображения на Общия съд*

333 Най-напред трябва да се отбележи, че SLM признава участието си в нарушението от 1999 г. нататък. Това обстоятелство трябва да се вземе предвид при преценката на последиците от евентуалното нарушаване на принципа на разумния срок.

334 Спазването на разумен срок при провеждане на административните производства в областта на политиката на конкуренцията представлява общ принцип на правото на Съюза, чието спазване се гарантира от юрисдикциите на Съюза (вж. решение от 19 декември 2012 г., Heineken Nederland и Heineken/Комисия, C-452/11 P, EU:C:2012:829, т. 97 и цитираната съдебна практика).

335 Принципът на разумен срок на административното производство е потвърден в член 41, параграф 1 от Хартата на основните права, съгласно който „всеки има право засягащите го въпроси да бъдат разглеждани от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза безпристрастно, справедливо и в разумен срок“ (решение от 5 юни 2012 г., Imperial Chemical Industries/Комисия, T-214/06, Сб., EU:T:2012:275, т. 284).

336 Разумният характер на продължителността на производството трябва да се преценява в зависимост от конкретните обстоятелства във всеки случай, и по-специално от контекста на същия, от поведението на страните в хода на производството, от значението на случая за различните заинтересовани предприятия и от степента му на сложност (в този смисъл вж. решение от 20 април 1999 г., Limburgse Vinyl Maatschappij и др./Комисия, T-305/94—T-307/94, T-313/94—T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 и T-335/94, Rec, EU:T:1999:80, т. 126), а при необходимост и от информацията или обосновката, която Комисията може да представи във връзка с извършените в хода на административното производство действия по разследване.

337 Съдът приема, че в административното производство могат да се разглеждат две последователни фази, всяка от които следва своя собствена вътрешна логика. Първата фаза, която продължава до изложението на възраженията, започва от момента, в който Комисията, упражнявайки поверените ѝ от законодателя на Съюза правомощия, предприеме действия, включващи твърдение за извършване на нарушение, и трябва да позволи на Комисията да формира становище относно по-нататъшния ход на производството. От своя страна втората фаза обхваща периода от изложението на възраженията до приемането на крайното решение. Тя трябва да позволи на Комисията да се произнесе окончателно по твърдяното нарушение (решение от 21 септември 2006 г., Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied/Комисия, C-105/04 P, Rec, EU:C:2006:592, т. 38).

338 Съгласно съдебната практика нарушаването на принципа на разумния срок може да има два вида последици.

339 От една страна, когато нарушението на изискването за разумен срок се е отразило на резултата от производството, нарушението може да доведе до отмяна на обжалваното решение (в този смисъл вж. решение от 21 септември 2006 г., Technische Unie/Комисия, C-113/04 P, Rec, EU:C:2006:593, т. 48 и цитираната съдебна практика).

340 Трябва да се направи уточнението, че при прилагането на правилата в областта на конкуренция, превишаването на разумния срок може да бъде основание за отмяна само на решения, с които се установяват нарушения, и ако е било доказано, че нарушаването на този принцип е довело до накърняване на правото на защита на засегнатите предприятия. Извън тази конкретна хипотеза неизпълнението на задължението за произнасяне в разумен срок няма последици по отношение на законосъобразността на административното производство по реда на Регламент № 1/2003 (вж. решение от 16 декември 2003 г., Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied и Technische Unie/Комисия, T-5/00 и T-6/00, Rec, EU:T:2003:342, т. 74 и цитираната съдебна практика, потвърдено по този въпрос след обжалване с решение Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied/Комисия, т. 337 по-горе, EU:C:2006:592, т. 42 и 43).

341 Същевременно, тъй като спазването на правото на защита като принцип, чийто фундаментален характер е подчертаван многократно в практиката на Съда (решение от 9 ноември 1983 г., Nederlandsche Banden-Industrie-Michelin/Комисия, 322/81, Rec, EU:C:1983:313, т. 7), има съществено значение в производствата като това в конкретния случай, е важно да се избегне непоправимото застрашаване на това право поради прекомерната продължителност на фазата на разследване и възможността тази продължителност да попречи на представянето на доказателства с цел да се обори твърдението за наличие на поведение, което може да ангажира отговорността на засегнатите предприятия. Поради това разглеждането на евентуалното възпрепятстване на упражняването на правото на защита не трябва да се ограничава до самата фаза, в която това право има пълно действие, а именно втората фаза на административното производство. Преценката относно причината за евентуалното отслабване на ефикасността на правото на защита трябва да обхване цялото това производство, като се има предвид общата му продължителност (решение Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied/Комисия, т. 337 по-горе, EU:C:2006:592, т. 50).

342 От друга страна, когато нарушението на изискването за разумен срок няма отражение върху резултата от производството, наличието на такова нарушение може да накара Общия съд, при упражняване на правомощието му за пълен съдебен контрол, да поправи адекватно произтичащо от превишаването на разумния срок на административното производство нарушение, като при необходимост намали размера на наложената глоба (в този смисъл вж. решения Technische Unie/Комисия, т. 339 по-горе, EU:C:2006:593, т. 202—204 и от 16 юни 2011 г., Heineken Nederland и Heineken/Комисия, T-240/07, Сб., EU:T:2011:284, т. 429 и 434, потвърдено след обжалване с решение Heineken Nederland и Heineken/Комисия, т. 334 по-горе, EU:C:2012:829, т. 100).

343 От гореизложеното следва, че за да може продължително административно производство да съставлява нарушение на принципа на разумния срок, продължителността на това производство трябва да бъде квалифицирана като прекомерна.

344 В разглеждания случай административното производство е проведено в четири последователни фази, първата от които предхожда изложението на възраженията, а трите следващи протичат след това изложение.

345 Първата фаза започва на 9 януари 2002 г., когато Bundeskartellamt предава документите, посочени в точка 23 по-горе, и приключва на 30 септември 2008 г. с приемането на изложението на възраженията.

346 Тогава започва втората фаза (вж. точки 33—39 по-горе), която приключва с приемането на първоначалното решение на 30 юни 2010 г.

347 След подаването на първата поредица от жалби (припомнени в точка 10 по-горе), на 30 септември 2010 г. Комисията приема първо решение за изменение (вж. точка 4 по-горе) с цел да поправи различни грешки, констатирани от нея в първоначалното решение, и с това третата фаза на административното производство приключва.

348 Накрая, на 4 април 2011 г. Комисията приема второто решение за изменение, с което предоставя намаляване на размера на наложената глоба, от една страна, на ArcelorMittal, ArcelorMittal Verderio, ArcelorMittal Fontaine и ArcelorMittal Wire France, и от друга страна, на SLM и Ori Martin, и с това приключва четвъртата фаза на административното производство (вж. точка 6 по-горе).

349 Веднага следва да се отбележи, че настоящото основание се отнася само за първите две фази на административното производство.

350 На 17 декември 2013 г., в рамките на предвидените в член 64 от Процедурния правилник от 2 май 1991 г. процесуално-организационни действия, Общият съд отправя писмен въпрос до Комисията с цел да получи подробно описание на предприетите от нея действия в периода след проверките, извършени на 19 и 20 септември 2002 г., до приемането на първоначалното решение.

351 Комисията изпълнява това искане с акт, постъпил в секретариата на Общия съд на 28 февруари 2014 г.

352 Секретариатът на Общия съд предоставя на жалбоподателите екземпляр от отговора на Комисията.

353 В отговора си Комисията подробно и убедително описва извършените от нея действия в хода на цялото административно производство и причините, поради които производството е продължило от 2002 г. до 2010 г.

354 Продължителността на административното производство в разглеждания случай се обяснява с редица фактори.

355 В това отношение трябва да се държи сметка за продължителността на картела (над 18 години), за изключително широкия му географски обхват (картелът обхващал повечето от държавите членки), за организацията на картела в географски мащаб и във времето (различните клубове), за броя на проведените срещи в рамките на различните клубове (над 500), за броя на засегнатите предприятия (17), за броя на исканията за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер и за изключително големия обем предоставени или получени в хода на проверките документи, които са били изготвени на различни езици и които е трябвало да бъдат анализирани от Комисията, за различните допълнителни искания за предоставяне на информация, изпратени от Комисията до различните засегнати дружества в хода на разкриването на картела, за броя на адресатите на изложението на възраженията (над 40), за броя на езиците на производството (8), както и за различни искания във връзка със способността за плащане (14).

356 Освен това трябва да се отбележи също, че SLM не доказва с какво правото му на защита е било нарушено поради продължителността на производството. Предоставените в това отношение данни са ирелевантни. Така вината за твърдяната от SLM невъзможност да подготви подходяща защита относно първите години на участие в картела, за който му се търси отговорност (1997 г. и 1998 г.), се носи единствено от него, тъй като от есента на 2002 г. то е

знаело за воденото от Комисията разследване във връзка с картела, за участието в който е било обвинено. Също така, що се отнася до забавянето на отговора на искането на SLM за освобождаване от глоби или намаляване на техния размер, времето, което отговорът на Комисията отнема, е трябвало да го насърчи да вземе предпазни мерки и да изгради защитната си теза възможно най-бързо след започването на разследването през есента на 2002 г. Що се отнася до твърдяното затрудняване на възможността на SLM да вземе отношение по деянията, за които му се търси отговорност, с оглед на изтеклия времеви период, това е обстоятелство, което противно на твърденията на SLM, е трябвало да го накара да действа бързо, а не да чака доказателствата и лицата да се разпръснат.

357 Въз основа на предоставените от Комисията данни, свидетелстващи за изключителната сложност на случая, трябва да се приеме, че въпреки продължителността на производството то не може да се квалифицира като прекомерно. Следователно Комисията не е нарушила изискването за разумен срок, поради което разглежданото основание трябва да се отхвърли.

Д– *По вменяването на отговорността за нарушението на дружеството майка*

358 Ori Martin твърди, че Комисията неправилно му вменява солидарна отговорност за част от нарушението, която отговорност, видно от съображения 862—875 от обжалваното решение, произтичала от презумпцията за решаващо влияние, тъй като Ori Martin притежавало почти целия капитал на SLM между 1 януари 1999 г. и 19 септември 2002 г. (вж. точка 132 по-горе).

1. *Доводи на страните*

359 На първо място, според Ori Martin с констатацията си, че представените доказателства с цел да се обори презумпцията за действително упражняване на решаващо влияние са ирелевантни, Комисията превръща една обикновена презумпция в необорима презумпция. По този начин се нарушавал член 101 ДФЕС, принципът на лична отговорност, принципът на индивидуализиране на наказанията и принципът на ограничена отговорност, регулиращ дружественото право. За оборването на презумпцията не трябвало да се изисква доказване на невъзможността на дружеството майка да упражнява решаващо влияние върху дъщерното си дружество, а само че това влияние не е било упражнено.

360 В разглеждания случай фактът, че Ori Martin имало интерес и роля спрямо SLM в качеството на акционер с цел запазване на финансовите си интереси (обжалвано решение, съображение 874), не бил достатъчен, за да му се вмени отговорността за неправомерното поведение на SLM. Този интерес бил просто естествена последица от притежаването на част от капитала на съответното дружество, без впрочем да е необходимо това да е целият капитал, нито дори по-голямата част от него. По принцип отговорността за извършването на нарушение не можела да се вмени на лице, което не го е извършило или, при всички положения, отговорността за нарушението не можела да му бъде вменена, без това изрично и предварително да е предвидено в правна норма. Комисията трябвало да докаже, че Ori Martin е възнамерявало със собственото си поведение да допринесе за постигането на общите цели, преследвани от всички участници, и че е знаело за фактическите действия, които другите предприятия са възнамерявали да предприемат или да приведат в изпълнение при преследването на същите цели или че разумно е можело да ги предвиди и е било готово да поеме съответния риск.

361 На второ място, Ori Martin твърди, че изтъкнатите доказателства за оборването на презумпцията са релевантни в разглеждания случай. Ori Martin винаги действало като холдинг и участието му в SLM било единствено финансово. Ori Martin никога не било упражнявало пряко дейност в сектора на СПН. Съответно то не било замесено в неправомерните действия на SLM. Ori Martin не знаело или не е можело да знае за антиконкурентните действия на SLM. Ori Martin по-специално никога не се месело в стратегическия избор и инвестиционните решения на

SLM. Ori Martin нямало оперативна структура, нито служители. Тримата членове на неговия съвет на директорите нямали никакви познания в сектора на стоманата. Ненамесата на Ori Martin във функционирането на SLM се доказвала с протоколите от заседанията на съвета на директорите и на общото събрание на акционерите. Само в изолирани случай SLM се обръщало към групата Ori Martin за покупката на валцдрат (2 % от покупките през периода 1995—2001 г.). Освен това Ori Martin се позовава на липсата на „информационен поток“ между него и SLM. Впрочем замесеното в картела физическо лице от името на SLM действало по своя собствена инициатива и напълно самостоятелно. То никога не било изпълнявало каквато и да било функция в Ori Martin.

362 На трето място, Ori Martin твърди, че в обжалваното решение Комисията не разяснява причините, поради които липсата на задължение на SLM да дава отчет на Ori Martin не е обстоятелство, с което може да се докаже самостоятелността на поведението му. С оглед на представените доказателства по време на административното производство Комисията трябвало да стигне до извода, че Ori Martin не може да носи отговорност за поведението на SLM, тъй като оказването на каквото и да било влияние от негова страна върху дъщерното дружество било изключено. В разглеждания случай тези доказателства били разгледани или отхвърлени, без да се преценят в тяхната цялост, а отхвърлянето им дори било извършено с такава обща формулировка, че било неразбираемо.

363 Комисията оспорва тези доводи. С никое от изтъкнатите от Ori Martin доказателства не можело да се обори презумпцията за упражняване на решаващо влияние. Що се отнася до профила на членовете на съвета на директорите на Ori Martin и съдържанието на протоколите от заседанията на съвета на директорите и на общото събрание на акционерите на Ori Martin, според Комисията, след като тези доказателства не са били посочени в отговора на изложението на възраженията, а само в жалбата, Ori Martin не може да се позовава на тях, за да оспори извършената в обжалваното решение преценка.

2. *Съображения на Общия съд*

364 От материалите по делото е видно, че Ori Martin притежава целия капитал на дъщерното си дружество SLM между 1 януари 1999 г. и 31 октомври 2001 г. От материалите по делото също така е видно, че между 1 ноември 2001 г. и 19 септември 2002 г. Ori Martin притежава пряко 98 % от същото това дъщерно дружество и непряко 2 % от него чрез Ori Martin Lux SA (обжалвано решение, съображение 867).

365 Освен това, от обжалваното решение следва, че според Комисията Ori Martin е упражнявало решаващо влияние върху SLM от 1 януари 1999 г. до 19 септември 2002 г., тъй като по време на този период Ori Martin е притежавало изцяло или почти изцяло SLM (обжалвано решение, съображение 868).

366 Макар връзката, която свързва дружеството майка Ori Martin с дъщерното му дружество SLM, да не се оспорва в настоящото дело, това не е така, що се отнася до изведените от това обстоятелство последици от Комисията. Всъщност Ori Martin иска обжалваното решение да бъде отменено в частта, в която му се вменява отговорността за неправомерното поведение на SLM за посочения по-горе период. Това вменяване било неправилно поради следните причини.

367 От гледна точка на принципите Ori Martin твърди, че Комисията е изопачила естеството и обхвата на установената в съдебната практика презумпция за действително упражняване на решаващо влияние, приемайки, че характеризирането на собствеността на дружеството майка върху дъщерното дружество като почти пълна е достатъчно, за да се изключи необходимостта от доказване на действителното упражняване на такова влияние. Комисията не можела да счита за достатъчно само качеството на акционер, за да вмени отговорността за поведението на

дъщерно дружество на неговото дружество майка. Тя трябвало да докаже, че Ori Martin също носи отговорност под една или друга форма, тъй като е възнамерявало със собственото си поведение да допринесе за извършването на нарушението или тъй като не е можело да не знае за него.

368 В това отношение Ori Martin твърди, от една страна, че е допуснато нарушение на член 101 ДФЕС, на принципа на лична отговорност и на принципа на индивидуализиране на наказанията, по силата на които отговорността за съответното деяние не може да бъде вменена на лице, което не го е извършило, и от друга страна, че е допуснато нарушение на признатите в рамките на Съюза от дружественото право принципи на правосубектност и на ограничена отговорност, предвиждащи понасяне на отговорността от дружеството, което е извършител на деянията, обосноваващи носенето на тази отговорност, а не от групата, от която това дружество е част.

369 От практическа гледна точка Ori Martin твърди, че Комисията не е преценила правилно различните доказателства, посочени по време на административното производство, които, ако били преценени надлежно, щели да покажат, че Ori Martin не е могло да упражнява решаващо влияние върху поведението на SLM. Впрочем този извод се подкрепял от допълнително изложените доводи пред Общия съд по този въпрос.

370 По този въпрос Ori Martin се позовава на извършената от Комисията неправилна преценка на фактите в разглеждания случай, на неизпълнението на задължението за мотивиране, на нарушаването на принципа на равно третиране и на принципа на добра администрация.

а) По презумпцията за действително упражняване на решаващо влияние

371 Твърдейки, че за да установи съществуването на съответното предприятие по смисъла на правото на Съюза, Комисията трябвало да докаже, че дружеството майка действително упражнява решаващото влияние, което Ori Martin евентуално имало поради размера на участието си в капитала на своето дъщерно дружество, и че било достатъчно Ori Martin да докаже, че това влияние не е било упражнено, за да бъде презумпцията оборена, без да е необходимо да се доказва, че за него е било невъзможно да упражнява такова влияние (вж. точка 359 по-горе), Ori Martin пренебрегва естеството и обхвата на презумпцията, установена в съдебна практика за такива случаи.

372 Всъщност съгласно постоянната съдебна практика понятието за предприятие обхваща всяко образувание, което извършва икономическа дейност, независимо от неговия правен статут и начин на финансиране. По този въпрос Съдът е уточнил, от една страна, че понятието за предприятие, поставено в този контекст, трябва да бъде схващано като обозначаващо една стопанска единица, макар от правна гледна точка тази стопанска единица да е съставена от няколко физически или юридически лица, и от друга страна, че когато подобен стопански субект нарушава правилата на конкуренцията, съгласно принципа на личната отговорност същият следва да отговаря за това нарушение (вж. решения от 10 септември 2009 г., Akzo Nobel и др./Комисия, C-97/08 P, Сб., EU:C:2009:536, т. 54—56 и цитираната съдебна практика; от 29 септември 2011 г., Elf Aquitaine/Комисия, C-521/09 P, Сб., EU:C:2011:620, т. 53 и цитираната съдебна практика и от 11 юли 2013 г., Комисия/Stichting Administratiekantoor Portielje, C-440/11 P, Сб., EU:C:2013:514, т. 36 и 37 и цитираната съдебна практика).

373 Що се отнася до въпроса при какви обстоятелства дадено юридическо лице, което не е извършител на нарушението, може въпреки това да бъде санкционирано, от постоянната съдебна практика следва също, че дружество майка може да носи отговорност за поведението на свое дъщерно дружество в частност когато, макар и да притежава отделна правосубектност, това дъщерно дружество не определя самостоятелно пазарното си поведение, а по същество

изпълнява указанията, които му дава дружеството майка, по-конкретно с оглед на икономическите, организационните и юридическите връзки между тези два правни субекта (решения Akzo Nobel и др./Комисия, т 372 по-горе, EU:C:2009:536, т. 58; Elf Aquitaine/Комисия, т. 372 по-горе, EU:C:2011:620, т. 54 и Комисия/Stichting Administratiekantoor Portielje и Gosselin Group, т. 372 по-горе, EU:C:2013:514, т. 38).

374 В подобна ситуация, като се има предвид, че дружеството майка и неговото дъщерно дружество са част от една и съща стопанска единица и по този начин съставляват едно предприятие по смисъла на член 101 ДФЕС, Комисията може да адресира до дружеството майка решение за налагане на глоби, без да е необходимо да се доказва личното участие на последното в нарушението (решения Akzo Nobel и др./Комисия, т. 372 по-горе, EU:C:2009:536, т. 59; Elf Aquitaine/Комисия, т. 372 по-горе, EU:C:2011:620, т. 55 и Комисия/Stichting Administratiekantoor Portielje и Gosselin Group, т. 372 по-горе, EU:C:2013:514, т. 39).

375 Във връзка с това Съдът уточнява, че в особения случай, когато дружество майка притежава изцяло или почти изцяло капитала на свое дъщерно дружество, което е извършило нарушение на правилата на конкуренция на Съюза, съществува оборима презумпция, че дружеството майка действително упражнява решаващо влияние върху дъщерното си дружество (наричана по-нататък „презумпция за действително упражняване на решаващо влияние“) (решения Akzo Nobel и др./Комисия, т. 372 по-горе, EU:C:2009:536, т. 60; Elf Aquitaine/Комисия, т. 372 по-горе, EU:C:2011:620, т. 56 и Комисия/Stichting Administratiekantoor Portielje и Gosselin Group, т. 372 по-горе, EU:C:2013:514, т. 40).

376 При тези обстоятелства е достатъчно Комисията да докаже, че целият или почти целият дружествен капитал на дадено дъщерно дружество е собственост на неговото дружество майка, за да се презумира, че последното действително упражнява решаващо влияние върху търговската политика на това дъщерно дружество. Впоследствие Комисията ще бъде в състояние да счита дружеството майка за солидарно отговорно за плащането на наложената на неговото дъщерно дружество глоба, освен ако това дружество майка, което трябва да обори тази презумпция, не представи достатъчно доказателства, с които може да се установи, че неговото дъщерно дружество има самостоятелно поведение на пазара (решения Akzo Nobel и др./Комисия, т. 372 по-горе, EU:C:2009:536, т. 61; Elf Aquitaine/Комисия, т. 372 по-горе, EU:C:2011:620, т. 57 и Комисия/Stichting Administratiekantoor Portielje и Gosselin Group, т. 372 по-горе, EU:C:2013:514, т. 41).

377 Презумпцията за действително упражняване на решаващо влияние цели по-конкретно да въведе равновесие между, от една страна, важността на целта за наказване на поведенията в нарушение на правилата на конкуренцията, по-специално на член 101 ДФЕС, и за предотвратяване на тяхното повторно извършване, и от друга страна, важността на изискванията на някои общи принципи на правото на Съюза, като по-конкретно принципите на презумпция за невиновност, на индивидуализиране на наказанията и на правната сигурност, както и правото на защита, включително принципа на равни процесуални възможности. Именно поради тази причина презумпцията е оборима (решение Elf Aquitaine/Комисия, т. 372 по-горе, EU:C:2011:620, т. 59).

378 Впрочем следва да се припомни, че тази презумпция почива на констатацията, според която, освен при наистина изключителни обстоятелства, дружество, притежаващо целия капитал на дъщерно дружество, може — тъй като делът от капитала е един — да упражнява решаващо влияние върху поведението на дъщерното дружество, и от друга страна, че липсата на действително упражняване на тези правомощия за влияние обикновено има смисъл да се търси в рамките на субектите, срещу които действа тази презумпция (решение Elf Aquitaine/Комисия, т. 372 по-горе, EU:C:2011:620, т. 60).

379 При тези условия, ако за оборването на посочената презумпция беше достатъчно заинтересована страна да изтъкне само неподкрепени с доказателства твърдения, до голяма степен тази презумпция щеше да бъде излишна (решение Elf Aquitaine/Комисия, т. 372 по-горе, EU:C:2011:620, т. 61).

380 От съдебната практика също следва, че макар дадена презумпция да е трудно оборима, тя остава допустима, ако е пропорционална на преследваната законосъобразна цел, ако е налице възможност да се приведат доказателства за противното и ако правото на защита е гарантирано (вж. решение Elf Aquitaine/Комисия, т. 372 по-горе, EU:C:2011:620, т. 62 и цитираната съдебна практика).

381 От съдебната практика следва също, че за да се установи дали дадено дъщерно дружество определя по самостоятелен начин своето поведение на пазара, следва да се вземат предвид всички релевантни елементи относно икономическите, организационните и юридическите връзки, които свързват това дъщерно дружество с неговото дружество майка и които могат да варират във всеки отделен случай и следователно не могат да бъдат предмет на изчерпателно изброяване (решения Akzo Nobel и др./Комисия, т. 372 по-горе, EU:C:2009:536, т. 74; Elf Aquitaine/Комисия, т. 372 по-горе, EU:C:2011:620, т. 58 и Комисия/Stichting Administratiekantoor Portielje и Gosselin Group, т. 372 по-горе, EU:C:2013:514, т. 60).

382 Ето защо, като бе припомнено по-горе, в особената хипотеза — както в разглеждания случай — когато дружество майка притежава изцяло или почти изцяло капитала на свое дъщерно дружество, за което се счита, че е извършило нарушение на правилата на конкуренция на Съюза, съществува оборима презумпция, че дружеството майка действително упражнява решаващо влияние върху дъщерното си дружество.

383 Следователно, противно на твърденията на Ori Martin (вж. точка 360 по-горе), когато дружество майка и неговото дъщерно дружество са част от едно-единствено предприятие по смисъла на член 101 ДФЕС, не непременно отношение на подбудителство за извършване на нарушението между дружеството майка и неговото дъщерно дружество, нито — на по-силно основание — участие на първото в посоченото нарушение, е това, което оправомощава Комисията да адресира решението за налагане на глоби до дружеството майка, а фактът, че засегнатите дружества представляват едно-единствено предприятие по смисъла на член 101 ДФЕС (решение Elf Aquitaine/Комисия, т. 372 по-горе, EU:C:2011:620, т. 88, вж. също точка 374 по-горе).

384 Също така Комисията не е длъжна с цел да приложи презумпцията за действително упражняване на решаващо влияние в конкретен случай да представя допълнителни доказателства към тези, доказващи приложимостта и действието на тази презумпция (вж. решение Elf Aquitaine/Комисия, т. 372 по-горе, EU:C:2011:620, т. 80 и цитираната съдебна практика).

385 С оглед на цитираната по-горе съдебна практика трябва да се констатира, че Комисията е имала основание да се позове на презумпцията за действително упражняване на решаващо влияние, тъй като Ori Martin е притежавало целия или почти целия капитал на SLM от 1 януари 1999 г. до 19 септември 2002 г., без да е необходимо да посочва други доказателства по този въпрос.

386 Освен това следва да се припомни, че тъй като е оборима, презумпцията не води до автоматично вменяване на отговорност на дружеството майка, притежаващо целия дружествен капитал на своето дъщерно дружество, което би било в противоречие с принципа на личната отговорност, на който се основава конкурентното право на Съюза (в този смисъл вж. решение от 20 януари 2011 г., General Química и др./Комисия, C-90/09 P, Сб., EU:C:2011:21, т. 51 и 52).

387 Освен това Ori Martin също така не може да твърди, че в разглеждания случай принципът на индивидуализиране на наказанията е бил нарушен. Съгласно този принцип, който се прилага във всяко административно производство, което може да приключи с решение за налагане на санкции съгласно правилата на Съюза в областта на конкуренцията, предприятието трябва да бъде санкционирано само за деяния, за които лично отговаря. Този принцип обаче трябва да се съвмести с понятието за предприятие. Всъщност, както бе посочено в точка 383 по-горе, не отношение на подбудителство за извършване на нарушението между дружеството майка и неговото дъщерно дружество, нито — на по-силно основание — участие на първото в посоченото нарушение, а фактът, че те представляват едно-единствено предприятие по смисъла на член 101 ДФЕС, е това, което оправомощава Комисията да адресира решението за налагане на глоби до дружеството майка (в този смисъл вж. решение от 13 юли 2011 г., General Technic-Otis и др./Комисия, T-141/07, T-142/07, T-145/07 и T-146/07, Сб., EU:T:2011:363, т. 70 и сл., потвърдено след обжалване).

388 Трябва също така да се отхвърлят твърденията на Ori Martin, че Комисията е нарушила принципа на ограничена отговорност, произтичащ от дружественото право в Съюза, тъй като го привлекла за солидарно отговорно. Всъщност ограничената отговорност на дружествата служи главно за установяване на праг на финансовата им отговорност, а не за да се възпрепятства възможността предприятие, извършило нарушение на правото в областта на конкуренцията, да бъде санкционирано посредством съставляващите го правни субекти, а именно извършилото нарушението дружество и неговото дружество майка, по-специално ако последното притежава почти целия капитал на дъщерното си дружество и не може да обори презумпцията за действително упражняване на решаващо влияние върху дъщерното дружество.

389 Следователно направените по този въпрос оплаквания от Ori Martin трябва да бъдат отхвърлени.

390 В разглеждания случай, като се има предвид, че Ori Martin притежава целия или почти целия капитал на SLM, за да обори презумпцията за действително упражняване на решаващо влияние Ori Martin съответно трябва да представи достатъчно доказателства, от които да е видно, че дъщерното му дружество е имало самостоятелно пазарно поведение. Ето защо трябва да се провери дали с изтъкнатите от Ori Martin доказателства в подкрепа на твърденията му въпросната презумпция може да бъде оборена.

б) По доказателствата, посочени с цел да се обори презумпцията

391 Във връзка с правото на ефективна съдебна защита, закрепено по-специално в Хартата на основните права, която съгласно член 6, параграф 1, първа алинея ДФЕС има същата юридическа сила като Договорите, Общият съд трябва да следи различните доказателства, посочени от санкционираното лице с цел да обори презумпцията за действително упражняване на решаващо влияние, да бъдат надлежно разгледани.

392 В това отношение в отговор на Комисията — която посочва, че тъй като данните относно профила на членовете на неговия съвет на директорите и съдържанието на протоколите от заседанията на съвета на директорите и на общото събрание на акционерите на Ori Martin не са били посочени в отговора на изложението на възраженията, а само в жалбата, Ori Martin не може да се позове на тях, за да оспори извършеното в обжалваното решение вменяване на отговорността за нарушението (вж. точка 363 по-горе) — трябва да се припомни, че никоя разпоредба от правото на Съюза не налага на адресата на едно изложение на възражения да оспорва различните негови фактически или правни елементи в хода на административното производство под угрозата да не може да направи това на по-късен етап в хода на съдебното производство (решение от 1 юли 2010 г., Knauf Gips/Комисия, C-407/08 P, Сб., EU:C:2010:389, т. 89).

393 В действителност, макар и изричното признаване по време на административното производство пред Комисията от страна на дадено предприятие на определени фактически или правни елементи да може да съставлява допълнително доказателство при преценката в съдопроизводството на основателността на жалбата, то не би могло да ограничи самото упражняване на правото на обжалване пред Общия съд, с което разполагат физическите или юридическите лица по силата на член 263, четвърта алинея ДФЕС (решение Knauf Gips/Комисия, т. 392 по-горе, EU:C:2010:389, т. 90).

394 Именно в този контекст трябва да се разгледат посочените от Ori Martin различни доказателства с цел да обори презумпцията за действително упражняване на решаващо влияние.

395 На първо място, Ori Martin твърди, че винаги е действало като холдинг и че участието му в капитала на SLM е само с финансов характер. Това обаче не е достатъчно, за да се обори презумпцията, произтичаща от притежаването на целия или почти целия капитал на SLM.

396 Всъщност в контекста на група от дружества холдингът, който координира по-специално финансовите инвестиции в групата, е дружество, чиято задача е да групира участия в различни дружества и чиято функция е да осигури единно ръководство на тези дружества (в този смисъл вж. решения от 8 октомври 2008 г., Schunk и Schunk Kohlenstoff-Technik/Комисия, T-69/04, Сб., EU:T:2008:415, т. 63; от 13 юли 2011 г., Shell Petroleum и др./Комисия, T-38/07, Сб., EU:T:2011:355, т. 70 и от 29 юни 2012 г., E.ON Ruhrgas и E.ON/Комисия, T-360/09, Сб., EU:T:2012:332, т. 283).

397 В разглеждания случай, на първо място, от извлечението от люксембургския търговски и дружествен регистър и от дружествения устав, които Ori Martin представя с цел да обоснове твърденията си, е видно, че то е акционерно дружество по люксембургското право, което е учредено на 4 декември 1998 г. и чийто капитал е в размер на 44 милиона евро, а това е значителна сума (минималният размер на дружествения капитал на акционерно дружество в Люксембург е 31 000 EUR). Този капитал съответства на определената стойност на непаричните вноски, направени от тримата акционери при учредяването на дружеството, а именно ценни книжа, представляващи 90 % от капитала на Ori Martin SpA и 100 % от капитала на Finoger SpA (двете дружества, притежаващи SLM).

398 Така, дори да се допусне, че както твърди Ori Martin, то няма нито оперативна структура, нито служители — като същевременно е имало представителство в Лугано (Швейцария) (вж. приложение 6, стр. 674) — това не променя факта, че то не е дружество фантом, което е просто черупка, а е дружество, предназначено да играе конкретна роля в рамките на групата от дружества Ori Martin в качеството на холдингово дружество по люксембургското право.

399 Освен това от член 2 от дружествения устав е видно, че предметът на дейност на Ori Martin е следният: „дейността на дружеството е записване и придобиване на дялови участия, финансиране и финансова дейност, под каквато и да било форма във всякакви люксембургски и чужди холдингови и други дружества, сдружения или обединения на предприятия, както и управление на предоставени му активи, контрол, управление и разработване на дяловите му участия“.

400 Ori Martin се позовава на тази разпоредба от устава в отговора си на изложението на възраженията и в жалбата си, твърдейки, че е само „дружество, което единствено управлява финансови участия“. Трябва обаче да се констатира, че предметът му на дейност предполага както придобиването на дялови участия, така и управлението на предоставени му активи, а също и „контрол, управление и разработване на дяловите му участия“. От тази разпоредба следва, че съответното дялово участие на Ori Martin в определено дружество не е пасивно

участие, към което акционерът е безучастен. Напротив, по силата на устава си Ori Martin е длъжно да извършва контрол, да управлява и да разработва дяловите си участия, което предполага активен, а не пасивен подход при реализирането на участията му.

401 Освен това Ori Martin твърди, че от профила на тримата членове на неговия съвет на директорите е видно, че назначаването им е било извършено с оглед осъществяването на чисто финансово управление на дружеството, без да се предвижда възможност за намеса в управлението на дъщерните дружества. Тези членове на съвета на директорите също така не познавали сектора на стоманата, което иначе евентуално щяло да им позволи да се наместват ефективно. Това се потвърждавало от анализа на протоколите от заседанията на съвета на директорите на дружеството и от тези на общото събрание на акционерите.

402 Същевременно от решенията на учредителното събрание на Ori Martin (приложение 4 към жалбата, стр. 608) следва, че броят на членове на съвета на директорите е бил фиксиран на трима и че първоначално това са „г-н [A], управител на дружества, с местожителство [в] Италия; г-н [E], завършил търговски и финансови науки, с местожителство [в Люксембург]; г-жа [L], частен служител, с местожителство [в Люксембург]“. Г-н [E.] е избран за председател на съвета на директорите на 21 декември 1998 г.

403 Съгласно извлечението от люксембургския търговски и дружествен регистър (приложение 1 към жалбата) към 3 август 2010 г. членове на съвета на директорите са г-н [N.], с местожителство в Люксембург, г-н [W.], с местожителство в Люксембург и г-н [A.], който е и председател на съвета на директорите, с местожителство в Италия.

404 Видно е също така, че г-н [A.] е представен в устава като управител на дружества, което позволява да се приеме, че притежава умения, които се изискват за управлението на дружеството, предвид по-специално предмета му на дейност.

405 От анализа на протоколите от заседанията на съвета на директорите на Ori Martin също така следва, че съветът на директорите многократно е предоставял на г-н [A.] всички правомощия, за да представлява дружеството, или е потвърждавал решенията, приети от този член на съвета на директорите. Например от протокола от заседанието на съвета на директорите на 15 септември 1999 г. е видно, че съветът предоставя на г-н [A.] всички правомощия, „за да представлява дружеството при подписването на протоколите от всички общи събрания на дъщерните дружества, проведени през 1999 г.“ (приложение 6 към жалбата, стр. 661). Също така от протокола от заседанието на съвета на директорите на 3 май 2000 г. е видно, че съветът предоставя на г-н [A.] всички правомощия, за да „представлява дружеството в хода на редовните и извънредните общи събрания на следните дружества: […] SLM […]“ (приложение 6 към жалбата, стр. 670).

406 Освен това анализът на протоколите от общите събрания на акционерите на Ori Martin позволява да се установи, че в доклада за управлението на съвета на директорите, адресиран до проведеното на 6 юни 2002 г. годишно общо събрание на акционерите, в рубриката „значими събития по време на отчетния период“ се отбелязва, че „дружеството продължи реорганизацията на дъщерните си дружества по сектор на дейност“ (приложение 6 към жалбата, стр. 692).

407 Тези доказателства позволяват да се приеме, че най-малкото г-н [A.], който е вземал важните решения относно дейностите на Ori Martin, изрично и многократно е бил упълномощаван да следи дейността на различните дъщерни дружества на Ori Martin. Видно е също, че Ori Martin предприема действия в рамките на групата, за да я реорганизира, което, противно на твърденията му, неизбежно предполага познаване на дейността им.

408 На второ място, Ori Martin твърди, че между него и SLM няма „информационен поток“ и че не е знаело или че не е могло да знае за неправомерното поведение на SLM.

409 Що се отнася до последния елемент, вече бе отбелязано, че той не е необходим, за да може отговорността за нарушението да се вмени на дружеството майка. Що се отнася до вече изложеното в отговора на изложението на възраженията твърдение за липса на „информационен поток“, то не е развито подробно. Същевременно това твърдение е ирелевантно, тъй като от гореизложеното следва, че г-н [A.] е можел да контролира SLM поради уменията си, функциите си като член на съвета на директорите по силата на устава и тъй като от материалите по делото е видно, че решенията му са били потвърждавани от съвета на директорите.

410 На трето място, вменяването на отговорност на дадено предприятие за нарушение на член 101 ДФЕС не предполага действие, нито дори узнаване, от страна на основните съдружници или управители на засегнатото от това нарушение предприятие, а действието на лице, което е упълномощено да действа за сметка на предприятието (решения от 7 юни 1983 г., Musique Diffusion française и др./Комисия, 100/80—103/80, Rec, EU:C:1983:158, т. 97 и от 20 март 2002 г., Brugg Rohrsysteme/Комисия, T-15/99, Rec, EU:T:2002:71, т. 58).

411 Впрочем Ori Martin не оспорва, че представителите на SLM в картела са били надлежно оправомощени от SLM да поемат задължения от името на предприятието. Това, че същите лица не са изпълнявали никакви функции в дружеството майка, е без значение, след като са били оправомощени да поемат задължения от името на дъщерното дружество, участвало в нарушението. Твърденията, че същите лица действали самостоятелно, освен че не са подкрепени, не могат да освободят SLM и съответно Ori Martin от тяхната отговорност.

412 Следователно с нито едно от изложените от Ori Martin доказателства, разгледани поотделно или в тяхната цялост, не може да се обори презумпцията за действително упражняване от Ori Martin на решаващо влияние върху SLM.

413 Що се отнася до оплакването за липса на мотиви, следва да се припомни, че задължението за мотивиране е въпрос, който е отделен от въпроса за основателността на мотивите.

414 Според постоянната съдебна практика изискванията от член 296 ДФЕС мотиви трябва да са съобразени с естеството на съответния акт и трябва по ясен и недвусмислен начин да излагат съображенията на институцията, която издава акта, така че да дадат възможност на заинтересованите лица да се запознаят с основанията за взетата мярка, а на компетентната юрисдикция — да упражни своя контрол. Изискването за мотивиране следва да се преценява в зависимост от обстоятелствата по конкретния случай. Не се изисква мотивите да уточняват всички относими фактически и правни обстоятелства, доколкото въпросът дали мотивите на определен акт отговарят на изискванията на член 296 ДФЕС, следва да се преценява с оглед не само на текста, но и на контекста, както и на съвкупността от правни норми, уреждащи съответната материя. В частност Комисията не е длъжна да изрази позиция по всички доводи, приведени пред нея от заинтересованите лица, а за нея е достатъчно да изложи фактите и правните съображения, които са от съществено значение в контекста на решението (вж. решение от 4 март 2009 г., Associazione italiana del risparmio gestito и Fineco Asset Management/Комисия, T-445/05, Сб., EU:T:2009:50, т. 66 и 67 и цитираната съдебна практика).

415 Впрочем от съображения 862—875 от обжалваното решение достатъчно ясно следва, че Комисията излага причините, поради които счита, че с изтъкнатите от Ori Martin доводи не може да се обори презумпцията за действително упражняване на решаващо влияние. Обжалваното решение е достатъчно мотивирано в това отношение и оплакването за липса на мотиви съответно трябва да се отхвърли.

416 Освен това, доколкото основанието, изведено от нарушаването на принципа на добра администрация, представлява отделно оплакване спрямо оплакването за неизпълнение на задължението за мотивиране, то също не може да бъде уважено.

417 Всъщност трябва да се припомни, че съгласно постоянната съдебна практика сред предоставените от правния ред на Съюза гаранции в административното производство е по-конкретно принципът на добра администрация, към който се включва задължението за компетентната институция да разгледа внимателно и безпристрастно всички относими към дадения случай данни (решения от 21 ноември 1991 г., Technische Universität München, C-269/90, Rec, EU:C:1991:438, т. 14 и от 29 март 2012 г., Комисия/Естония, C-505/09 P, Сб., EU:C:2012:179, т. 95).

418 Трябва да се констатира, че видно от обжалваното решение, Комисията внимателно и безпристрастно разглежда изтъкнатите от Ori Martin доводи по време на административното производство с цел да обори презумпцията за действително упражняване на решаващо влияние и това, че ги отхвърля, не може да се разглежда като нарушаване на принципа на добра администрация.

419 Комисията също така не може да бъде упреквана за това, че не се произнесла, както поотделно, така и в тяхната цялост, по доказателства, които не са ѝ били представени в административното производство.

420 В отговор на оплакването за нарушаване на принципа на равно третиране трябва да се отбележи, че в това отношение според Ori Martin за други участвали в картела дружества Комисията взема предвид „наличието на йерархически връзки“ и „задължението на дъщерното дружество да дава отчет на дружеството майка“, което не било така в неговия случай. Същевременно, макар в отговора си на изложението на възраженията (приложение 5 към жалбата, точка 62) Ori Martin да отбелязва липсата на „задължения за даване на отчет“ от страна на SLM към него, вземането предвид на това обстоятелство — дори ако се допусне, че е доказано — не може да постави под въпрос горните разсъждения, водещи до извода, че Ori Martin е упражнявало решаващо влияние върху дъщерното си дружество, по-специално с цел да управлява, контролира и разработва дяловото си участие, както това следва от предмета му на дейност и от действията на членове на неговия съвет на директорите.

421 Поради това различните оплаквания, направени във връзка с оборването на презумпцията за действително упражняване на решаващо влияние, трябва да се отхвърлят.

422 В резултат на това основанието във връзка с вменяването на Ori Martin на отговорността за извършеното от SLM нарушение трябва да се отхвърли изцяло като неоснователно.

423 Комисията основателно приема, от една страна, че Ori Martin и SLM носят солидарна отговорност от 1 януари 1999 г. до 19 септември 2002 г. въз основа на презумпцията за действително упражняване на решаващо влияние, тъй като Ori Martin притежава почти целия капитал на SLM, и от друга страна, че Ori Martin не е оборило посочената презумпция.

424 В това отношение от анализа на различните представени пред Общия съд доказателства действително може да се заключи, че Ori Martin е упражнявало решаващо влияние върху дъщерното си дружество, по-специално с цел да управлява, контролира и разработва дяловото си участие, както това следва от предмета му на дейност и от действията на членове на неговия съвет на директорите.

Е– *По искането на SLM да му бъдат заплатени лихви върху надвнесената част от вече платената глоба*

425 В писмената си реплика SLM излага становището си по второто решение за изменение и иска от Общия съд да разпореди на Комисията да му заплати натрупаните лихви за вече платената и възстановена от Комисията сума вследствие на извършените промени с второто решение за изменение.

426 В писмената си дуплика Комисията отхвърля това искане с довода, че е неоснователно, че намаляването на размера на глобата, извършено във второто решение за изменение с цел да се гарантира, че в разглеждания случай тя не е непропорционална спрямо големината на санкционираното предприятие и обема на продажбите му, попада в обхвата на упражняваното от Комисията право на преценка и че заплащането на лихви би означавало намаляване на размера на глобата, което би предоставило двойно предимство в полза на адресатите на второто решение за изменение.

427 Както бе отбелязано в хода на съдебното заседание, с никой от изложените от Комисията доводи не може да се докаже, че SLM се намира в положение, в което би се обогатило неоснователно.

428 В разглеждания случай същевременно трябва да се констатира, че във второто решение за изменение, с което се намалява размерът на наложената на SLM глоба, не се обсъжда въпросът за възстановяването на надвзетата сума ведно с лихвите, ако заинтересованото лице поиска това.

429 Освен това в настоящото производство няма данни SLM да е подавало искане в този смисъл до Комисията, нито пък че тя е вземала отношение по такова искане в акт, който може да има неблагоприятни последици за него и съответно да бъде обжалван пред Общия съд.

430 Ето защо при липса на каквото и да било произнасяне на Комисията по искане на SLM да му бъдат заплатени лихви върху надвнесената част от глобата — частта, платена след първоначалното решение, която впоследствие е възстановена въз основа на второто решение за изменение — Общия съд няма правомощия да се произнесе по искането за издаване на разпореждане, направено в това отношение от SLM в становището му по второто решение за изменение, тъй като това правомощие по-специално не произтича от член 263 ДФЕС или от член 261 ДФЕС, разглеждани във връзка с член 31 от Регламент № 1/2003.

431 От гореизложеното следва, че в разглеждания случай искането на SLM да му бъдат заплатени лихви върху надвнесената част от вече платената глоба трябва да се отхвърли.

Ж– *По исканията във връзка с наложената за участието в нарушението санкция, упражняването от Общия съд на правомощията му за извършване на пълен съдебен контрол и определянето на размера на глобата*

432 Предвид правомощието за пълен съдебен контрол, предоставено му, в приложение на член 261 ДФЕС, с член 31 от Регламент № 1/2003, Общият съд е овластен — извън обикновения контрол за законосъобразност на санкцията, който позволява само да се отхвърли жалбата за отмяна или да се отмени обжалваният акт — да замества преценката на Комисията със своята и вследствие на това да измени обжалвания акт дори при липсата на отмяна, като вземе предвид всички фактически обстоятелства и промени по-специално размера на наложената глоба, когато въпросът за този размер е предоставен на преценката му (в този смисъл вж. решения от 8 февруари 2007 г., Groupe Danone/Комисия, C-3/06 P, Сб., EU:C:2007:88, т. 61 и 62 и от 3 септември 2009 г., Prym и Prym Consumer/Комисия, C-534/07 P, Сб., EU:C:2009:505, т. 86 и цитираната съдебна практика).

433 Жалбоподателите по-специално искат от Общия съд да отмени обжалваното решение, да определи отново размера на глобата, наложена на SLM солидарно с Ori Martin, и да отмени или намали размера на солидарно наложената на Ori Martin глоба.

434 Както вече бе посочено по-горе, член 1, точка 16 от обжалваното решение трябва да бъде отменен в частта, в която SLM се държи отговорно за участието в съвкупност от споразумения и съгласувани практики в сектора на СПН на вътрешния пазар и в рамките на ЕИП от 10 февруари 1997 г. до 14 април 1997 г. Общият съд също така следва да отмени член 2, точка 16 от обжалваното решение в частта, в която на жалбоподателите се налага непропорционална глоба с цел да се санкционира участието на SLM в разглежданото едно-единствено нарушение от 15 април 1997 г. до 19 септември 2002 г., тъй като тази глоба е определена при отчитане на участието на SLM в нарушението, посочено в член 1 от обжалваното решение.

435 Общият съд също трябва да определи размера на глобата, която следва да се наложи на SLM — и частично солидарно на Ori Martin — предвид участието на SLM в разглежданото едно-единствено нарушение.

436 В това отношение трябва да се отбележи, че по естеството си определянето на глобата от Общия съд не е точна аритметична задача. Освен това, когато упражнява пълен съдебен контрол, Общият съд не е обвързан нито от изчисленията на Комисията, нито от насоките ѝ, а трябва да извърши собствена преценка, като вземе предвид всички обстоятелства по конкретния случай (вж. решение от 5 октомври 2011 г., Romana Tabacchi/Комисия, T-11/06, Сб., EU:T:2011:560, т. 266 и цитираната съдебна практика).

437 В разглеждания случай при определянето на размера на глобата, предназначена да санкционира участието на SLM в разглежданото едно-единствено нарушение, в съответствие с член 23, параграф 3 от Регламент № 1/2003 освен тежестта на нарушението предвид трябва да се вземе и неговата продължителност, а съгласно принципа на индивидуализиране на наказанията при налагането на санкцията трябва да се вземе предвид в какво положение се намира всеки нарушител по отношение на нарушението. Това по-специално следва да се направи, когато нарушението е комплексно и с дълга продължителност от вида на установеното от Комисията в обжалваното решение нарушение, което се характеризира с разнородност на участниците.

438 В разглеждания случай Общият съд счита за уместно да вземе предвид следните обстоятелства.

439 От една страна, в материалите по делото се съдържат достатъчно доказателства за това, че SLM е участвало в редица срещи на Клуб Италия, засягащи разпределянето на квоти и определянето на цени на италианския пазар. Такива договорки поради самото си естество са сред най-вредните ограничения на конкуренцията.

440 Участието на SLM в Клуб Италия е съществен елемент при преценката на санкцията и сам по себе си този елемент е показателен с оглед на антиконкурентния характер на обсъжданията, проведени в рамките на тази клуб, независимо дали в случая на SLM става въпрос за обсъжданията във връзка с вътрешния аспект на това споразумение или, впоследствие, за обсъжданията във връзка с неговия външен аспект.

441 В това отношение при определянето на размера на глобата Общият съд счита, че не трябва да се взема предвид стойността на реализираните продажби в държави, които не са били засегнати от картела, в който SLM участва реално и по-същество от 15 април 1997 г. до 10 септември 2000 г.

442 Също така, тъй като информацията, която може да се извлече от ръкописните бележки на ITC за срещата на 10 февруари 1997 г. с цел търсене на отговорност от SLM за нарушението, не е подкрепена с други доказателства, началото на участието на SLM в Клуб Италия не следва да се

отнася към тази дата. Същевременно това участие е надлежно доказано с наличните доказателства за срещата на 15 април 1997 г. и също така е установено, че е продължило без прекъсване до 19 септември 2002 г.

443 От друга страна, основателно може да се приеме, че от 29 ноември 1999 г. SLM е знаело или е трябвало да знае, че с участието си в Клуб Италия взема участие в по-глобална система, включваща различни равнища, чиято цел е стабилизирането на пазара на СПН на общоевропейско равнище, за да се избегне понижаване на цените (обжалвано решение, съображение 650 и точка 129 по-горе).

444 С основание може да се приеме също, че SLM е участвало в Клуб Европа в периода от 11 септември 2000 г. до 19 септември 2002 г., съответстващ на период, в който SLM започва да получава необходимите разрешения за пускането на СПН на пазара в някои попадащи в обхвата на Клуб Европа държави и в който се провеждат обсъждания с Клуб Италия по размера на квотата, която може да се отпусне на италианските износители.

445 Следователно SLM е узнало за разглежданото едно-единствено нарушение, за което му търси отговорност Комисията, и е участвало в аспект на нарушението, различен от Клуб Италия, едва на по-късен в сравнение с други предприятия етап. Това относително закъсняло узнаване обаче не може да има голяма значение за определянето на размера на глобата поради изложените в точка 320 по-горе причини.

446 Успоредно с това трябва да се отбележи, че Комисията не е установила SLM да е участвало в споразумението за Юга, в Клуб España или в координирането по отношение на клиента Addtek, които са съществени аспекти от разглежданото едно-единствено нарушение.

447 С оглед на тези обстоятелства Общият съд счита, че глоба в размер на 19 милиона евро представлява ефикасна санкция срещу неправомерното поведение на SLM, която не е пренебрежимо малка и има достатъчен възпиращ ефект. Всяка глоба с размер, по-голям от този, би била непропорционална спрямо нарушението, за което се търси отговорност от жалбоподателите, разгледано във връзка със съвкупността от обстоятелства, която характеризира участието на SLM в разглежданото едно-единствено нарушение.

448 В посочената глоба се отчита обстоятелството, че за част от нарушението SLM не е участвало във външния аспект на Клуб Италия, а за отправна точка се използва 15 април 1997 г. Общият съд счита, че по този начин в достатъчна степен взема предвид постепенното участие на SLM в картела, като трябва да се направи уточнението, че от самото начало SLM е участвало в немаловажен аспект от разглежданото едно-единствено нарушение, а впоследствие е участвало всестранно в картела по начин, сходен с този на основните участници в Клуб Италия.

449 Поради изложените по-горе причини, в отговор изложените от Ori Martin доводи в това отношение, трябва да се приеме, че Ori Martin е солидарно отговорно за заплащането на част от тази глоба. С оглед на продължителността на периода, за който се презумира, че Ori Martin е могло да упражнява решаващо влияние върху SLM, следва да се приеме, че Ori Martin е солидарно отговорно за заплащането на 13,3 милиона евро от общия размер на глобата във връзка с периода от 1 януари 1999 г. до 19 септември 2002 г.

450 Тази глоба, както съобразява Комисията в обжалваното решение, отразява обстоятелството, че Ori Martin не може да се счита отговорно за заплащането на целия размер на наложената на SLM глоба.

451 В допълнение, с оглед на предвидения в член 23, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1/2003 законоустановен праг от 10 % от общия оборот, окончателният размер на лично наложената на SLM глоба не може да надхвърля 1,956 милиона евро.

452 С оглед на гореизложеното размерът на наложена на SLM глоба трябва да бъде намален от 19,8 милиона евро на 19 милиона евро (периода от 15 април 1997 г. до 19 септември 2002 г.) и Ori Martin трябва да понесе солидарна отговорност за заплащането на 13,3 милиона евро от тази глоба (периода от 1 януари 1999 г. до 19 септември 2002 г.). Освен това, поради предвидения в член 23, параграф 2 от Регламент № 1/2003 законоустановен праг от 10 % от общия оборот, окончателният размер на лично наложената на SLM глоба се определя на 1,956 милиона евро (периода от 15 април 1997 г. до 31 декември 1998 г.).

453 Освен това Общият съд не следва да разглежда исканията във връзка с предлаганите от SLM действия по събиране на доказателства (свидетелски показания на представители на Redaelli и ITC; списък на отговарящите за преписката длъжностни лица), тъй като тези действия не изглеждат необходими за разрешаването на спора.

454 Впрочем, тъй като Общият съд измени обжалвания акт с оглед на всички фактически обстоятелства, упражнявайки пълен съдебен контрол по отношение на размера на предоставената на преценката му глоба, вече няма основание за произнасяне по изтъкнато от SLM вследствие на второто решение за изменение основание, в рамките на което SLM твърди, че извършената в първоначалното решение разбивка на глобата е неправилна с оглед на методологията, изложена от Комисията в Насоките от 2006 г.

455 Отхвърля жалбите в останалата им част.

По съдебните разноски

456 Съгласно член 134, параграф 3 от Процедурния правилник, ако страните са загубили по едно или няколко от предявените основания, всяка страна понася направените от нея съдебни разноски. Общият съд обаче може да реши една от страните да понесе, наред с направените от нея съдебни разноски, и част от съдебните разноски на другата страна, ако обстоятелствата по делото оправдават това.

457 При обстоятелствата в разглеждания случай, предвид извършеното намаляване на размера на глобата, наложена на жалбоподатели от Комисията, и факта, че в първоначалната жалба на SLM се изтъква основание във връзка с нарушаването на законоустановения праг от 10 %, което основание SLM оттегля след приемането на второто решение за изменение, следва да се постанови, че Комисията понася собствените си съдебни разноски, както и две трети от съдебните разноски на SLM и една трета от съдебните разноски на Ori Martin, които съответно поемат останалата част от направените от тях съдебни разноски.

По изложените съображения

ОБЩИЯТ СЪД (шести състав)

реши:

1) Съединява дела T-389/10 и T-419/10 за целите на съдебното решение.

2) Отменя член 1, точка 16 от Решение C(2010) 4387 окончателен на Комисията от 30 юни 2010 г. относно производство по член 101 ДФЕС и член 53 от Споразумението за ЕИП (преписка COMP/38344 — Стомана за предварително напрягане), изменено с Решение C(2010) 6676 окончателен на Комисията от 30 септември 2010 г. и с Решение C(2011) 2269 окончателен на Комисията от 4 април 2011 г., в частта, в която на Siderurgica Latina Martin SpA (SLM) се вменява отговорността за участието в

съвкупност от споразумения и съгласувани практики в сектора на стоманата за предварително напрягане на вътрешния пазар и в Европейското икономическо пространство (ЕИП) от 10 февруари 1997 г. до 14 април 1997 г.

3) Отменя член 2, точка 16 от Решение C(2010) 4387 окончателен, изменено с Решение C(2010) 6676 окончателен и с Решение C(2011) 2269 окончателен.

4) Намалява размера на наложената на SLM глоба от 19,8 милиона евро на 19 милиона евро, от които Ori Martin SA носи солидарна отговорност за 13,3 милиона евро, като поради предвидения в член 23, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1/2003 законоустановен праг от 10 % от общия оборот определя окончателния размер на наложената глоба, за която SLM носи лична отговорност, на 1,956 милиона евро.

5) Отхвърля жалбите в останалата им част.

6) Европейската комисия понася направените от нея съдебни разноски, две трети от съдебните разноски на SLM и една трета от съдебните разноски на Ori Martin.

7) SLM понася една трета от направените от него съдебни разноски.

8) Ori Martin понася две трети от направените от него съдебни разноски.

Frimodt Nielsen Dehousse Collins

Обявено в открито съдебно заседание в Люксембург на 15 юли 2015 година.

Подписи